SINTEZA
obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor
la proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative
(consolidarea integrității, responsabilității și eficienței profesiei de administrator autorizat)

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. AVIZAREA ȘI CONSULTAREA PUBLICĂ			
Centrul Național de Expertize Judiciare	1.	Lipsă de obiecții, propuneri sau recomandări.	–
Camera Notarială din Republica Moldova	2.	Lipsă de obiecții, propuneri sau recomandări.	–
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din Republica Moldova	3.	Lipsă de obiecții, propuneri sau recomandări.	–
Consiliul Superior al Procurorilor	4.	Lipsă de obiecții, propuneri sau recomandări.	–
Judecătoria Soroca	5.	La **art. 65 alin. (3)** din Legea insolvabilității nr. 149/2012 se propune substituirea sintagmei „poate propune” cu sintagma: „*hotărăște înlocuirea administratorului/lichidatorului cu votul creditorilor care dețin cel puțin două treimi din valoarea creanțelor cu drept de vot*”. Această propunere este justificată de necesitatea instituirii unui mecanism mai riguros și mai echilibrat de înlocuire a administratorului/lichidatorului, care să reflecte voința unei majorități calificate a creditorilor și să prevină schimbările frecvente sau nejustificate ale acestuia, cu păstrarea rolului instanței de insolvabilitate de a verifica legalitatea hotărârii, eligibilitatea persoanei propuse și lipsa conflictului de interese ori a incompatibilității.	**Nu se acceptă** Art. 26 alin. (1) lit. d) din Directiva (UE) 2019/1023 recunoaște posibilitatea creditorilor de a solicita înlocuirea practicianului în materia conflictelor de interese, iar considerentul (88) lasă dreptului național stabilirea modalității concrete. Directiva nu impune un vot de două treimi pentru orice înlocuire. Un asemenea prag ar rigidiza excesiv mecanismul. Proiectul păstrează controlul instanței și limita de frecvență, iar votul de două treimi operează numai pentru derogarea de la intervalul de 12 luni.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
	6.	La **articolul 65 alin. (4)** din Legea insolvabilității nr. 149/2012, se propune excluderea sintagmei: „*cu excepția cazului în care hotărârea este adoptată cu votul creditorilor care dețin cel puțin două treimi din valoarea creanțelor cu drept de vot*". Menținerea acestei excepții poate genera dificultăți în desfășurarea procedurilor de insolvabilitate, prin posibilitatea înlocuirii administratorului/lichidatorului de mai multe ori într-un interval scurt de timp. O asemenea situație ar putea afecta continuitatea administrării procedurii, stabilitatea raporturilor procesuale și realizarea eficientă a scopului procedurii de insolvabilitate.	**Nu se acceptă** Votul creditorilor care dețin cel puțin două treimi din valoarea creanțelor cu drept de vot este prevăzut numai pentru înlocuirea dispusă înainte de expirarea intervalului de 12 luni și constituie o garanție împotriva schimbărilor frecvente. Eliminarea excepției ar obliga creditorii să mențină administratorul/lichidatorul chiar și atunci când există o voință calificată pentru înlocuire. Alin. (4) se menține.
	7.	La articolul 65 alin. (5) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, se propune substituirea sintagmei „*în termen de 7 zile*" cu sintagma „*în termen de 7 zile lucrătoare*". Această modificare este necesară având în vedere volumul de activitate al instanțelor de insolvabilitate, complexitatea procedurilor aflate pe rol, precum și necesitatea examinării chestiunii în condiții care să permită verificarea efectivă a legalității hotărârii adunării creditorilor și a condițiilor privind persoana propusă pentru exercitarea funcției de administrator/lichidator.	**Se acceptă parțial** Se acceptă observația privind necesitatea unui interval suficient pentru examinarea chestiunii de către instanță, însă nu se preia propunerea de exprimare a termenului în zile lucrătoare. Legea insolvabilității utilizează în mod constant termene exprimate în zile, iar introducerea izolată a unui termen calculat în zile lucrătoare ar crea o necorelare tehnico-legislativă. Pentru a răspunde preocupării privind volumul de activitate al instanței și necesitatea verificării efective a hotărârii adunării creditorilor, termenul prevăzut la art. 65 alin. (5) se majorează de la 7 la 10 zile.
	8.	La articolul 71 alin. (1^2) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, se propune completarea normei prin instituirea obligației administratorului	**Nu se acceptă**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		autorizat de a informa instanța de insolvabilitate despre încetarea activității sale, după cum urmează: *„Administratorul autorizat este obligat să informeze instanța de insolvabilitate despre încetarea activității sale în termen de 3 zile de la data comunicării ordinului ministrului justiției privind încetarea activității.”* În redactarea actuală, norma nu stabilește cu suficientă claritate subiectul obligat să comunice instanței ordinul ministrului justiției privind încetarea activității administratorului autorizat. Această omisiune poate crea incertitudini și întârzieri în desemnarea unui nou administrator/lichidator, cu impact asupra continuității procedurii de insolvabilitate.	Art. 40 alin. (1) din Legea nr. 161/2014 prevede deja că ordinul ministrului justiției privind încetarea activității se publică și, în aceeași zi, se aduce la cunoștința instanțelor de judecată, a administratorului vizat și a Uniunii administratorilor autorizați, cu actualizarea Registrului administratorilor autorizați. Instituirea unei obligații paralele de informare în sarcina administratorului ar dubla mecanismul existent și ar putea genera incertitudine asupra momentului de la care curge termenul pentru desemnarea succesorului. Totodată, art. 71 alin. (1²) reglementează încetarea de drept a calității de administrator/lichidator și desemnarea succesorului. În aceste condiții, instituirea unei obligații suplimentare de informare în sarcina administratorului nu este necesară pentru asigurarea continuității procedurii.
	9.	La articolul 71 alin. (2) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, se propune substituirea sintagmei „*în termen de cel mult 15 zile*” cu sintagma „*în termen de cel mult 15 zile lucrătoare*”, Propunerea este determinată de necesitatea corelării termenului de examinare cu volumul real de activitate al instanțelor, numărul procedurilor de insolvabilitate aflate pe rol, precum și cu exigențele unui proces echitabil. Stabilirea unui termen exprimat în zile lucrătoare ar permite soluționarea cu celeritate a cererii de destituire, fără a afecta	**Nu se acceptă** Legea insolvabilității operează, în mod constant, cu termene exprimate în zile, fără calificarea acestora drept zile lucrătoare. Introducerea unei asemenea modalități de calcul numai pentru examinarea cererii de destituire ar crea o derogare izolată, fără o justificare

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		dreptul administratorului/lichidatorului de a prezenta referință, probe și explicații.	obiectivă și ar afecta unitatea tehnico-legislativă a legii. Totodată, termenul de cel mult 15 zile prevăzut de proiect asigură un echilibru rezonabil între dreptul administratorului/lichidatorului la apărare și necesitatea soluționării cu celeritate a unei cereri care privește însăși continuarea exercitării atribuțiilor sale în procedură. Administratorului/lichidatorului i se acordă un termen de până la 5 zile de la comunicarea cererii pentru prezentarea referinței și a probelor, ceea ce îi oferă posibilitatea efectivă de a cunoaște motivele invocate, de a formula poziția sa și de a prezenta mijloacele de apărare pe care le consideră necesare. Restul intervalului permite instanței examinarea argumentelor și probelor prezentate și pronunțarea unei soluții motivate. Majorarea termenului prin raportarea acestuia la zile lucrătoare ar putea prelungi examinarea cererii la peste trei săptămâni calendaristice, deși măsura vizează situații în care continuarea exercitării atribuțiilor de către administrator/lichidator este pusă în discuție pentru motive ce pot afecta desfășurarea procedurii, masa debitoare sau drepturile participanților. O asemenea prelungire nu ar aduce o garanție

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			procedurală suplimentară relevantă, dar ar diminua caracterul urgent al mecanismului instituit prin proiect. În plus, termenul stabilit este unul de cel mult 15 zile, ceea ce permite instanței să soluționeze cererea într-un termen mai scurt atunci când circumstanțele cauzei o permit. Prin urmare, redacția propusă oferă administratorului/lichidatorului un interval suficient pentru exercitarea efectivă a dreptului la apărare, fără a transforma procedura de destituire într-un mecanism susceptibil de tergiversare. Art. 71 alin. (2) se menține sub acest aspect.
	10.	La art. 36 alin. (2) din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați, se propune completarea listei abaterilor disciplinare cu următoarele fapte: – absența fără motive întemeiate de la ședința adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor; – refuzul nejustificat al administratorului/lichidatorului de a prezenta adunării creditorilor sau comitetului creditorilor informațiile solicitate ori raportul privind mersul procedurii; – prezentarea incompletă, neclară sau formală a informațiilor solicitate ori a raportului privind mersul procedurii de insolvabilitate. Se consideră că aceste conduite afectează transparența și buna desfășurare a procedurii de insolvabilitate, limitează exercitarea efectivă a drepturilor creditorilor și pot conduce la tergiversarea procedurii. Instituirea expresă a răspunderii disciplinare pentru asemenea fapte ar	**Nu se acceptă** Nu este necesară transformarea fiecărei modalități factuale de neexecutare într-o abatere disciplinară distinctă. Art. 36 alin. (2) lit. m) din proiect sancționează neexecutarea nejustificată a hotărârilor organelor creditorilor, lit. o) acoperă încălcările grave ale atribuțiilor care afectează drepturile participanților, iar lit. p) va fi limitată la încălcări grave, săvârșite cu vinovăție. Aceste norme permit sancționarea conduitei relevante fără introducerea unor criterii apreciative precum informație „incompletă”, „neclară” sau „formală”.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		contribui la responsabilizarea administratorilor autorizați și la aplicarea uniformă a mecanismelor disciplinare.	
Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova	11.	**Modificările propuse la Legea insolvabilității Nr. 149/2012** **Art. 63 alin. (4)** UAAM nu susține completarea art. 63 alin. (4) cu sintagma „iar experiența sa profesională este relevantă pentru specificul activității debitorului și particularitățile cauzei", precum și eliminarea mecanismului desemnării aleatorii a administratorului autorizat în lipsa unei candidaturi valabile. Modificarea propusă introduce criterii suplimentare de desemnare care nu rezultă din cadrul legal ce reglementează profesia de administrator autorizat, restrânge în mod nejustificat accesul efectiv la exercitarea profesiei, creează premise pentru practici neuniforme și aprecieri subiective și nu este susținută de standardele europene și internaționale în materie de insolvabilitate. **1. Proiectul introduce o condiție suplimentară de desemnare care nu rezultă din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați** Potrivit Legii nr. 161/2014, profesia de administrator autorizat poate fi exercitată numai de persoanele autorizate și înscrise în Registrul administratorilor autorizați. Accesul în profesie este condiționat de îndeplinirea unor cerințe legale riguroase privind studiile, experiența profesională, absolvirea programului de formare, promovarea examenului de calificare și autorizarea de către Ministerul Justiției. Ulterior, administratorii autorizați sunt supuși obligației de formare profesională continuă și răspunderii disciplinare, mecanisme care urmăresc menținerea și dezvoltarea competențelor profesionale pe întreaga durată a exercitării profesiei.	**Se acceptă parțial** Nu se acceptă eliminarea ori reformularea criteriului privind relevanța experienței profesionale. Art. 26 alin. (1) lit. c) din Directiva (UE) 2019/1023 prevede că, la desemnarea practicianului într-o cauză concretă, trebuie avute în vedere experiența și expertiza acestuia, precum și particularitățile cauzei. Autorizația confirmă îndeplinirea condițiilor generale pentru exercitarea profesiei, în timp ce desemnarea într-o anumită procedură presupune verificarea adecvării persoanei propuse la particularitățile concrete ale cauzei. Criteriul prevăzut de proiect nu instituie un prag de vechime, nu condiționează desemnarea de experiența anterioară într-un anumit sector economic și nu creează categorii distincte de administratori autorizați. În ceea ce privește desemnarea aleatorie, proiectul supus avizării nu a reluat expres această regulă în noua redacție a art. 63 alin. (4). Mecanismul desemnării aleatorii este însă deja utilizat de Legea insolvabilității ca soluție subsidiară atunci când nu există o candidatură propusă,

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Prin urmare, legiuitorul a instituit deja un mecanism complet și coerent de verificare a aptitudinii profesionale a administratorului autorizat. Eliberarea autorizației de către Ministerul Justiției reprezintă confirmarea oficială că persoana deține pregătirea profesională necesară pentru exercitarea atribuțiilor specifice profesiei. Introducerea criteriului privind „experiența profesională relevantă pentru specificul activității debitorului și particularitățile cauzei" echivalează, în realitate, cu instituirea unei noi condiții de exercitare a profesiei, care nu este prevăzută de legea specială și care nu a făcut obiectul procedurii de autorizare. În asemenea condiții, se ajunge la o situație contradictorie: pe de o parte, Ministerul Justiției autorizează o persoană ca fiind aptă să exercite profesia de administrator autorizat, iar pe de altă parte, instanța de insolvabilitate este chemată să reevalueze, la fiecare desemnare, dacă aceeași persoană este suficient de calificată pentru exercitarea atribuțiilor într-o anumită procedură. O asemenea soluție relativizează însăși valoarea autorizației profesionale emise de stat și creează un sistem de verificare repetată a aceleiași competențe profesionale, incompatibil cu arhitectura actuală a profesiei de administrator autorizat. **2. Criteriul „experienței relevante" este lipsit de claritate și creează premise pentru aprecieri arbitrare** Sintagma propusă nu este definită de lege și nu permite identificarea unor criterii obiective de aplicare. Nu rezultă: • ce reprezintă experiența profesională relevantă; • câți ani de experiență sunt necesari; • dacă relevanța se apreciază în funcție de valoarea masei debitoare, de domeniul de activitate al debitorului, de tipul procedurii sau de alte criterii; • cine stabilește caracterul relevant al experienței și pe baza căror probe.	inclusiv la art. 71 alin. (3), astfel încât reiterarea aceleiași reguli nu este, în principiu, necesară ori de câte ori legea reglementează desemnarea unui administrator/lichidator. Totuși, observația se acceptă din considerente de claritate și aplicabilitate practică. Întrucât proiectul reformulează integral art. 63 alin. (4), care reglementează desemnarea administratorului/lichidatorului chiar la etapa intentării procedurii, indicarea expresă a soluției aplicabile atunci când nu este propusă nicio candidatură ori persoana propusă nu întrunește condițiile legale exclude orice incertitudine privind modul de continuare a procedurii. Completarea nu instituie un mecanism nou, ci precizează expres soluția subsidiară aplicabilă în lipsa unei candidaturi care poate fi desemnată. Art. 63 alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) La etapa intentării procedurii, instanța de insolvabilitate desemnează administratorul insolvabilității sau lichidatorul propus de debitor ori de creditorul care a inițiat procedura, după ascultarea opiniei participanților la proces asupra candidaturii propuse. Persoana

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În lipsa unor criterii legale verificabile, aprecierea experienței profesionale va depinde inevitabil de evaluarea subiectivă a instanței de insolvabilitate. Or, condițiile de desemnare într-o profesie reglementată trebuie să fie clare, obiective și previzibile, astfel încât aplicarea lor să fie uniformă și lipsită de arbitrariu. **3. Modificarea restrânge accesul efectiv la exercitarea profesiei și produce efecte discriminatorii** UAAM apreciază că introducerea criteriului experienței relevante afectează egalitatea administratorilor autorizați în exercitarea profesiei. Administratorii autorizați recent admiși în profesie au parcurs aceeași procedură de autorizare, au promovat același examen de calificare și dețin aceeași autorizație emisă de Ministerul Justiției ca și administratorii cu vechime. Cu toate acestea, în practică, aceștia nu vor putea demonstra aceeași experiență ca administratorii care exercită profesia de zece sau cincisprezece ani. Se creează astfel un cerc vicios profesional. **Administratorii nou autorizați nu vor putea fi desemnați în cauze complexe deoarece nu dețin experiența solicitată. În lipsa desemnării, aceștia nu vor putea dobândi experiența cerută de lege. În consecință, experiența profesională nu va putea fi acumulată niciodată.** Rezultatul practic va consta în concentrarea procedurilor importante în favoarea unui număr restrâns de administratori autorizați și limitarea artificială a accesului celorlalți membri ai profesiei la exercitarea efectivă a atribuțiilor pentru care au fost autorizați de stat. Spre exemplu, un administrator autorizat care a administrat zeci de proceduri de faliment ar putea fi exclus de la desemnarea într-o procedură de restructurare doar pentru că nu a administrat anterior o restructurare, în timp ce un alt administrator care a gestionat o singură	propusă poate fi desemnată dacă întrunește condițiile prevăzute de lege, nu se află în conflict de interese ori în stare de incompatibilitate, iar experiența sa profesională este relevantă pentru specificul activității debitorului și particularitățile cauzei. **În cazul în care nu este propusă nicio candidatură ori persoana propusă nu întrunește condițiile prevăzute de lege, instanța desemnează în mod aleatoriu un administrator autorizat din Registrul administratorilor autorizați, cu aplicarea corespunzătoare a criteriilor prevăzute de prezentul alineat.”**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		restructurare de dimensiuni reduse ar putea fi preferat exclusiv pentru că îndeplinește formal criteriul „experienței relevante”. O asemenea diferențiere demonstrează caracterul arbitrar al criteriului propus. **4. Complexitatea procedurii nu justifică restrângerea accesului administratorilor autorizați** UAAM împărtășește preocuparea autorului proiectului privind administrarea eficientă a procedurilor complexe. Totuși, soluția legislativă propusă nu este una adecvată. Legea insolvabilității oferă deja administratorului autorizat instrumentele necesare administrării unor proceduri complexe, inclusiv posibilitatea angajării evaluatorilor, auditorilor, contabililor, juriștilor, experților tehnici sau a altor specialiști, atunci când natura cauzei impune o asemenea expertiză. Totodată, activitatea administratorului autorizat este supusă controlului instanței de insolvabilitate, supravegherii creditorilor și controlului exercitat de comitetul creditorilor. Prin urmare, eficiența administrării unor cauze complexe este asigurată prin mecanismele existente în legislație și nu prin limitarea cercului administratorilor care pot fi desemnați. Administratorul autorizat nu este chemat să substituie specialiștii tehnici din domeniul în care activează debitorul, ci să administreze procedura de insolvabilitate. Atunci când natura activității debitorului impune cunoștințe tehnice de specialitate, acestea sunt asigurate prin colaborarea cu experți și consultanți, nu prin transformarea administratorului într-un specialist al fiecărui domeniu economic. **5. Modificarea nu este susținută de standardele europene și internaționale** Directiva (UE) 2019/1023 promovează profesionalizarea practicienilor în domeniul restructurării și al insolvenței prin mecanisme de calificare,	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		independență, imparțialitate, integritate și formare profesională continuă. Directiva nu recomandă instituirea unor criterii suplimentare privind experiența într-un anumit sector economic și nici condiționarea desemnării practicianului de administrarea anterioară a unor proceduri similare. În același sens, Ghidul legislativ UNCITRAL privind dreptul insolvabilității recomandă existența unui sistem transparent de autorizare, calificare și supraveghere a practicienilor în insolvență, bazat pe criterii obiective privind competența profesională, independența și integritatea acestora. Ghidul nu recomandă verificarea repetată a competenței profesionale cu ocazia fiecărei desemnări și nici instituirea unor filtre suplimentare privind experiența într-un anumit domeniu de activitate. Recomandările INSOL Europe promovează, de asemenea, consolidarea profesiei prin autorizare, formare continuă și mecanisme eficiente de răspundere profesională, fără a susține restrângerea accesului practicienilor autorizați la anumite categorii de proceduri în funcție de experiența acumulată anterior. Rezultă că modificarea propusă nu este impusă de obligațiile asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare a legislației și nici nu rezultă din standardele internaționale relevante în materie. **6. Se impune menținerea mecanismului desemnării aleatorii** UAAM apreciază că se impune păstrarea dispoziției potrivit căreia, în lipsa unei candidaturi propuse de debitor sau creditor ori în cazul în care persoana propusă nu întrunește condițiile legale, instanța desemnează aleatoriu un administrator autorizat din Registrul administratorilor autorizați.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Acest mecanism reprezintă o garanție importantă a imparțialității și neutralității procedurii, împiedică blocarea acesteia și asigură accesul egal al tuturor administratorilor autorizați la exercitarea profesiei. Eliminarea desemnării aleatorii nu este justificată în nota informativă și poate conduce la dificultăți practice în situațiile în care nu există o candidatură valabilă sau persoana propusă nu poate fi confirmată de instanță. **7. Concluzie** Pentru toate considerentele expuse, UAAM apreciază că modificarea propusă introduce un criteriu suplimentar de desemnare care nu rezultă din Legea nr. 161/2014, afectează egalitatea administratorilor autorizați în exercitarea profesiei, creează premise pentru practici neuniforme și aprecieri arbitrare și nu este susținută de standardele europene și internaționale în materia insolvabilității. În același timp, eliminarea mecanismului desemnării aleatorii diminuează garanțiile de imparțialitate și continuitate a procedurii, fără ca necesitatea unei asemenea intervenții să fie demonstrată de autorul proiectului. **UAAM propune menținerea mecanismului actual de desemnare, cu eliminarea sintagmei** „iar experiența sa profesională este relevantă pentru specificul activității debitorului și particularitățile cauzei” **și păstrarea dispoziției privind desemnarea aleatorie a administratorului autorizat în lipsa unei candidaturi valabile.** **Text propus de UAAM:** „(4) La etapa intentării procedurii, instanţa de insolvabilitate desemnează administratorul insolvabilităţii sau lichidatorul propus de debitor ori de creditorul care a iniţiat procedura, după ascultarea opiniei participanţilor la proces asupra candidaturii propuse. Persoana propusă poate fi desemnată dacă întruneşte condiţiile prevăzute de lege şi nu se află în conflict de interese ori în stare de incompatibilitate. În cazul în	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		care debitorul sau creditorul nu prezintă candidatura administratorului/lichidatorului până la intentarea procedurii ori persoana propusă nu întruneşte condiţiile prevăzute de lege, instanţa desemnează în mod aleatoriu un administrator autorizat din Registrul administratorilor autorizaţi.”	
	12.	**Art. 65 alin. (3)–(9)** UAAM nu susține completarea art. 65 cu alineatele (3)–(9), în redactarea propusă. Reglementarea propusă instituie un mecanism nou de înlăturare din funcție a administratorului insolvabilității/lichidatorului, distinct de instituția destituirii reglementate la art. 71 din Legea insolvabilității, însă cu efecte juridice identice asupra mandatului acestuia. Deși proiectul utilizează noțiunea de „înlocuire”, efectul juridic este același: încetarea înainte de termen a mandatului administratorului/lichidatorului și numirea unei alte persoane în locul acestuia. Prin urmare, modificarea propusă nu reprezintă o simplă modalitate alternativă de desemnare, dar instituie o veritabilă procedură paralelă de revocare a administratorului insolvabilității, lipsită însă de garanțiile procedurale care însoțesc instituția destituirii. **1. Se creează o procedură paralelă de încetare a mandatului administratorului, care eludează regimul juridic al destituirii prevăzut de art. 71 din Legea insolvabilității** Legea insolvabilității reglementează deja expres situațiile în care administratorul insolvabilității sau lichidatorul poate fi înlăturat din funcție. Articolul 71 stabilește temeiurile destituirii, procedura examinării cererii și garanțiile procesuale corespunzătoare, inclusiv dreptul administratorului de a fi audiat și de a-și prezenta explicațiile.	**Se acceptă parțial** Nu se acceptă excluderea sau reconsiderarea mecanismului de înlocuire. Independența funcțională protejează exercitarea legală și imparțială a atribuțiilor, dar nu conferă administratorului/lichidatorului un drept de a rămâne în funcție până la încetarea procedurii indiferent de evoluția acesteia. Legea în vigoare permite deja creditorilor, la prima adunare, să propună un alt administrator fără constatarea unui temei de destituire. Proiectul extinde în timp această posibilitate, dar o supune motivării, controlului instanței și limitei de frecvență prevăzute la alin. (4), astfel încât mecanismul nu permite o înlocuire pur discreționară. Curtea Constituțională a reținut în DCC nr. 65 din 19.06.2018, § 32, că administratorul/lichidatorul are o poziție independentă față de participanți, însă nu acționează în interes personal, ci pentru buna desfășurare a procedurii,

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Aceste garanții nu au caracter formal. Ele urmăresc protejarea independenței administratorului autorizat și prevenirea înlăturării acestuia pentru motive arbitrare sau conjuncturale. Prin proiect se propune însă instituirea unei proceduri distincte, care permite încetarea mandatului fără existența vreunui motiv imputabil administratorului și fără aplicarea garanțiilor prevăzute de art. 71. În realitate, proiectul creează două regimuri juridice diferite pentru aceeași măsură: încetarea mandatului administratorului - unul bazat pe motive temeinice și garanții procedurale, iar altul bazat pe simple aprecieri privind oportunitatea. O asemenea dublare normativă afectează coerența Legii insolvabilității și golește de conținut instituția destituirii. **2. Modificarea propusă denaturează natura juridică a mandatului administratorului insolvabilității și afectează independența acestuia** Administratorul insolvabilității nu exercită un mandat revocabil ad nutum acordat de creditorul care l-a propus, de debitor sau de majoritatea creditorilor. Deși aceștia au un rol esențial în desemnarea sa, odată numit de instanța de insolvabilitate, administratorul exercită un mandat legal conferit de lege și de instanță, devenind un organ al procedurii de insolvabilitate, independent de voința celor care i-au susținut candidatura. Rolul administratorului insolvabilității este acela de a acționa în interesul procedurii, al masei debitoare și al tuturor creditorilor, cu respectarea principiilor legalității, imparțialității și independenței profesionale. El nu reprezintă interesele creditorului care l-a propus și nici ale unei majorități conjuncturale de creditori, dar este obligat să urmărească conservarea, administrarea și valorificarea eficientă a masei debitoare, precum și aplicarea uniformă a dispozițiilor Legii insolvabilității.	conservarea și valorificarea eficientă a masei debitoare și satisfacerea cât mai deplină a creanțelor. Stabilitatea mandatului servește acestor finalități, dar nu constituie un scop autonom al procedurii. Art. 26 alin. (1) lit. b) din Directiva (UE) 2019/1023 cere ca procesul de revocare a practicianului să fie clar, transparent și echitabil, iar lit. d) recunoaște posibilitatea creditorilor de a solicita înlocuirea pentru evitarea conflictelor de interese. Directiva nu consacră inamovibilitatea practicianului. Nu există o suprapunere între alin. (3) și art. 71. Sintagma „fără necesitatea justificării temeiurilor de destituire” exclude numai obligația de a demonstra unul dintre motivele de destituire. Alin. (7) impune separat motivarea hotărârii prin raportare la eficiența procedurii, iar alin. (8) stabilește limitele controlului instanței. Destituirea intervine atunci când sunt întrunite motivele prevăzute la art. 71 și urmărește protejarea bunei desfășurări a procedurii, în timp ce înlocuirea de la art. 65 este o măsură funcțională, nesancționatorie. Menținerea acestei distincții este necesară tocmai pentru a nu transforma orice problemă de eficiență într-o pretinsă abatere a administratorului.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Posibilitatea înlocuirii administratorului pe criterii de oportunitate, fără existența unor motive obiective și verificabile care să justifice încetarea mandatului, transformă în fapt această funcție legală într-un mandat dependent de menținerea sprijinului unei majorități conjuncturale de creditori. O asemenea soluție este incompatibilă cu statutul administratorului autorizat și afectează independența profesională pe care legea urmărește să o garanteze. În numeroase situații, exercitarea corectă a atribuțiilor sale presupune adoptarea unor măsuri care pot fi contrare intereselor individuale ale unor creditori. Administratorul poate: • respinge creanțe neîntemeiate; • promova acțiuni de anulare a unor acte frauduloase; • refuza executarea unor hotărâri ale creditorilor contrare legii; • refuza efectuarea unor cheltuieli nejustificate; • solicita recuperarea unor bunuri de la persoane influente în procedură; • sesiza organele competente privind eventuale încălcări ale legii. Aceste măsuri pot genera nemulțumirea unor creditori. Totuși, ele reprezintă tocmai manifestarea independenței profesionale pe care legea urmărește să o garanteze. Prin mecanismul propus, independența administratorului riscă să fie înlocuită cu obligația implicită de a evita nemulțumirea creditorilor majoritari pentru a nu-și pierde mandatul. **3. Criteriile propuse sunt excesiv de generale și permit înlocuirea administratorului pentru motive pur subiective** Proiectul utilizează sintagmele: • „realizarea mai eficientă”; • „într-un termen mai util”. Aceste noțiuni nu sunt definite nicăieri. Nu există criterii obiective prin care instanța să poată verifica dacă un alt administrator ar fi fost „mai eficient”	Se acceptă observația privind necesitatea ca administratorul/lichidatorul vizat să aibă posibilitatea efectivă de a-și expune poziția înainte de pronunțarea instanței. Nu se preia însă soluția potrivit căreia instanța ar trebui să îi comunice procesul-verbal și hotărârea adunării creditorilor. Administratorul/lichidatorul cunoaște despre desfășurarea adunării creditorilor și are, deopotrivă, obligația de diligență în urmărirea actelor procedurii, iar introducerea unei etape distincte de comunicare ar putea prelungi nejustificat examinarea chestiunii privind înlocuirea. Pentru asigurarea dreptului la apărare, administratorului/lichidatorului i se acordă un termen de 5 zile de la data înregistrării procesului-verbal al adunării creditorilor în instanța de insolvabilitate pentru a-și expune poziția. Soluția este corelată cu termenul de 5 zile prevăzut și la art. 59 din Legea insolvabilității. În ceea ce privește termenul în care instanța se pronunță, nu se acceptă exprimarea lui în zile lucrătoare. Pentru coerență cu tehnica utilizată în Legea insolvabilității, termenul rămâne exprimat în zile, dar se majorează de la 7 la 10 zile,

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Nu se stabilește: • ce indicatori trebuie analizați; • după ce perioadă se apreciază eficiența; • dacă eficiența privește durata procedurii, costurile, recuperarea activelor sau alte elemente. În lipsa unor criterii verificabile, evaluarea devine inevitabil una subiectivă. Or, încetarea mandatului unei persoane care exercită o funcție reglementată de lege nu poate depinde de simple aprecieri privind oportunitatea. **4. Reglementarea creează un risc real de presiune asupra independenței administratorului** Administratorul insolvabilității este obligat, prin lege, să adopte măsuri care nu coincid întotdeauna cu interesele creditorilor majoritari. În practică, acesta poate fi supus unor presiuni pentru: • admiterea unor creanțe discutabile; • renunțarea la anumite litigii; • valorificarea bunurilor sub valoarea lor reală; • efectuarea unor cheltuieli nejustificate; • favorizarea anumitor participanți la procedură. În prezent, administratorul poate refuza asemenea solicitări având garanția că mandatul său poate înceta doar pentru motivele prevăzute expres de lege. Prin modificarea propusă, simpla apreciere că un alt administrator ar putea realiza procedura „mai eficient” poate deveni un instrument de presiune permanentă asupra celui aflat în funcție. În loc să decidă exclusiv potrivit legii, administratorul va fi pus în situația de a lua în considerare și riscul înlocuirii sale de către o majoritate conjuncturală de creditori. O asemenea soluție afectează însăși independența profesiei. **5. Riscul de abuz este amplificat de regulile privind funcționarea adunării creditorilor** UAAM observă că mecanismul propus trebuie analizat împreună cu dispozițiile privind convocarea și desfășurarea adunării creditorilor.	răspunzând astfel preocupării privind volumul de activitate al instanței. Art. 65 alin. (5) va avea următorul cuprins „(5) **În termen de 5 zile de la data înregistrării procesului-verbal al adunării creditorilor în instanța de insolvabilitate, administratorul insolvabilității/lichidatorul este în drept să-și expună poziția cu privire la chestiunea înlocuirii sale**. Instanța se pronunță, fără citarea părților, asupra chestiunii privind înlocuirea administratorului/lichidatorului, în termen de **10 zile** de la data înregistrării în instanță a procesului-verbal al adunării creditorilor. Depunerea contestației împotriva hotărârii adunării creditorilor privind înlocuirea administratorului/lichidatorului nu împiedică pronunțarea încheierii.” În rest, soluția normativă propusă la art. 65 se menține.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Potrivit art. 57 alin. (9), adunarea convocată repetat este deliberativă indiferent de numărul creditorilor prezenți și indiferent de valoarea creanțelor reprezentate, dacă toți creditorii au fost legal notificați. În asemenea situații, o hotărâre privind înlocuirea administratorului poate fi adoptată de un număr foarte redus de creditori. Astfel, un mecanism destinat încetării mandatului administratorului ajunge să poată fi declanșat fără existența unei voințe reprezentative a întregii mase credale. Acest risc este incompatibil cu importanța funcției exercitate de administratorul insolvabilității. **6. Lipsa audierii administratorului încalcă garanțiile unui proces echitabil** Proiectul prevede că instanța se pronunță fără citarea părților. Administratorul nu este audiat. Nu poate prezenta explicații. Nu poate combate motivele invocate. Mai mult, contestația împotriva hotărârii creditorilor nu împiedică pronunțarea încheierii. Prin urmare, administratorul poate fi înlocuit înainte ca legalitatea hotărârii creditorilor să fie verificată. Chiar dacă ulterior contestația este admisă, procedura poate fi deja afectată prin schimbarea conducerii acesteia. O asemenea soluție este incompatibilă cu principiile contradictorialității și dreptului la apărare. **7. Reglementarea nu este susținută de standardele europene și internaționale** Directiva (UE) 2019/1023 consacră necesitatea existenței unor practicieni independenți, imparțiali și competenți. Deși statele membre beneficiază de o marjă de apreciere privind desemnarea și revocarea practicienilor, Directiva pune accent pe transparență, imparțialitate și existența unor garanții procedurale adecvate.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		La rândul său, Ghidul legislativ UNCITRAL privind dreptul insolvabilității recomandă ca legea să stabilească în mod clar: • temeiurile înlăturării practicianului; • procedura de examinare; • dreptul acestuia de a fi audiat; • posibilitatea controlului judiciar. UNCITRAL subliniază că independența practicianului reprezintă una dintre condițiile fundamentale ale eficienței procedurii de insolvabilitate și că mecanismele de înlăturare nu trebuie să permită exercitarea unor presiuni asupra acestuia. Modificarea propusă se îndepărtează de aceste standarde. **8. Concluzie** Pentru toate considerentele expuse, UAAM apreciază că modificarea propusă afectează independența administratorului autorizat, creează o procedură paralelă de încetare a mandatului fără garanțiile prevăzute de lege, instituie criterii excesiv de generale și susceptibile de interpretări arbitrare și poate transforma mecanismul înlocuirii într-un instrument de presiune asupra administratorului insolvabilității. În aceste condiții, dreptul creditorilor de a participa la desemnarea administratorului nu poate fi transformat într-un drept discreționar de revocare a acestuia pe criterii de oportunitate. Din aceste considerente, UAAM propune excluderea integrală a alin. (3)–(9) propuse la art. 65.	
	13.	**Art. 67** UAAM susține necesitatea exercitării unui control efectiv de către instanța de insolvabilitate asupra legalității desfășurării procedurii și asupra activității administratorului insolvabilității/lichidatorului. Totuși, modificarea propusă necesită o reformulare, întrucât, în redactarea actuală, aceasta riscă să afecteze delimitarea competențelor dintre instanța de insolvabilitate, administratorul autorizat și organele creditorilor, consacrată de Legea insolvabilității.	**Nu se acceptă** Supravegherea efectivă nu transferă instanței atribuții manageriale. Art. 5 alin. (6) și (7) din Legea insolvabilității delimitează deja controlul judecătoresc de administrarea masei debitoare și de controlul oportunității exercitat de creditori. Art. 67 permite instanței să

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		1. Supravegherea instanței trebuie să rămână un control de legalitate, iar nu unul de oportunitate managerială Legea insolvabilității este construită pe separarea clară a atribuțiilor participanților la procedură. Administratorul insolvabilității exercită atribuțiile de administrare și gestionare a masei debitoare. Creditorii, prin adunarea creditorilor și comitetul creditorilor, exercită controlul asupra oportunității economice a administrării și adoptă deciziile pe care legea le atribuie în competența lor. Instanța de insolvabilitate exercită controlul judiciar asupra legalității desfășurării procedurii și soluționează litigiile care apar în cadrul acesteia. Această delimitare reprezintă unul dintre principiile fundamentale ale procedurii de insolvabilitate și garantează echilibrul dintre funcția jurisdicțională și administrarea patrimoniului debitorului. Prin utilizarea sintagmei „supravegherea efectivă”, precum și prin extinderea obiectului supravegherii asupra unor aspecte care exced controlului de legalitate, proiectul riscă să creeze impresia că instanța poate interveni în aprecierea oportunității măsurilor de administrare. Or, instanța nu administrează masa debitoare și nu poate substitui administratorul insolvabilității în adoptarea deciziilor manageriale. **2. Instanța nu trebuie să substituie atribuțiile administratorului insolvabilității și nici controlul exercitat de organele creditorilor** Potrivit Legii insolvabilității, administratorul autorizat este persoana care organizează și conduce procedura, administrează patrimoniul debitorului, conservă activele, valorifică bunurile și adoptă măsurile necesare pentru realizarea scopului procedurii. La rândul lor, creditorii exercită controlul asupra oportunității administrării prin intermediul adunării creditorilor și al comitetului creditorilor, care aprobă sau decid asupra numeroaselor măsuri prevăzute de lege.	solicite explicații, acte și informații atunci când există indicii care justifică verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor, fără a-i permite să stabilească strategia economică, prețul ori momentul valorificării bunurilor sau să substituie administratorul în adoptarea deciziilor curente. Situațiile prevăzute la art. 67 alin. (3) au rolul de a declanșa verificarea și solicitarea de informații; ele nu constituie, prin ele însele, temeiuri de sancționare, destituire ori anulare a unei măsuri. Orice asemenea consecință poate interveni numai dacă sunt întrunite separat condițiile normei care o reglementează. Din acest motiv, utilizarea unor indicatori precum riscul diminuării masei debitoare ori existența unor cheltuieli aparent nejustificate nu transformă controlul judiciar într-un control de oportunitate. Curtea Constituțională a reținut în DCC nr. 32 din 19.03.2020, § 22, că solicitarea de explicații și rapoarte este un instrument propriu supravegherii judiciare, iar art. 27 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/1023 cere existența unor mecanisme adecvate prin care activitatea practicienilor să fie supravegheată efectiv. Repetarea în art. 67 a limitelor deja stabilite la art. 5 alin. (6) și

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Prin urmare, instanța nu trebuie să fie transformată într-un organ permanent de administrare sau într-un supraveghetor al oportunității fiecărei măsuri adoptate de administrator. Un asemenea model ar modifica însăși arhitectura procedurii de insolvabilitate și ar conduce la confundarea atribuțiilor jurisdicționale cu cele manageriale. **3. Unele criterii propuse depășesc sfera controlului de legalitate** UAAM observă că alin. (2) propus include în obiectul supravegherii: • prevenirea riscurilor de prejudiciere a masei debitoare; • executarea hotărârilor comitetului creditorilor și ale adunării creditorilor; • protejarea intereselor legitime ale participanților. De asemenea, alin. (3) lit. e) permite intervenția instanței atunci când apreciază că există: • riscul diminuării masei debitoare; • efectuarea unor plăți sau cheltuieli nejustificate; • neconservarea bunurilor; • favorizarea unor participanți. Aceste noțiuni depășesc, în parte, controlul strict de legalitate. De exemplu, aprecierea caracterului justificat sau nejustificat al unei cheltuieli, oportunitatea efectuării unei plăți ori evaluarea unui risc economic reprezintă, în primul rând, aspecte ce țin de administrarea procedurii și presupun aprecieri manageriale. Administratorul insolvabilității este cel care răspunde pentru administrarea patrimoniului și suportă consecințele deciziilor adoptate, în timp ce instanța intervine atunci când există încălcări ale legii sau litigii privind legalitatea acestor măsuri. În caz contrar, există riscul ca instanța să fie chemată să valideze sau să infirme permanent decizii care țin de administrarea curentă a procedurii, ceea ce nu corespunde rolului său constituțional și legal. **4. Standardele internaționale consacră separarea dintre funcția jurisdicțională și administrarea procedurii**	(7) ar dubla aceeași regulă fără a adăuga o garanție juridică suplimentară. Textul proiectului se menține.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Atât Ghidul legislativ UNCITRAL privind dreptul insolvabilității, cât și Directiva (UE) 2019/1023 consacră existența unui practician în insolvență independent, responsabil de administrarea procedurii, sub controlul instanței sau al unei autorități competente. Aceste standarde promovează exercitarea de către instanță a unui control privind legalitatea procedurii și respectarea drepturilor participanților, fără transformarea acesteia într-un organ de administrare a patrimoniului debitorului. UNCITRAL subliniază că reprezentantul procedurii trebuie să dispună de autonomia necesară administrării eficiente a patrimoniului, iar intervenția instanței trebuie să urmărească asigurarea respectării legii și protejarea intereselor participanților, fără substituirea atribuțiilor manageriale ale practicianului. În același sens, Directiva (UE) 2019/1023 urmărește consolidarea independenței practicienilor în domeniul restructurării și al insolvenței, concomitent cu existența unor mecanisme eficiente de supraveghere și control. Prin urmare, standardele europene și internaționale promovează un echilibru între controlul judiciar și independența practicianului, iar nu extinderea competențelor instanței asupra administrării curente a procedurii. **5. Extinderea rolului instanței asupra oportunității măsurilor de administrare poate afecta imparțialitatea acesteia în exercitarea funcției jurisdicționale** UAAM atrage atenția că instanța de insolvabilitate exercită, prin natura atribuțiilor sale, o funcție jurisdicțională. Aceasta este chemată să soluționeze contestațiile formulate împotriva actelor și măsurilor administratorului/lichidatorului, să examineze litigii privind administrarea masei debitoare și să se pronunțe asupra legalității măsurilor adoptate pe parcursul procedurii.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În aceste condiții, este esențial ca instanța să își păstreze poziția de arbitru imparțial și independent, fără a se implica în aprecierea oportunității măsurilor de administrare înainte ca acestea să facă obiectul unui litigiu. Or, dacă instanța exercită o supraveghere care depășește controlul de legalitate și ajunge să intervină în aprecierea oportunității economice a unor decizii manageriale – cum ar fi oportunitatea efectuării unor plăți, nivelul unor cheltuieli, strategia de valorificare a activelor sau alte măsuri de administrare curentă –, aceasta riscă ulterior să fie chemată să soluționeze litigii privind aceleași măsuri asupra cărora și-a exprimat deja, fie și implicit, o anumită apreciere. O asemenea suprapunere între funcția de supraveghere și funcția jurisdicțională nu este de natură să consolideze eficiența procedurii, ci poate crea aparența unei lipse de imparțialitate și poate afecta încrederea participanților în rolul instanței ca autoritate chemată să soluționeze litigiile în mod obiectiv și echidistant. Din această perspectivă, delimitarea clară dintre controlul de legalitate exercitat de instanță și atribuțiile manageriale ale administratorului autorizat reprezintă nu doar o cerință de bună administrare a procedurii de insolvabilitate, ci și o garanție a exercitării efective a funcției jurisdicționale. **6. Concluzie** UAAM apreciază că obiectivul consolidării controlului exercitat de instanța de insolvabilitate este legitim. Totuși, pentru a păstra echilibrul instituțional consacrat de Legea insolvabilității, se impune delimitarea expresă a controlului exercitat de instanță de atribuțiile manageriale ale administratorului insolvabilității și de controlul de oportunitate exercitat de organele creditorilor. În lipsa unei asemenea delimitări, există riscul extinderii competențelor instanței din sfera controlului de legalitate în sfera administrării	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		procedurii, ceea ce poate afecta independența administratorului autorizat și eficiența desfășurării procedurii de insolvabilitate. **UAAM propune următoarea redactare:** „Supravegherea exercitată de instanța de insolvabilitate are ca obiect controlul de legalitate al acțiunilor administratorului/lichidatorului, respectarea termenelor procedurale și executarea încheierilor instanței de insolvabilitate, fără a afecta atribuțiile manageriale ale administratorului/lichidatorului și fără a substitui controlul de oportunitate exercitat de creditori prin organele lor, în condițiile prezentei legi.”	
	14.	**Art. 68** UAAM nu susține modificările propuse la art. 68 din Legea insolvabilității, inclusiv completarea cu alin. (2^1)–(2^3), abrogarea alin. (3), precum și modificarea alin. (9), și propune menținerea reglementării actuale. Standardul profesional aplicabil administratorului insolvabilității este deja consacrat de alin. (1) și (2) ale art. 68, care obligă administratorul să își exercite atribuțiile cu diligența unui bun profesionist, pe propria răspundere, urmărind păstrarea, majorarea și valorificarea cât mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile. Acest standard general este suficient pentru fundamentarea controlului exercitat de instanță, a răspunderii disciplinare, civile sau contravenționale și, după caz, a destituirii administratorului, fără a fi necesară introducerea unor criterii suplimentare, formulate în termeni excesiv de generali și susceptibili de interpretări subiective. **1. Modificarea propusă transformă standardul profesional dintr-un criteriu juridic obiectiv într-un criteriu de apreciere a oportunității activității administratorului**	**Nu se acceptă** Completarea art. 68 cu alin. (2^1)-(2^3), abrogarea alin. (3) și modificarea alin. (9) se mențin. Standardul general al diligenței unui bun profesionist nu exclude necesitatea ca legea să precizeze obligațiile care țin direct de celeritatea procedurii, protejarea masei debitoare, independență, imparțialitate și interdicția favorizării. Curtea Constituțională a reținut în DCC nr. 32 din 19.03.2020, § 22, că sarcina principală a administratorului privește păstrarea, majorarea și valorificarea cât mai eficientă a masei debitoare. Normele propuse dezvoltă acest standard general și oferă repere mai clare pentru conduita profesională. Sintagmele „termen rezonabil”, „întârziere vădit nejustificată” și „acte

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		UAAM observă că noile alineate utilizează noțiuni precum: • „termen rezonabil”; • „întârziere vădit nejustificată”; • „acte vădit lipsite de utilitate”; • „aparență care ar crea dubii rezonabile”; • „interes personal indirect”. Aceste noțiuni nu sunt definite de lege și nici nu sunt însoțite de criterii obiective care să permită o aplicare uniformă. În practică, aceeași conduită poate fi apreciată diferit de participanții la procedură sau chiar de instanțe diferite. Or, normele care pot constitui temei pentru sancționarea, destituirea sau angajarea răspunderii profesionale trebuie să fie clare, previzibile și suficient de determinate. În forma propusă, textul permite transformarea unor aprecieri manageriale sau economice în pretinse încălcări ale obligațiilor profesionale. **2. Activitatea administratorului insolvabilității nu poate fi apreciată exclusiv prin prisma rezultatului procedurii** Procedura de insolvabilitate este, prin natura sa, una complexă și dinamică. Durata și oportunitatea actelor întreprinse depind frecvent de factori aflați în afara controlului administratorului, precum: • lipsa documentelor contabile; • refuzul administratorilor debitorului de a coopera; • existența unor litigii pendinte; • contestațiile formulate de creditori; • imposibilitatea valorificării bunurilor în condiții avantajoase; • lipsa lichidităților în masa debitoare; • tergiversarea procedurilor judiciare sau administrative; • dificultățile de identificare și recuperare a activelor. În asemenea situații, aprecierea ulterioară că un act ar fi fost „vădit lipsit de utilitate” ori că administratorul a acționat într-un termen „nerezonabil” riscă să fie făcută exclusiv prin raportare la rezultatul final al procedurii.	vădit lipsite de utilitate” sunt standarde juridice care se aplică prin raportare la circumstanțele concrete ale procedurii. Utilizarea termenului „vădit” stabilește un prag calificat și exclude ca orice întârziere, diferență de strategie sau măsură care nu a produs rezultatul urmărit să fie calificată, prin ea însăși, drept exercitare necorespunzătoare. Art. 68 stabilește conduita datorată, iar destituirea, răspunderea disciplinară sau o altă consecință juridică pot interveni numai dacă sunt întrunite distinct condițiile normei speciale care le reglementează. Nu se acceptă nici eliminarea formulei „inclusiv orice aparență care ar crea dubii rezonabile privitor la integritatea sa profesională”. În acest sens, art. 27 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/1023 prevede instituirea unor mecanisme de supraveghere care să asigure exercitarea activității practicienilor în mod eficient și competent, precum și imparțial și independent față de părțile implicate, iar considerentul (87) pune accent pe exercitarea atribuțiilor cu integritate. Regula propusă urmărește tocmai consolidarea acestor exigențe și a

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Or, răspunderea profesională nu poate fi fundamentată pe succesul sau insuccesul măsurii adoptate, ci pe legalitatea, buna-credință și diligența manifestată la momentul luării deciziei. Spre exemplu, administratorul poate intenta o acțiune în anularea unui act fraudulos în baza probelor existente la acel moment. Chiar dacă acțiunea este ulterior respinsă de instanță, aceasta nu înseamnă că promovarea ei a fost „vădit lipsită de utilitate”. În mod similar, inițierea unei proceduri de recuperare a unei creanțe sau efectuarea unei expertize poate să nu conducă la rezultatul urmărit, fără ca aceasta să însemne că administratorul și-a exercitat necorespunzător atribuțiile. 3. Modificarea dublează mecanismele de control și răspundere deja existente în legislație UAAM apreciază că autorul proiectului nu demonstrează existența unui vid legislativ care să justifice intervenția propusă. Dimpotrivă, Legea insolvabilității și Legea nr. 161/2014 instituie deja un sistem complet de control și răspundere. Astfel: • art. 67 permite instanței să solicite explicații și rapoarte, să aplice amenzi judiciare și să sesizeze Comisia de autorizare și disciplină; • art. 71 reglementează destituirea administratorului pentru motive întemeiate; • art. 73 reglementează răspunderea disciplinară, materială, contravențională și penală; • Legea nr. 161/2014 stabilește mecanismele controlului disciplinar și sancțiunile profesionale. Prin urmare, proiectul nu completează o lacună legislativă, dar suprapune noi criterii generale peste mecanisme deja funcționale. Consecința poate fi cumularea disproporționată a unor consecințe juridice pentru aceeași conduită: contestația măsurii, amendă judiciară, sesizare disciplinară, destituire, răspundere civilă și, după caz, alte forme de răspundere. Un asemenea cumul este excesiv și afectează securitatea raporturilor juridice.	încrederii participanților în exercitarea profesiei de administrator autorizat. Sintagma „dubii rezonabile” nu se raportează la simpla nemulțumire ori percepție subiectivă a unui participant, ci presupune existența unor împrejurări concrete și verificabile, apte să pună în discuție imparțialitatea, neutralitatea ori integritatea administratorului. Având în vedere atribuțiile acestuia privind verificarea creanțelor, administrarea și valorificarea bunurilor, efectuarea plăților și adoptarea unor măsuri cu impact direct asupra debitorului și creditorilor, legea trebuie să permită intervenția nu doar atunci când conflictul de interese este deja consumat, ci și atunci când circumstanțele obiective creează o aparență rezonabilă de părtinire, favorizare sau interes personal. Independența profesională protejează exercitarea legală a atribuțiilor, dar nu poate fi transformată într-o garanție de menținere în funcție indiferent de existența unor asemenea împrejurări. În același timp, norma nu produce automat consecințe juridice împotriva administratorului. Împrejurările invocate trebuie verificate în cadrul procedurii în care sunt valorificate, iar administratorul are dreptul să prezinte explicații și probe

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		4. Modificările propuse nu introduc obligații profesionale noi, ci reformulează obligații deja cuprinse în standardul general de diligență UAAM observă că obligațiile prevăzute la alin. (2^1)–(2^3) propuse nu reprezintă, în realitate, obligații profesionale noi ale administratorului/lichidatorului. Astfel, obligația de a identifica, conserva, administra și valorifica masa debitoare, de a acționa în interesul procedurii, de a evita conflictele de interese, de a nu urmări interese personale și de a exercita atribuțiile cu bună-credință rezultă deja din ansamblul reglementărilor Legii insolvabilității, al Legii nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați, precum și din obligația generală prevăzută la art. 68 alin. (1), potrivit căreia administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile cu diligența unui bun profesionist, pe propria răspundere. Prin urmare, noile alineate nu completează conținutul obligațiilor profesionale, ci fragmentează și reformulează standardul general deja consacrat de lege, utilizând, însă, noțiuni mai puțin determinate și mai susceptibile de interpretări subiective decât reglementarea actuală. Din perspectiva tehnicii legislative, o asemenea intervenție nu aduce valoare normativă suplimentară. Dimpotrivă, ea creează impresia existenței unor obligații distincte, deși acestea sunt deja subsumate obligației generale de exercitare a atribuțiilor cu diligența unui bun profesionist. În practică, această dublare poate genera dificultăți de interpretare și poate conduce la invocarea acelorași împrejurări atât prin raportare la standardul general de diligență, cât și prin raportare la noile obligații formulate în termeni generali, ceea ce afectează claritatea și coerența reglementării. Or, potrivit principiilor de tehnică legislativă, intervenția asupra unei norme trebuie să fie justificată de necesitatea reglementării unei situații juridice noi sau a eliminării unei lacune legislative reale. În lipsa unei	pentru a demonstra că acestea nu afectează independența, imparțialitatea sau integritatea exercitării atribuțiilor sale. Dacă asemenea împrejurări sunt invocate ca temei pentru dispunerea unei măsuri procesuale, aceasta poate interveni numai cu respectarea condițiilor și garanțiilor prevăzute de norma care o reglementează, inclusiv a căii de atac atunci când legea o prevede. Prin urmare, textul propus asigură un echilibru între protecția independenței administratorului și necesitatea ca participanții la procedură să aibă garanții reale privind imparțialitatea și integritatea exercitării funcției. Textul proiectului se menține.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		asemenea justificări, simpla reformulare a unor obligații deja existente nu contribuie la creșterea calității legii și nici la sporirea previzibilității acesteia. **5. Noile formulări pot deveni un instrument de presiune asupra independenței administratorului** Administratorul insolvabilității este obligat să adopte măsuri care nu coincid întotdeauna cu interesele anumitor participanți la procedură. Acesta poate: • contesta creanțe; • promova acțiuni împotriva unor persoane influente; • refuza efectuarea unor plăți; • refuza executarea unor hotărâri nelegale ale creditorilor; • dispune măsuri de conservare a bunurilor. În asemenea situații, creditorii sau alte persoane interesate pot aprecia că administratorul întârzie procedura ori întreprinde acte „lipsite de utilitate”. Astfel, noțiunile introduse de proiect pot deveni un instrument suplimentar de contestare sistematică a activității administratorului și de exercitare a unor presiuni asupra independenței sale profesionale. Acest risc este amplificat de celelalte modificări propuse prin proiect, referitoare la extinderea supravegherii instanței și la posibilitatea înlocuirii administratorului fără existența temeiurilor de destituire prevăzute de lege. Privite împreună, aceste modificări creează un mecanism prin care administratorul autorizat poate fi permanent expus unor presiuni privind ritmul, strategia și oportunitatea administrării procedurii. **6. Noțiunea de „aparență” a conflictului de interese depășește reglementarea existentă** UAAM apreciază că obligația administratorului de a evita conflictele de interese și incompatibilitățile este deja reglementată expres de legislația în vigoare.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În schimb, introducerea obligației de a evita „orice aparență care ar crea dubii rezonabile privind integritatea profesională” depășește cadrul juridic existent și poate genera insecuritate juridică. Aparența reprezintă o percepție subiectivă. Ea nu presupune existența efectivă a unui conflict de interese și nici încălcarea unei obligații legale. În lipsa unor criterii obiective, orice acuzație formulată de un creditor nemulțumit sau de reprezentantul debitorului poate fi prezentată ca fiind o „aparență” de lipsă a imparțialității. Un asemenea standard este incompatibil cu cerințele de previzibilitate pe care trebuie să le îndeplinească normele susceptibile să atragă răspunderea profesională. **7. Standardele internaționale nu recomandă instituirea unor criterii generale și imprecise de răspundere** Atât Ghidul legislativ UNCITRAL privind dreptul insolvabilității, cât și Directiva (UE) 2019/1023 promovează independența, competența și responsabilitatea practicienilor în insolvență. Aceste standarde recomandă existența unor obligații profesionale clare, verificabile și previzibile, precum și a unor mecanisme eficiente de supraveghere și răspundere. Ele nu recomandă utilizarea unor criterii generale, susceptibile de interpretări subiective privind oportunitatea măsurilor adoptate ori eficiența administrării. Controlul exercitat asupra practicianului trebuie să privească respectarea obligațiilor legale și profesionale, iar nu aprecierea ex post a strategiilor manageriale adoptate în cadrul procedurii. **8. Concluzie** Pentru toate considerentele expuse, UAAM apreciază că modificările propuse la art. 68 nu completează cadrul normativ existent, ci introduc criterii generale și imprecise care pot afecta independența	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		administratorului autorizat, pot genera practici neuniforme și pot conduce la suprapunerea nejustificată a mecanismelor de control și răspundere deja consacrate de legislația în vigoare. În lipsa unei demonstrații privind insuficiența mecanismelor actuale și a unei analize de impact care să justifice intervenția legislativă, modificările propuse nu răspund unei necesități reale și riscă să transforme standardul profesional al administratorului autorizat într-un instrument de apreciere subiectivă a oportunității activității sale. **Din aceste considerente, UAAM propune excluderea modificărilor propuse la art. 68 și menținerea redactării actuale a alin. (1)–(3), precum și a celorlalte dispoziții în forma în vigoare.**	
	15.	**Art. 71** UAAM apreciază că obiectivul consolidării răspunderii profesionale a administratorului/lichidatorului este unul legitim și necesar. Exercitarea atribuțiilor în cadrul procedurii de insolvabilitate presupune un grad ridicat de responsabilitate, iar legea trebuie să ofere mecanisme eficiente de sancționare a încălcărilor obligațiilor profesionale. Totuși, mecanismele de destituire trebuie să respecte principiile securității juridice, independenței administratorului autorizat și proporționalității măsurilor restrictive. Destituirea administratorului/lichidatorului reprezintă una dintre cele mai severe măsuri ce pot interveni în cursul procedurii și nu poate avea la bază criterii generale, imprecise sau dificil de verificat. **1. Noțiunea de „indicatori de performanță" trebuie definită expres sau eliminată** UAAM nu poate susține menținerea sintagmei „indicatorii de performanță" în lipsa unei definiții legale. Legea insolvabilității nu stabilește: • ce reprezintă indicatorii de performanță; • cine îi stabilește; • prin ce act sunt aprobați; • dacă sunt	**Se acceptă parțial** Nu se acceptă reducerea destituirii la sancționarea unei abateri disciplinare. Art. 71 este un instrument procesual destinat protejării bunei desfășurări a unei proceduri concrete, în timp ce răspunderea disciplinară privește conduita profesională a administratorului și poate produce efecte asupra exercitării profesiei în general. Condiționarea destituirii de întrunirea elementelor unei abateri disciplinare ar confunda cele două regimuri și ar limita capacitatea instanței de a proteja procedura în situațiile prevăzute de lege. Nu se acceptă nici eliminarea sintagmei „indicatorii de performanță". Aceasta nu este introdusă prin prezentul proiect, ci

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		identici pentru toate procedurile; • care este metodologia de evaluare; • cine verifică îndeplinirea lor; • în ce condiții neîndeplinirea lor poate justifica destituirea. În lipsa acestor elemente, administratorul autorizat nu poate anticipa conduita care i se cere și nici consecințele juridice ale activității sale. Or, orice temei care poate conduce la încetarea mandatului profesional trebuie să fie formulat suficient de clar și previzibil. **2. Procedurile de insolvabilitate nu permit stabilirea unor indicatori uniformi de performanță** Procedurile de insolvabilitate diferă fundamental între ele. Unele proceduri vizează societăți fără active. Altele presupun: • administrarea unor întreprinderi aflate în funcțiune; • sute de creditori; • litigii comerciale complexe; • recuperarea activelor fraudulos înstrăinate; • valorificarea unor bunuri speciale; • restructurări economice de lungă durată. În asemenea condiții, nu poate exista un indicator unic care să reflecte performanța administratorului. De exemplu: o procedură poate dura opt luni deoarece nu există patrimoniu; în timp ce alta poate dura cinci ani deoarece administratorul urmărește recuperarea unor active de zeci de milioane de lei prin litigii complexe. Durata procedurii nu reprezintă, prin ea însăși, un criteriu al performanței. La fel: administratorul poate valorifica rapid bunurile, dar la un preț foarte scăzut. Alt administrator poate aștepta momentul oportun și poate obține un preț cu 40–50 % mai mare. Primul va avea un indicator temporal mai bun. Al doilea va proteja însă mult mai eficient interesele creditorilor. Prin urmare, performanța administratorului nu poate fi redusă la indicatori abstracți sau uniformi.	face parte din art. 71 alin. (1) lit. a) în vigoare. Mai mult, prin DCC nr. 32 din 19.03.2020, §§ 25-27, Curtea Constituțională a examinat previzibilitatea art. 71 alin. (1), menționând expres criteriul privind indicatorii de performanță, audierea administratorului și dreptul la recurs, și nu a identificat elemente care să susțină lipsa de claritate ori imprevizibilitatea normei. Nu este justificată eliminarea, în cadrul prezentului proiect, a unui criteriu existent care a fost deja analizat din această perspectivă. Nu se acceptă condiționarea suspendării provizorii de toate cerințele cumulative propuse de UAAM privind existența unor probe suficiente, a unui risc real, concret și iminent și imposibilitatea înlăturării riscului printr-o măsură mai puțin intruzivă. Proiectul condiționează deja măsura de imposibilitatea soluționării cererii în termen, de existența unor împrejurări care pot conduce la tergiversarea examinării și de riscul prejudicierii desfășurării procedurii, a masei debitoare ori a drepturilor creditorilor, iar suspendarea poate fi dispusă numai prin încheiere motivată.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		3. Criteriile de destituire trebuie să privească încălcări obiective ale obligațiilor legale, nu aprecierea oportunității activității profesionale Destituirea trebuie să rămână o sancțiune pentru încălcarea obligațiilor legale. Ea nu trebuie transformată într-un instrument de apreciere a succesului activității administratorului. Administratorul autorizat își asumă obligații de diligență. Nu își asumă obligația obținerii unui anumit rezultat economic. În practică, administratorul poate: • intenta acțiuni în anulare; • recupera creanțe; • organiza licitații; • continua activitatea întreprinderii; • negocia restructurarea. Succesul acestor măsuri depinde frecvent de factori externi. Prin urmare, evaluarea administratorului trebuie făcută prin raportare la legalitatea și diligența activității sale, iar nu prin raportare la rezultatul economic obținut. Această abordare este în concordanță cu natura obligației profesionale a administratorului autorizat. **4. Suspendarea provizorie nu trebuie să devină o destituire anticipată** UAAM apreciază că introducerea posibilității suspendării provizorii a administratorului până la soluționarea cererii de destituire poate fi justificată doar în situații cu adevărat excepționale. În forma propusă, textul permite suspendarea ori de câte ori instanța apreciază că menținerea administratorului „poate prejudicia" procedura. Această formulare este excesiv de largă. În practică, aproape orice cerere de destituire va susține existența unui asemenea risc. Suspendarea provizorie riscă astfel să devină regula, iar nu excepția. Or, administratorul poate fi înlăturat efectiv din exercitarea atribuțiilor	Introducerea unor condiții suplimentare ar rigidiza excesiv o măsură provizorie destinată protejării procedurii până la soluționarea cererii de destituire. Observația privind prezentarea explicațiilor se acceptă numai ca explicitare a garanției deja prevăzute la art. 71 alin. (2). Dreptul administratorului/lichidatorului de a-și expune poziția în cadrul examinării cererii de destituire nu este introdus prin alin. (2^1). Pentru claritate, alin. (2^1) va prevedea expres că, înainte de suspendarea provizorie, instanța acordă un termen rezonabil pentru prezentarea explicațiilor. Textul nu creează o procedură nouă, ci face explicită aplicarea aceleiași garanții și la măsura provizorie. Art. 71 alin. (2^1) va avea următorul cuprins „(2^1) Dacă examinarea cererii de destituire nu poate fi soluționată în termenul prevăzut la alin. (2) din cauza cererilor incidentale, a neprezentării administratorului/lichidatorului ori a altor împrejurări care pot conduce la tergiversarea examinării, iar menținerea administratorului/lichidatorului în exercitarea atribuțiilor poate prejudicia desfășurarea procedurii, masa debitoare

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		înainte ca instanța să stabilească dacă cererea de destituire este sau nu întemeiată. Aceasta echivalează, în fapt, cu o destituire anticipată. **5. Suspendarea provizorie trebuie condiționată de existența unui risc real, concret și iminent** UAAM consideră că suspendarea provizorie poate fi justificată numai dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: • existența unor probe suficiente; • existența unui risc real; • caracterul concret al riscului; • caracterul iminent al prejudiciului; • imposibilitatea înlăturării acestuia prin măsuri mai puțin intruzive. Aceste exigențe rezultă din principiul proporționalității și din caracterul excepțional al măsurii. Nu orice suspiciune justifică suspendarea administratorului. Nu orice întârziere justifică suspendarea. Nu orice divergență dintre administrator și creditori justifică suspendarea. **6. Dreptul la apărare trebuie garantat efectiv** Proiectul prevede că suspendarea poate interveni înainte de soluționarea cererii de destituire. UAAM consideră că administratorului trebuie să i se ofere posibilitatea reală de a prezenta explicații înainte de adoptarea unei asemenea măsuri. Doar situațiile de urgență absolută pot justifica derogarea de la această regulă. Și în asemenea cazuri, instanța trebuie să motiveze distinct de ce audierea prealabilă nu a fost posibilă. Această garanție reprezintă o componentă esențială a dreptului la apărare și a contradictorialității procedurii. **7. Standardele europene și UNCITRAL impun existența unor garanții procedurale efective** Directiva (UE) 2019/1023 recunoaște importanța independenței practicienilor în insolvență și obligă statele membre să instituie proceduri transparente privind numirea, supravegherea și revocarea acestora.	ori drepturile creditorilor, instanța de insolvabilitate, **după acordarea unui termen rezonabil de prezentare a explicațiilor**, poate dispune, prin încheiere motivată, suspendarea provizorie a exercitării atribuțiilor administratorului/lichidatorului până la soluționarea cererii de destituire. Prin aceeași încheiere, instanța desemnează provizoriu administratorul/lichidatorul propus de comitetul creditorilor ori, dacă acesta nu este constituit, de adunarea creditorilor, iar în lipsa unei asemenea propuneri, desemnează un administrator/lichidator în mod aleatoriu, din lista administratorilor și lichidatorilor. Administratorul/lichidatorul desemnat provizoriu exercită atribuțiile necesare continuării procedurii până la soluționarea cererii de destituire. Încheierea este executorie din momentul pronunțării, poate fi atacată cu recurs odată cu încheierea prin care se soluționează cererea de destituire, iar recursul nu suspendă executarea.” Art. 71 alin. (2) se menține, inclusiv termenul de cel mult 15 zile prevăzut de proiect, în sensul celor expuse la pct. 9 din prezenta sinteză. Celelalte soluții ale proiectului se mențin.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În același sens, Ghidul legislativ UNCITRAL recomandă ca înlăturarea reprezentantului procedurii să fie posibilă numai pentru motive clar determinate și prin respectarea garanțiilor procedurale adecvate. Aceste standarde urmăresc prevenirea înlăturării arbitrare a practicianului și protejarea independenței acestuia față de presiunile exercitate de participanții la procedură. **8. Propunerea UAAM** UAAM propune completarea alin. (2^1) cu următorul text: **„Suspendarea provizorie poate fi dispusă numai în cazuri excepționale, dacă există probe suficiente privind un risc real, concret și iminent de prejudiciere a masei debitoare, a desfășurării procedurii sau a drepturilor creditorilor, iar acest risc nu poate fi înlăturat printr-o măsură mai puțin intruzivă. Înainte de dispunerea suspendării, administratorului/lichidatorului i se acordă posibilitatea de a prezenta explicații scrise, cu excepția cazurilor de urgență absolută, care trebuie motivate distinct.”** **9. Concluzie** UAAM apreciază că modificările propuse la art. 71 pot contribui la consolidarea mecanismelor de răspundere profesională numai în măsura în care temeiurile de destituire sunt formulate clar, obiectiv și previzibil, iar măsurile provizorii respectă principiul proporționalității și garanțiile dreptului la apărare. În forma propusă, utilizarea noțiunii nedefinite de „indicatori de performanță” și reglementarea suspendării provizorii fără criterii restrictive suficiente pot genera aplicări arbitrare și pot afecta independența administratorului autorizat. Din aceste considerente, UAAM propune definirea expresă sau eliminarea sintagmei „indicatorii de performanță”, precum și completarea alin. (2^1) cu garanțiile procedurale și condițiile restrictive expuse mai sus.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
	16.	**Modificările propuse la Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați** UAAM susține, în principiu, obiectivul modernizării procedurii disciplinare aplicabile administratorilor autorizați, inclusiv digitalizarea depunerii actelor, repartizarea aleatorie a sesizărilor, stabilirea unor termene clare de examinare, reglementarea comunicării actelor și consolidarea criteriilor de individualizare a sancțiunilor disciplinare. Totuși, aceste modificări trebuie realizate cu respectarea principiului previzibilității răspunderii disciplinare, a dreptului la apărare și a caracterului proporțional al sancțiunilor aplicate. Răspunderea disciplinară a administratorului autorizat nu poate fi reglementată prin formule generale, excesiv de largi sau susceptibile de aplicare arbitrară, întrucât sancțiunile disciplinare pot afecta direct dreptul de exercitare a profesiei. **1. Lista abaterilor disciplinare trebuie să fie clară, previzibilă și proporțională** UAAM apreciază că abaterea disciplinară trebuie să fie formulată astfel încât administratorul autorizat să poată anticipa, în mod rezonabil, care conduită este interzisă și ce consecințe juridice poate atrage. În acest sens, extinderea listei abaterilor disciplinare poate fi acceptată numai în măsura în care faptele sunt descrise clar, au o gravitate suficientă și sunt corelate cu atribuțiile profesionale ale administratorului autorizat. Or, unele formulări propuse au un caracter larg și pot permite calificarea drept abatere disciplinară a unor neregularități minore, erori formale sau întârzieri justificate de circumstanțele concrete ale procedurii. În materie disciplinară, nu orice abatere formală de la conduita ideală trebuie să atragă răspunderea profesională, ci doar acea conduită săvârșită cu vinovăție, care are o gravitate suficientă și produce sau este aptă să	**Se acceptă parțial** Se menține soluția de consolidare a mecanismului disciplinar. În concret, art. 27 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/1023 prevede instituirea unor mecanisme adecvate de supraveghere și reglementare, astfel încât activitatea practicienilor să fie prestată efectiv și competent, imparțial și independent. În ceea ce privește propunerea de completare a art.36 alin.(2) lit.p), deși prin proiect art. 36 alin. (2) este expus într-o redacție nouă, intervențiile au vizat completarea și precizarea faptelor care constituie abateri disciplinare, fără modificarea de fond a clauzei reziduale de la lit. p). Textul „alte încălcări ale prezentei legi” a fost preluat din reglementarea existentă tocmai pentru a păstra un mecanism care permite angajarea răspunderii disciplinare și pentru încălcarea unor obligații profesionale prevăzute de lege care, prin diversitatea modalităților concrete de săvârșire, nu pot fi enumerate exhaustiv la lit. a)–o). O enumerare exclusivă a tuturor conduitelor susceptibile de răspundere disciplinară ar presupune fie detalierea

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		producă o afectare reală a procedurii, a masei debitoare, a drepturilor participanților ori a prestigiului profesiei. Această exigență este cu atât mai importantă cu cât sancțiunile disciplinare prevăzute de Legea nr. 161/2014 includ suspendarea activității și retragerea autorizației, adică măsuri care afectează direct exercitarea profesiei. **2. Formula „alte încălcări ale prezentei legi" este prea generală și trebuie reformulată** UAAM nu susține menținerea lit. p) în forma propusă: „alte încălcări ale prezentei legi". O asemenea formulare este excesiv de largă și nu corespunde cerințelor de previzibilitate a răspunderii disciplinare. Ea poate permite sancționarea administratorului autorizat pentru orice neregularitate formală sau orice încălcare minoră a legii, fără a se distinge între o eroare administrativă lipsită de consecințe și o conduită gravă care afectează desfășurarea procedurii ori prestigiul profesiei. În materie disciplinară, norma sancționatorie nu trebuie să funcționeze ca o clauză generală nelimitată, prin care orice încălcare, indiferent de gravitate, context, vinovăție și efecte, poate atrage răspunderea profesională. O asemenea soluție ar permite aplicări neuniforme și ar crea un risc de sancționare disproporționată. În plus, Legea nr. 161/2014 conține deja o listă extinsă de abateri disciplinare. Dacă se menține o formulă reziduală, aceasta trebuie să fie limitată la încălcări grave, săvârșite cu vinovăție și de natură să afecteze efectiv valori protejate de lege. UAAM propune următoarea redacție pentru lit. p): „p) alte încălcări grave ale obligațiilor prevăzute expres de prezenta lege, săvârșite cu vinovăție și de natură să afecteze desfășurarea procedurii, masa debitoare, drepturile participanților la procesul de insolvabilitate sau prestigiul profesiei."	excesivă a normei, fie riscul ca încălcarea unei obligații legale relevante să rămână în afara răspunderii numai pentru că modalitatea concretă în care aceasta s-a manifestat nu a fost prevăzută distinct. Din acest motiv, proiectul nu a urmărit eliminarea sau restrângerea clauzei reziduale existente, aceasta fiind necesară pentru caracterul funcțional și complet al mecanismului disciplinar. În același timp, se acceptă observația formulată în cadrul avizării, întrucât circumstanțierea clauzei reziduale poate asigura o delimitare mai clară între simpla neconformitate cu o obligație prevăzută de lege și conduita care, prin gravitatea sa, justifică angajarea răspunderii disciplinare. Noua redacție nu schimbă soluția de principiu din proiect și nu introduce un temei suplimentar de răspundere, ci stabilește criterii mai clare pentru aplicarea celui existent. Astfel, cerința ca încălcarea să fie gravă exclude sancționarea disciplinară, în temeiul clauzei reziduale, a unor abateri minore sau pur formale. Referirea expresă la săvârșirea cu vinovăție evidențiază caracterul personal al răspunderii disciplinare, iar raportarea la natura ori consecințele faptei și la valorile concrete

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Această redactare păstrează posibilitatea sancționării unor conduite care nu sunt expres enumerate, dar limitează aplicarea normei la fapte suficient de grave, previzibile și relevante din perspectiva răspunderii disciplinare. **3. Încadrarea juridică a faptei nu trebuie să constituie o condiție de admisibilitate rigidă a sesizării** UAAM nu susține condiționarea admisibilității sesizării disciplinare de indicarea exactă, de către autorul sesizării, a încadrării juridice a faptei în temeiurile prevăzute la art. 36 alin. (2). Persoanele care justifică un interes legitim, personal și direct pot să nu aibă pregătire juridică și pot să nu fie în măsură să identifice corect litera exactă din art. 36 alin. (2) în care se încadrează fapta reclamată. Rolul autorului sesizării este să descrie clar faptele, împrejurările relevante și, după caz, probele disponibile, nu să realizeze o calificare juridică exactă. Încadrarea juridică este atribuția organului disciplinar. Comisia de autorizare și disciplină trebuie să examineze faptele descrise în sesizare și să le dea calificarea juridică corespunzătoare, cu respectarea dreptului administratorului autorizat la apărare. În caz contrar, se poate ajunge la respingerea unor sesizări întemeiate doar pentru că autorul nu a indicat corect temeiul juridic, deși faptele descrise ar putea constitui o abatere disciplinară. O asemenea soluție ar transforma procedura disciplinară într-un mecanism excesiv formalist și ar limita nejustificat accesul persoanelor interesate la examinarea fondului sesizării. UAAM propune completarea art. 37 cu următoarea regulă: „Încadrarea juridică indicată de autorul sesizării nu este obligatorie pentru Comisie. Comisia examinează faptele descrise în sesizare și poate da încadrarea juridică corespunzătoare, cu respectarea dreptului administratorului autorizat la apărare.”	protejate de lege oferă Comisiei criterii verificabile pentru a stabili dacă încălcarea prezintă relevanța disciplinară necesară. În acest mod, clauza reziduală își păstrează funcția pentru care a fost menținută în proiect, dar aplicarea sa devine mai previzibilă și mai uniformă, fiind redus riscul unei extinderi nejustificate a răspunderii disciplinare asupra oricărei neregularități constatate în activitatea administratorului autorizat. Prin urmare, reformularea se acceptă nu pentru a suplini o omisiune a proiectului, ci pentru a preciza condițiile de aplicare a unei clauze reziduale care a fost menținută în mod deliberat și care rămâne necesară pentru acoperirea încălcărilor relevante ale obligațiilor profesionale care nu se încadrează în abaterile disciplinare reglementate distinct. Art. 36 alin. (2) lit. p) va avea următorul cuprins: „p) alte încălcări grave ale obligațiilor prevăzute expres de prezenta lege, **săvârșite cu vinovăție și care, prin natura ori consecințele lor, sunt de natură să afecteze desfășurarea procedurii, masa debitoare, drepturile sau interesele legitime ale**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Această soluție asigură echilibrul între accesibilitatea procedurii disciplinare și dreptul administratorului autorizat de a cunoaște acuzația disciplinară formulată împotriva sa. **4. Extinderea subiecților care pot sesiza Comisia trebuie însoțită de garanții împotriva sesizărilor abuzive** UAAM ia act de propunerea de a permite sesizarea Comisiei de către persoanele care justifică un interes legitim, personal și direct, afectat prin acțiunile administratorului autorizat în exercitarea atribuțiilor sale. În principiu, extinderea cercului subiecților care pot sesiza Comisia poate contribui la consolidarea răspunderii profesionale. Totuși, această soluție trebuie aplicată cu prudență, pentru a nu transforma procedura disciplinară într-un instrument de presiune asupra administratorului autorizat. În practică, administratorul autorizat adoptă frecvent măsuri care pot nemulțumi anumite persoane: contestă creanțe, refuză efectuarea unor plăți, solicită anularea unor acte juridice, recuperează bunuri, refuză valorificări netransparente sau sesizează organele competente. Aceste acțiuni pot afecta interese individuale, dar pot fi pe deplin legale și necesare pentru protejarea masei debitoare. De aceea, simpla nemulțumire față de o măsură a administratorului nu trebuie să conducă automat la intentarea unei proceduri disciplinare. Comisia trebuie să verifice dacă sesizarea descrie o faptă susceptibilă să constituie abatere disciplinară, nu doar un dezacord cu măsurile adoptate în cadrul procedurii de insolvabilitate. În acest context, este important ca mecanismul admisibilității să funcționeze ca un filtru real împotriva sesizărilor vădit neîntemeiate, repetitive sau formulate cu scop de presiune. 5. Procedura disciplinară nu trebuie să substituie căile procesuale prevăzute de Legea insolvabilității	**participanților la procesul de insolvabilitate ori prestigiul profesiei**.” Nu se acceptă nici excluderea încadrării juridice a faptei. Proiectul nu impune autorului sesizării obligația de a demonstra întrunirea elementelor abaterii disciplinare și nici de a prezenta o argumentare juridică detaliată. Cerința se limitează la indicarea temeiului concret dintre cele prevăzute la art. 36 alin. (2) în care autorul apreciază că se încadrează fapta sesizată. Menținerea acestei cerințe este necesară pentru delimitarea clară, chiar de la momentul sesizării, a obiectului procedurii disciplinare. Autorul sesizării trebuie să indice nu doar faptele pe care le reclamă, ci și abaterea disciplinară pe care susține că acestea o întrunesc, urmând ca temeinicia acestei încadrări să fie verificată de Comisie în cadrul procedurii. Excluderea obligației respective ar transfera asupra Comisiei sarcina de a identifica din oficiu, dintre toate temeiurile prevăzute la art. 36 alin. (2), abaterea disciplinară care ar putea fi dedusă din faptele relatate de autor. Într-o asemenea situație, Comisia nu s-ar limita la examinarea sesizării formulate, ci ar

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		UAAM subliniază că procedura disciplinară nu poate deveni o cale alternativă de contestare a măsurilor administratorului autorizat. Legea insolvabilității reglementează expres posibilitatea participanților de a formula contestații împotriva măsurilor administratorului/lichidatorului în fața instanței de insolvabilitate. Legalitatea și temeinicia măsurilor procedurale trebuie analizate, în primul rând, în cadrul cauzei de insolvabilitate, de către instanța competentă. Procedura disciplinară are o altă finalitate. Ea nu urmărește anularea sau modificarea măsurilor administratorului, ci verificarea existenței unei abateri disciplinare și, după caz, aplicarea unei sancțiuni profesionale. Din acest motiv, Comisia de autorizare și disciplină trebuie să evite transformarea procedurii disciplinare într-o rejudecare paralelă a măsurilor procesuale adoptate de administrator, mai ales atunci când acestea fac sau pot face obiectul controlului instanței de insolvabilitate. Această delimitare este necesară pentru a evita paralelismele procedurale, soluțiile contradictorii și utilizarea procedurii disciplinare ca mijloc de presiune în dosarele de insolvabilitate. **6. Reglementarea termenelor și a comunicării electronice este oportună, dar trebuie să garanteze efectiv dreptul la apărare** UAAM susține introducerea unor termene clare pentru examinarea sesizărilor disciplinare și comunicarea actelor prin mijloace electronice. Aceste măsuri pot contribui la eficientizarea procedurii disciplinare și la creșterea previzibilității acesteia. Totuși, stabilirea termenelor pentru prezentarea referinței, a probelor și a mijloacelor de apărare trebuie să țină seama de complexitatea cauzei disciplinare, de volumul actelor și de necesitatea administratorului autorizat de a formula o apărare efectivă. Decăderea din dreptul de a prezenta probe sau explicații nu trebuie aplicată mecanic, în special în cauze complexe, în care materialul	ajunge să stabilească ea însăși conținutul juridic al acuzației pe care ulterior este chemată să o examineze. Totodată, indicarea temeiului concret este importantă și pentru exercitarea efectivă a dreptului la apărare al administratorului autorizat, care trebuie să cunoască de la început nu doar faptele care îi sunt imputate, ci și abaterea disciplinară concretă în legătură cu care este inițiată procedura. În lipsa acestei delimitări pot apărea inclusiv situații în care calificarea aleasă de Comisie nu corespunde celei avute în vedere de autorul sesizării sau în care obiectul acuzației se modifică pe parcursul examinării. Din aceste motive, obligația prevăzută la art. 37 alin. (4) lit. f) se menține, iar subpct. 3.6 din proiect nu se exclude. Nu se acceptă instituirea unui filtru care ar exclude examinarea disciplinară numai pentru că măsura administratorului poate fi contestată în procesul de insolvabilitate. Controlul judecătoresc al măsurii și răspunderea disciplinară au obiect și efecte diferite, instanța verifică legalitatea măsurii în procedura concretă, iar Comisia verifică existența unei abateri profesionale și aplică, după caz, sancțiunea prevăzută

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		probator este amplu sau în care faptele imputate se referă la proceduri de insolvabilitate desfășurate pe perioade îndelungate. De asemenea, prezumția recepționării actelor transmise prin poștă electronică trebuie aplicată astfel încât să nu afecteze dreptul la apărare. În practică, pot exista situații de nefuncționare a adresei electronice, probleme tehnice, imposibilitate obiectivă de acces sau alte împrejurări care justifică repunerea în termen. **7. Proporționalitatea sancțiunii trebuie să fie un criteriu central al răspunderii disciplinare** UAAM susține completarea art. 36² alin. (3) cu criteriul proporționalității dintre abaterea disciplinară și sancțiunea aplicată. Această completare este necesară și binevenită. Răspunderea disciplinară nu trebuie să urmărească sancționarea form ală a oricărei erori, ci corectarea conduitei profesionale și protejarea prestigiului profesiei. Sancțiunea trebuie individualizată în funcție de gravitatea faptei, forma vinovăției, consecințele produse, conduita administratorului în cadrul procedurii disciplinare și eventualele măsuri de remediere. În acest sens, includerea expresă a proporționalității contribuie la consolidarea garanțiilor disciplinare și la prevenirea aplicării unor sancțiuni excesive. **8. Standardele europene și internaționale impun un echilibru între răspundere, independență și garanții procedurale** Directiva (UE) 2019/1023 pune accent pe competența, independența, imparțialitatea și supravegherea practicienilor în domeniul restructurării și insolvenței. Totodată, aceasta presupune existența unor mecanisme transparente și eficiente de numire, supraveghere și, după caz, revocare sau sancționare a practicienilor. În același sens, Ghidul legislativ UNCITRAL privind dreptul insolvabilității recomandă ca practicienii să fie supuși unor standarde clare de conduită și unor mecanisme eficiente de răspundere, dar cu	de lege. Existența unei căi procesuale de contestare nu înlătură, prin ea însăși, relevanța disciplinară a aceleiași conduite. Sesizarea disciplinară rămâne, în orice caz, supusă filtrului general de admisibilitate prevăzut de art. 37, ceea ce permite înlăturarea sesizărilor care nu descriu fapte susceptibile să constituie abatere. **Se acceptă parțial propunerea pentru art. 37¹ alin. (2) lit. c)** Se acceptă corelarea regulii privind comunicarea electronică cu art. 16 alin. (4) lit. c) din Codul civil, potrivit căruia notificarea transmisă prin poșta electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală se consideră ajunsă la destinatar atunci când aceasta poate fi accesată de către acesta. În același timp, nu se acceptă eliminarea prezumției subsidiare de recepționare la expirarea a 3 zile de la expediere, prevăzută pentru situațiile în care momentul concret al accesibilității comunicării nu poate fi stabilit cu certitudine. Menținerea acestei prezumții reprezintă o garanție suplimentară pentru participanții la procedura disciplinară, iar nu o restrângere a drepturilor acestora. În

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		respectarea independenței profesionale și a garanțiilor procedurale adecvate. Prin urmare, consolidarea răspunderii disciplinare este compatibilă cu standardele internaționale doar dacă normele sunt clare, previzibile, proporționale și nu transformă controlul disciplinar într-un instrument de presiune asupra practicianului. **9. Concluzie** UAAM susține modernizarea procedurii disciplinare aplicabile administratorilor autorizați, inclusiv digitalizarea comunicării, repartizarea aleatorie a sesizărilor, stabilirea unor termene clare de examinare și introducerea criteriului proporționalității sancțiunii. Totuși, UAAM consideră necesară revizuirea unor soluții propuse, pentru a asigura respectarea principiului previzibilității răspunderii disciplinare și a dreptului la apărare. În special, se propune: 1. reformularea lit. p) din art. 36 alin. (2) după cum urmează: „p) alte încălcări grave ale obligațiilor prevăzute expres de prezenta lege, săvârșite cu vinovăție și de natură să afecteze desfășurarea procedurii, masa debitoare, drepturile participanților la procesul de insolvabilitate sau prestigiul profesiei.” 2. completarea art. 37 cu următoarea regulă: „Încadrarea juridică indicată de autorul sesizării nu este obligatorie pentru Comisie. Comisia examinează faptele descrise în sesizare și poate da încadrarea juridică corespunzătoare, cu respectarea dreptului administratorului autorizat la apărare.” Aceste completări permit menținerea obiectivului legitim al consolidării răspunderii disciplinare, fără a afecta previzibilitatea normei, dreptul la apărare și independența administratorului autorizat.	practica judiciară, simplul fapt că mesajul electronic a fost expediat la adresa indicată de destinatar și nu a fost returnat expeditorului ca nelivrat poate constitui temei pentru a constata că acesta a ajuns la destinatar. Curtea Supremă de Justiție a reținut expres, în Încheierea din 2 aprilie 2025, dosarul nr. 3rh-3/25, §§ 38–39, că lipsa unui mesaj de eroare din partea „Mail deliverysystem” confirmă că mesajul expediat prin poșta electronică a ajuns la destinatar. Privită în raport cu această abordare, prezumția de 3 zile propusă prin proiect nu agravează situația destinatarului, ci îi oferă o protecție suplimentară. În cazul în care nu poate fi stabilit cu certitudine momentul în care comunicarea electronică a devenit accesibilă, legea nu va permite ca aceasta să fie considerată recepționată chiar din momentul expedierii numai pentru că mesajul nu s-a întors expeditorului. Destinatarului îi este acordat un interval de 3 zile înainte ca recepționarea să fie prezumată. O asemenea marjă este justificată și de particularitățile comunicării electronice. Expedierea și livrarea tehnică a unui mesaj nu înseamnă, în toate situațiile, posibilitatea reală a persoanei de a lua

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			cunoștință imediat de acesta. Pot exista zile nelucrătoare sau de sărbătoare, probleme temporare de acces la internet ori la contul de poștă electronică, motive de sănătate sau alte împrejurări obiective care împiedică accesarea promptă a comunicării. Instituirea unui interval rezonabil de 3 zile reduce riscul ca un termen procedural să înceapă să curgă împotriva persoanei chiar din ziua expedierii mesajului, fără ca aceasta să fi avut în mod rezonabil posibilitatea de a lua cunoștință de conținutul lui. Totodată, norma este formulată expres ca prezumție, iar nu ca o regulă absolută de recepționare. Prin urmare, ea nu împiedică destinatarul să demonstreze, atunci când există împrejurări obiective, că respectiva comunicare nu putea fi accesată nici la expirarea termenului de 3 zile. În același timp, prezumția oferă Comisiei și participanților un reper juridic clar pentru situațiile în care nu există date tehnice care să permită stabilirea exactă a momentului recepționării. Eliminarea prezumției ar lăsa nereglementată tocmai situația în care momentul accesibilității mesajului nu poate fi demonstrat, generând litigii asupra datei de la care încep să curgă

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			termenele procedurale. Soluția propusă păstrează regula de principiu potrivit căreia comunicarea este recepționată atunci când poate fi accesată de destinatar, dar instituie, numai în caz de dubiu, un reper subsidiar de 3 zile. În acest mod sunt asigurate concomitent previzibilitatea procedurii, celeritatea acesteia și o protecție mai largă a dreptului participanților de a lua efectiv cunoștință de actele care le sunt comunicate. Art. 37¹ alin. (2) lit. c) va avea următorul cuprins: „c) în cazul unei comunicări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, aceasta se consideră recepționată **când poate fi accesată de destinatar**, iar în caz de dubiu se prezumă a fi recepționată la expirarea a 3 zile de la data expedierii.”. Celelalte soluții ale proiectului se mențin.
Consiliul Superior al Magistraturii	17.	**Articolul I. Legea insolvabilității nr. 149/2012** La pct. 2 din proiect, cu privire la completarea art. 65 cu alin. (3)-(9) menționăm că susținem, conceptual, reglementarea unui mecanism de înlocuire a administratorului/lichidatorului bazat exclusiv pe voința colectivă a creditorilor, distinct de procedura destituirii pentru culpă. Totuși, observăm că proiectul omite să reglementeze obligațiile de predare-primire a gestiunii în caz de înlocuire, deficiență ce poate	**Se acceptă** Observația privind necesitatea reglementării exprese a obligațiilor de raportare și predare-primire în cazul înlocuirii administratorului/lichidatorului este întemeiată. O asemenea regulă asigură continuitatea gestiunii și împiedică apariția unui interval în care

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		genera un vid legislativ cu impact negativ asupra continuității procedurii și integrității masei debitoare. Spre deosebire de destituire (art. 71), înlocuirea conform art. 65 alin. (3) survine fără invocarea unei culpe. În absența unei norme clare privind succesiunea în funcție, există riscul ca administratorul înlocuit să blocheze sau să întârzie transmiterea documentelor și a bunurilor către succesorul său, afectând direct celeritatea procedurii. Propunem completarea art. 65 cu un alineat distinct, care să reglementeze obligațiile administratorului/lichidatorului, având următorul cuprins: *„În cazul în care administratorul/lichidatorul este înlocuit, acesta este obligat să prezinte raportul prevăzut la art. 72, precum și să transmită noului administrator/lichidator, în termenul stabilit de instanță, întreaga documentație a procedurii, actele contabile și de gestiune, bunurile, mijloacele bănești și evidențele masei debitoare, întocmind un act de predare-primire. Neîndeplinirea acestor obligații constituie exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor și poate atrage, după caz, aplicarea măsurilor prevăzute de lege.”*	noul administrator/lichidator nu dispune de documentele, bunurile și evidențele necesare continuării procedurii. Propunerea se acceptă, cu ajustările necesare pentru corelarea acesteia cu situațiile deja reglementate de art. 71 și cu încetarea de drept a calității prevăzută la alin. (1²), iar obligațiile de raportare și predare-primire se reglementează unitar la art. 71 alin. (9). Art. 71 alin. (9) va avea următorul cuprins „(9) **În cazul destituirii, aprobării cererii de demisie, înlocuirii administratorului/lichidatorului în condițiile art. 65 sau încetării de drept a calității acestuia în condițiile alin. (1²), administratorul/lichidatorul este obligat să prezinte raportul prevăzut la art. 72, precum și să transmită administratorului/lichidatorului desemnat în locul său, în termenul stabilit de instanță, întreaga documentație a procedurii, actele contabile și de gestiune, bunurile, mijloacele bănești și evidențele masei debitoare, întocmind un act de predare-primire. Neîndeplinirea acestor obligații constituie exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor și**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege.”
	18.	**La pct. 3 din proiect,** referitor la cuprinsul propus art. 67 alin. (2)-(3), se remarcă o neconcordanță de tehnică legislativă la alin. (3). Sintagma introductivă *„îndeosebi, atunci când*” indică o enumerare cu caracter exemplificativ (neexhaustiv). Cu toate acestea, structurarea textului în literele a)-e) poate induce interpretarea eronată că situațiile în care instanța poate solicita explicații, acte sau rapoarte sunt limitative. Această ambiguitate riscă să genereze interpretări neunitare în practică cu privire la întinderea reală a competențelor instanței de insolvabilitate. Pentru a garanta rolul activ al instanței, este oportun ca norma să prevadă expres caracterul neexhaustiv al enumerării de la alin. (3). Astfel, mențiunea că instanța poate solicita explicații, acte, informații sau rapoarte „*oricând*” va sublinia valoarea pur exemplificativă a situațiilor prevăzute. În consecință, propunem completarea art. 67 alin. (3) în sensul precizării exprese a caracterului exemplificativ (neexhaustiv) al situațiilor enumerate la lit. a)-e), pentru a preveni o interpretare limitativă a competenței instanței de supraveghere.	**Precizare** Textul proiectului nu se modifică. Nu se consideră necesară înlocuirea sintagmei „îndeosebi, atunci când” cu sintagma „oricând”. Cele două formulări au funcții diferite în cuprinsul normei. Sintagma „îndeosebi, atunci când” se raportează la situațiile de fapt enumerate ulterior la lit. a)-e) și indică în mod expres caracterul exemplificativ, iar nu exhaustiv, al acestora. Prin urmare, instanța poate solicita explicații, acte, informații sau rapoarte și în alte situații decât cele enumerate, dacă circumstanțele procedurii justifică o asemenea măsură. În schimb, sintagma „oricând” exprimă în primul rând momentul în care o anumită măsură poate fi întreprinsă și are, prin natura sa, o semnificație temporală. Înlocuirea propusă nu ar clarifica caracterul neexhaustiv al situațiilor prevăzute la lit. a)-e), ci ar putea genera confuzie între întinderea temporală a competenței instanței și împrejurările de fapt care justifică exercitarea acesteia. Redacția propusă în proiect delimitează mai clar aceste două aspecte. Instanța își poate exercita atribuția pe parcursul

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			procedurii, iar situațiile prevăzute la lit. a)-e) sunt enumerate cu titlu exemplificativ prin utilizarea sintagmei „îndeosebi, atunci când”. Din acest motiv, înlocuirea propusă nu este necesară, iar redacția proiectului se menține.
	19.	**La pct. 4 din proiect**, sub aspectul completării art. 68 cu alin. (2^1)-(2^3), abrogarea alin. (3) și noul cuprins al alin. (9), se notează că, deși susținem consolidarea standardului de conduită profesională și clarificarea regimului amenzii judecătorești, menționăm că abrogarea alin. (3) trebuie corelată cu restul dispozițiilor art. 68, pentru a nu genera un vid legislativ. De asemenea, conceptele de „*termen rezonabil”* și *„exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor*” de la alin. (2^1) trebuie corelate cu temeiurile de destituire (art. 71) și cu regimul răspunderii disciplinare (Legea nr. 161/2014), evitându-se astfel riscul unei duble calificări juridice pentru aceeași faptă. Sintagma „*exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor*”, propusă la alin. (2^1), prezintă similitudini cu temeiurile de destituire (art. 71) și cu abaterile disciplinare prevăzute de art. 36 din Legea nr. 161/2014. Pentru garantarea securității juridice și evitarea unei practici neunitare, proiectul ar trebui să delimiteze clar aceste regimuri și efectele lor distincte. Totodată, eliminarea alin. (3) necesită o verificare atentă a normei și a trimiterilor conexe din restul legii, pentru a nu genera erori tehnice (trimiteri fără obiect) sau un vid de reglementare. În concluzie, propunem evaluarea și, după caz, preluarea conținutului util al alin. (3) abrogat, concomitent cu actualizarea trimiterilor interne aferente. De asemenea, este necesară corelarea expresă a noțiunii de „*exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor*” (art. 68 alin. (2^1)) cu temeiurile de destituire (art. 71) și cu regimul disciplinar	**Nu se acceptă** Abrogarea art. 68 alin. (3) se menține. Registrul șnuruit și sigilat reprezintă o formă suplimentară de evidență, nu o obligație materială distinctă de administrare a masei debitoare. Obligațiile de documentare și raportare sunt menținute prin art. 72, iar art. 67 permite instanței să solicite actele și informațiile necesare. Prin urmare, abrogarea privește suportul formal al evidenței și nu înlătură obligația administratorului de a documenta, justifica și raporta operațiunile efectuate. Nu se creează un vid de reglementare. Nu se acceptă nici uniformizarea art. 68 cu temeiurile de destituire de la art. 71 și cu abaterile disciplinare din Legea nr. 161/2014. Cele trei regimuri au funcții juridice diferite. Art. 68 stabilește standardele de conduită în exercitarea atribuțiilor, art. 71 reglementează

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		(Legea nr. 161/2014), în vederea unei delimitări clare a consecințelor juridice.	încetarea mandatului într-o procedură concretă, iar Legea nr. 161/2014 reglementează răspunderea profesională și sancțiunile aplicabile. Aceeași împrejurare de fapt poate avea relevanță în mai multe planuri, însă fiecare consecință juridică intervine numai dacă sunt întrunite condițiile propriei norme. Uniformizarea terminologică ar putea produce efectul invers celui urmărit, condiționând o măsură procesuală de elementele unei abateri disciplinare ori sugerând că orice abatere de la standardul de conduită atrage automat destituirea. Textul proiectului se menține.
	20.	**La pct. 5 din proiect,** în contextul modificării art. 71, se constată că alin. (1) menține limitarea subiecților care pot solicita destituirea. Totuși, pentru garantarea continuității procedurii, este necesar ca dispozițiile alin. (1²) să fie armonizate cu procedura de desemnare a noului administrator/lichidator, prevăzută la art. 63 și art. 65. Deși dispozițiile art. 71 alin. (1²) prevăd încetarea de drept a calității, derularea neîntreruptă a procedurii depinde direct de numirea de îndată a unui succesor și de predarea-primirea funcției. Absența unei corelări explicite cu obligațiile de transmitere a documentelor și de depunere a raportului poate genera un vid de gestionare a masei debitoare, afectând grav celeritatea și integritatea procedurii. În plus, pentru unitate terminologică, se impune corelarea temeiurilor de destituire (art. 71) cu abaterile disciplinare (art. 36 din Legea nr. 161/2014), spre a preveni decizii divergente de calificare între regimul destituirii și cel al răspunderii disciplinare.	**Se acceptă parțial** Se acceptă propunerea în partea ce vizează necesitatea reglementării exprese a obligațiilor de predare a documentației, bunurilor și evidențelor procedurii, precum și de prezentare a raportului pentru perioada de activitate, inclusiv în cazul încetării de drept a calității de administrator/lichidator prevăzute la art. 71 alin. (1²). Pentru a evita reglementarea repetată a acelorași obligații pentru fiecare modalitate de încetare a exercitării funcției, soluția este prevăzută unitar la art. 71 alin. (9), în redacția indicată la pct.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În consecință, propunem corelarea expresă a art. 71 alin. (1²) cu mecanismul de desemnare a noului practician și cu obligațiile corelative de predare-primire (potrivit propunerii de la pct. 1 – art. 65), alături de armonizarea terminologică a cazurilor de destituire cu abaterile disciplinare din legislația specială.	17 din prezenta sinteză. Norma va fi aplicabilă în cazul destituirii, aprobării cererii de demisie, înlocuirii administratorului/lichidatorului în condițiile art. 65, precum și în cazul încetării de drept a calității potrivit art. 71 alin. (1²). Nu se acceptă propunerea de completare a art. 71 alin. (1²) cu trimiteri la art. 63 și 65. Alin. (1²) instituie o regulă specială pentru încetarea de drept a calității de administrator/lichidator ca urmare a încetării activității administratorului autorizat și stabilește expres mecanismul desemnării succesorului. Introducerea suplimentară a trimiterilor la regulile generale de desemnare și înlocuire nu este necesară și ar putea crea incertitudine asupra raportului dintre mecanismul special prevăzut la alin. (1²) și procedurile reglementate distinct la art. 63 și 65. Totodată, nu se acceptă propunerea privind armonizarea integrală a temeiurilor de destituire prevăzute la art. 71 cu abaterile disciplinare reglementate de Legea nr. 161/2014. Cele două mecanisme au obiect, finalitate și efecte juridice diferite.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			Destituirea privește menținerea administratorului/lichidatorului într-o anumită procedură de insolvabilitate și urmărește protejarea desfășurării corespunzătoare a acelei proceduri. Răspunderea disciplinară privește conduita profesională a administratorului autorizat și poate atrage sancțiunile prevăzute de Legea nr. 161/2014, în funcție de gravitatea faptei, vinovăție și celelalte criterii de individualizare. Din acest motiv, existența unei abateri disciplinare nu trebuie să determine automat destituirea dintr-o procedură concretă, după cum nici existența unui temei care justifică destituirea nu presupune, prin ea însăși, întrunirea elementelor unei abateri disciplinare. Spre exemplu, o faptă pentru care este justificată aplicarea unei sancțiuni disciplinare ușoare nu trebuie să conducă automat la încetarea mandatului administratorului într-o procedură în care continuarea activității sale nu este afectată. În sens invers, pot exista împrejurări care impun destituirea pentru protejarea sau continuarea corespunzătoare a unei proceduri, fără ca acestea să întrunească toate condițiile

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			necesare angajării răspunderii disciplinare. Prin urmare, se preia numai observația referitoare la reglementarea obligațiilor de predare-primire, în modalitatea indicată mai sus. Propunerile privind corelarea art. 71 alin. (1^2) cu art. 63 și 65 și uniformizarea temeiurilor de destituire cu abaterile disciplinare nu se acceptă.
	21.	**Articolul II. Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați** **La pct. 1 din proiect,** în legătură cu textul propus art. 36 alin. (2), menționăm că, deși susținem detalierea temeiurilor răspunderii disciplinare ca element esențial pentru protejarea integrității profesiei, semnalăm că formularea de la lit. p) – „*alte încălcări ale prezentei legi*" – are un caracter rezidual mult prea general. În materie sancționatorie, principiul previzibilității impune o descriere suficient de precisă a faptelor ilicite. O astfel de clauză generală, în lipsa unei circumstanțieri stricte, conferă o marjă excesivă de apreciere organelor disciplinare, riscând să genereze o practică neunitară și să afecteze cerința proporționalității. Prin urmare, recomandăm circumstanțierea lit. p) în sensul limitării aplicabilității acesteia doar la acele încălcări care, prin gravitatea lor ori prin vătămarea drepturilor și intereselor legitime ale participanților la procedură, justifică activarea răspunderii disciplinare, garantându-se astfel respectarea standardelor de previzibilitate și proporționalitate	**Se acceptă** Art. 36 alin. (2) lit. p) din proiect menținea clauza reziduală existentă. Observația se acceptă ca o precizare utilă pentru aplicarea mai clară și previzibilă a răspunderii disciplinare, nu ca o schimbare a concepției normei. Se aplică redacția indicată la pct. 16 din prezenta sinteză, care delimitează expres gravitatea încălcării, vinovăția și valorile a căror afectare justifică angajarea răspunderii disciplinare.
	22.	**La pct. 3-4 din proiect,** deși susținem modernizarea procedurii disciplinare prin digitalizare, repartizare aleatorie și termene clare,	**Se acceptă parțial**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		semnalăm că prezumția de recepționare a comunicării electronice „*la expirarea a 3 zile de la data expedierii”* (art. 37[1] alin. (2) lit. c)) poate afecta dreptul la apărare. Această prezumție garantează celeritatea, dar devine problematică dacă destinatarul nu deține o adresă electronică ori se află în imposibilitate obiectivă de accesare din motive neimputabile. Pentru a remedia acest neajuns, este necesară introducerea unei garanții procedurale, cum ar fi repunerea în termen sau comunicarea alternativă. Pe de altă parte, extinderea calității procesuale active la „*persoanele care justifică un interes legitim, personal și direct”* (art. 37 alin. (2)) este oportună, însă trebuie corelată strâns cu filtrele de admisibilitate (art. 37 alin. (7)), în scopul prevenirii suprasolicitării Comisiei de autorizare și disciplină. Respectiv, se propune completarea art. 37[1] cu un mecanism de remediere (comunicare alternativă sau repunere în termen) aplicabil în ipoteza imposibilității obiective de recepționare a mesajului electronic, precum și corelarea expresă a noilor titulari ai dreptului de sesizare cu filtrele de admisibilitate, pentru a preîntâmpina abuzul de drept. În concluzie, observațiile formulate tind spre simpla optimizare a textului supus examinării, în vederea asigurării coerenței sistemice cu Legea insolvabilității, Codul de procedură civilă și Legea nr. 161/2014, dar și pentru a garanta celeritatea specifică procedurilor colective. Apreciem ca fiind de o importanță majoră completarea art. 65 cu un mecanism clar de succesiune în funcție și de transmitere a patrimoniului debitorului de către administratorul/lichidatorul înlocuit. De asemenea, se impune corectarea neajunsurilor semnalate privind regimul numirii (art. 63), răspunderea pentru abateri (art. 68), destituirea (art. 71) și regulile comunicării electronice în cadrul procedurii disciplinare (art. 36–37 și art. 37[1] din Legea nr. 161/2014).	Se acceptă observația privind necesitatea consolidării garanțiilor dreptului la apărare în cazul comunicărilor electronice. În acest scop, art. 37[1] alin. (2) lit. c) va fi reformulat astfel încât regula principală să fie că o comunicare transmisă prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală se consideră recepționată atunci când aceasta poate fi accesată de destinatar. În același timp, se menține prezumția subsidiară potrivit căreia, atunci când momentul concret al accesibilității comunicării nu poate fi stabilit cu certitudine, aceasta se prezumă recepționată la expirarea a 3 zile de la data expedierii. Menținerea acestei prezumții nu restrânge drepturile destinatarului, ci îi oferă o garanție suplimentară. În practica comunicărilor electronice, faptul că un mesaj a fost transmis la adresa indicată și nu a fost returnat ca nelivrat poate servi drept indiciu că acesta a ajuns la destinatar. Soluția propusă prin proiect este mai favorabilă persoanei vizate, deoarece nu permite ca, în caz de dubiu, recepționarea să fie prezumată chiar în ziua expedierii, ci acordă un interval de 3

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			zile înainte ca această prezumție să opereze. Un asemenea interval este justificat de realitățile comunicării electronice. Livrarea tehnică a unui mesaj nu presupune în mod necesar posibilitatea efectivă a destinatarului de a-l accesa în aceeași zi. Pot interveni zile nelucrătoare sau de sărbătoare, probleme temporare de acces la internet ori la contul de poștă electronică, motive de sănătate sau alte împrejurări obiective care împiedică luarea imediată la cunoștință a comunicării. Tocmai pentru asemenea situații proiectul nu leagă automat efectele comunicării de momentul expedierii, ci acordă destinatarului o marjă rezonabilă de 3 zile. Totodată, este esențial că norma instituie o prezumție, iar nu o regulă absolută și irefragabilă privind momentul recepționării. Dacă destinatarul demonstrează că, din motive obiective și neimputabile, mesajul nu putea fi accesat nici în intervalul respectiv, prezumția poate fi răsturnată. Într-o asemenea situație, nu se mai poate porni de la data prezumată a recepționării pentru determinarea începutului curgerii termenului procedural.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			Din acest motiv, nu se acceptă propunerea de instituire, numai pentru comunicările electronice, a unei proceduri speciale de repunere în termen. În ipoteza avută în vedere de autorul avizului – imposibilitatea obiectivă de recepționare a mesajului – protecția destinatarului este deja asigurată prin caracterul relativ al prezumției. Dacă se dovedește că mesajul nu putea fi accesat, problema nu constă în repunerea persoanei într-un termen care a curs în mod valabil împotriva sa, ci în stabilirea corectă a momentului de la care comunicarea poate produce efecte și, respectiv, de la care începe să curgă termenul. Instituirea suplimentară a unei proceduri speciale de repunere în termen pentru aceeași situație ar dubla, fără necesitate, mecanismul de protecție instituit prin prezumția relativă și ar complica procedura disciplinară. În plus, nu există o justificare pentru instituirea unui regim distinct de repunere în termen exclusiv în funcție de mijlocul prin care actul a fost comunicat. Nu se consideră necesară nici instituirea unei obligații generale de retransmitere a aceleiași comunicări printr-un mijloc alternativ ori de câte ori destinatarul

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			invocă imposibilitatea accesării mesajului electronic. O asemenea obligație ar lipsi de utilitate comunicarea electronică și ar putea genera incertitudine asupra momentului de la care actul produce efecte. Dacă destinatarul nu dispune de poștă electronică sau de un alt mijloc de comunicare individuală, comunicarea urmează a fi realizată prin celelalte modalități prevăzute de lege, iar prezumția de la lit. c) nu este aplicabilă. Prin urmare, soluția propusă asigură atât un moment previzibil de la care comunicarea produce efecte în caz de dubiu, cât și posibilitatea destinatarului de a demonstra că, în circumstanțele concrete, comunicarea nu putea fi accesată. Introducerea unui mecanism suplimentar de repunere în termen sau de comunicare alternativă pentru aceeași ipoteză nu este necesară. Art. 37[1] alin. (2) lit. c) va avea următorul cuprins: „c) în cazul unei comunicări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, aceasta se consideră recepționată **când poate fi accesată de destinatar**, iar în caz de dubiu se prezumă a fi recepționată la expirarea a 3 zile de la data expedierii.”

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			În ceea ce privește extinderea dreptului de sesizare asupra persoanelor care justifică un interes legitim, personal și direct, observația privind necesitatea prevenirii sesizărilor neîntemeiate sau abuzive este deja acoperită prin mecanismul de admisibilitate prevăzut la art. 37. Recunoașterea dreptului unei persoane de a sesiza Comisia nu determină automat intentarea procedurii disciplinare. Orice sesizare este supusă verificării condițiilor de formă, conținut și admisibilitate prevăzute de lege, iar sesizările care nu întrunesc aceste condiții sunt declarate inadmisibile. Din acest motiv, nu este necesară instituirea unui filtru suplimentar numai pentru persoanele care justifică un interes legitim, personal și direct. Aceleași criterii de admisibilitate trebuie să opereze în mod uniform pentru toți subiecții cărora legea le recunoaște dreptul de sesizare. În această parte, soluțiile proiectului se mențin.
Ministerul Finanțelor	23.	**La art. I:** La art. 63 alin.(8)-(9) din Legea insolvabilității se propune autorului proiectului să examineze chestiunea privind instituirea unui număr maxim de proceduri de insolvabilitate în cadrul cărora aceeași persoană poate exercita concomitent calitatea de administrator provizoriu, administrator al insolvabilității sau lichidator.	**Nu se acceptă** Instituirea unui plafon numeric unic nu rezultă din Directiva (UE) 2019/1023 și nu ține seama de diferențele majore de complexitate dintre proceduri. Art. 26 alin. (1) lit. c) prevede luarea în

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În acest sens, se reține că forma inițială a Legii insolvabilității nr.149/2012 conținea prevederi care stabileau o limitare a numărului de proceduri ce puteau fi gestionate simultan de către un administrator/lichidator. Ulterior, această plafonare a fost exclusă prin Legea nr. 141 din 16 iulie 2020 pentru modificarea Legii insolvabilității nr. 149/2012, fără a fi instituit un mecanism alternativ suficient de eficient pentru prevenirea concentrării excesive a procedurilor de insolvabilitate în sarcina unui număr restrâns de practicieni. Eliminarea acestei limitări a generat, în practică, o distribuire disproporționată a procedurilor de insolvabilitate între administratori/lichidatori. Astfel, unii practicieni ajung să gestioneze simultan un număr foarte mare de proceduri, în timp ce alți administratori autorizați au un volum redus sau nu sunt desemnați în proceduri. O asemenea concentrare afectează principiul repartizării echitabile a cauzelor și diminuează eficiența mecanismului de administrare a procedurilor de insolvabilitate. În mod special, exercitarea concomitentă a atribuțiilor în cadrul unui număr excesiv de proceduri pune sub semnul întrebării capacitatea administratorului/lichidatorului de a acorda atenția necesară fiecărei cauze, de a întreprinde în timp util acțiunile prevăzute de lege, de a monitoriza activitatea debitorului, de a identifica și valorifica patrimoniul acestuia, precum și de a proteja în mod efectiv interesele creditorilor. Prin urmare, se consideră necesară reevaluarea soluției legislative existente și examinarea posibilității revenirii la un mecanism de plafonare rezonabilă a numărului de proceduri atribuite unui singur administrator/lichidator. O astfel de reglementare ar contribui la creșterea calității administrării procedurilor de insolvabilitate, la distribuirea mai echilibrată a sarcinilor între practicieni și la consolidarea încrederii creditorilor și a	considerare a experienței și expertizei practicianului, precum și a particularităților cazului, iar considerentul (88) indică, pentru cauzele cu elemente transfrontaliere, inclusiv relevanța resurselor umane și administrative necesare gestionării unor cazuri complexe. Proiectul urmărește un control calitativ al capacității de administrare, prin criterii de desemnare, supraveghere efectivă și posibilitatea înlocuirii, soluții mai adecvate decât o limită numerică rigidă.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		participanților la procedură în mecanismul de desemnare și activitate a administratorilor/lichidatorilor.	
	24.	La art. 66 alin.(1) lit.c) după textul ”întocmirea tabelelor de creanțe” se propune completarea cu textul ”cu remiterea în adresa creditorilor”. În acest sens, menționăm că egalitatea creditorilor este asigurată prin oferirea accesului egal pentru toți creditorii la tabelul creanțelor depus la instanța de insolvabilitate. În situația în care dosarul este examinat în instanțele teritoriale, iar creditorii în majoritatea cazurilor nu dispun de reprezentanți în raionul/municipiul respectiv, această modificare ar oferi posibilitatea de a face cunoștință cu tabelul în cazul neadmiterii fără deplasare la instanță. Mai mult, în majoritatea cazurilor administratorii prezintă tabele semnate în mod electronic. De asemenea, urmează a fi avut în vedere faptul că, potrivit art. 143 alin. (6) și art. 144 alin. (2) din Legea insolvabilității, contestațiile asupra tabelului creanțelor se depun cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare. În acest context, având în vedere că administratorul insolvabilității transmite tabelul definitiv al creanțelor exclusiv instanței de insolvabilitate, persoanele care au depus cereri de validare a creanțelor nu dispun, în timp util, de informații privind admiterea sau respingerea creanțelor declarate. Astfel, creditorii sunt obligați să se deplaseze la sediul instanței de insolvabilitate, inclusiv în situația în care aceasta este amplasată într-o altă localitate, pentru a consulta tabelul creanțelor și a verifica modul în care a fost soluționată cererea lor. O asemenea situație creează impedimente nejustificate în exercitarea drepturilor procedurale ale creditorilor, în special a dreptului de a formula contestații într-un termen legal foarte restrâns. În vederea asigurării transparenței procedurii și a garantării unui acces efectiv la mecanismele de contestare, se consideră oportună instituirea obligației administratorului insolvabilității de a comunica creditorilor informația privind soluția adoptată asupra creanțelor declarate sau de a asigura	**Nu se acceptă** Art. 143 din Legea insolvabilității reglementează distinct informarea creditorilor și accesul la tabelele de creanțe. Potrivit alin. (3), tabelul preliminar se comunică de îndată creditorilor ale căror creanțe ori drepturi de preferință au fost admise parțial sau respinse, cu indicarea motivelor. După intentarea procedurii, tabelul definitiv se depune la instanța de insolvabilitate, iar alin. (5) garantează creditorilor și debitorului accesul la tabel și dreptul de a formula contestații atât față de creanțele admise, cât și față de cele înlăturate. Introducerea la art. 66 alin. (1) lit. c) a unei obligații suplimentare de comunicare individuală a tabelului definitiv ori a soluției asupra fiecărei creanțe ar dubla mecanismul special prevăzut la art. 143 și ar crea un regim paralel de informare. Regimul actual asigură informarea individuală asupra respingerii sau admiterii parțiale la etapa tabelului preliminar, precum și accesul la tabelul definitiv și posibilitatea contestării în condițiile legii. Modificarea propusă nu este necesară.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		publicarea tabelului creanțelor într-un mod accesibil tuturor participanților la procedură, astfel încât aceștia să poată exercita în mod real și efectiv drepturile prevăzute de lege. În practică există situații când instanțele stabilesc expres, în hotărârea de intentare a procesului de insolvabilitate, obligația administratorului cu privire la informarea creditorilor ale căror creanțe nu au fost incluse total sau parțial în tabelul definitiv, însă această practică, deși este bazată pe principii de bună-credință, nu este aplicată uniform de către instanțele de insolvabilitate. Notificarea cu motivele respingerii sau admiterii parțiale a creanțelor poate descuraja comportamentele abuzive din partea administratorului, care poate respinge creanțele fără un temei clar. Astfel, prin impunerea acestei obligații, se promovează o abordare mai responsabilă și obiectivă a procesului de insolvabilitate. Notificarea cu motivele deciziilor de admitere parțială sau respingere oferă creditorilor baza necesară pentru a formula contestații în termen. Aceasta poate contribui la o rezolvare mai rapidă a litigiilor între creditori și administrator. Totodată, prin stabilirea atribuției privind remiterea tabelului creanțelor în adresa creditorilor va surveni și răspunderea pentru neîndeplinirea acesteia	
	25.	La art. 67 alin.(1) din proiect autorul a omis să păstreze prevederile privind dreptul instanţei de insolvabilitate de a aplica amenzi judiciare pentru administrator/lichidator. La rândul său, prevederile alin. (2) al articolului menționat, care reglementează exercitarea de către administrator/lichidator a căii de atac împotriva încheierii judecătorești privind aplicarea amenzii, sunt menținute în continuare în proiectul de lege vizat, fiind prevăzut doar că alineatul (2) devine alineatul (5).	**Se acceptă** Se acceptă propunerea de a reglementa într-un alineat distinct faptele pentru care instanța de insolvabilitate poate aplica administratorului/lichidatorului amendă judiciară. O asemenea precizare este utilă pentru claritatea textului și permite identificarea directă, din cuprinsul art. 67, atât a obligațiilor administratorului/lichidatorului în raport cu supravegherea exercitată de instanță,

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			cât și a consecințelor procedurale ale neexecutării nejustificate a acestora. Detalierea expresă a faptelor sancționabile nu modifică natura amenzii judiciare și nici nu extinde sfera răspunderii administratorului/lichidatorului. Dimpotrivă, aceasta delimitează mai exact situațiile în care sancțiunea poate fi aplicată și exclude interpretarea potrivit căreia simpla existență a unei împrejurări care determină instanța să exercite atribuțiile de supraveghere ar putea constitui, prin ea însăși, temei pentru aplicarea amenzii. Astfel, sancțiunea este legată de conduite concrete și verificabile, respectiv neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de lege, neexecutarea fără motive întemeiate a solicitării instanței formulate în condițiile alin. (3), precum și neîndeplinirea obligațiilor de raportare și predare-primire prevăzute la art. 71 alin. (9). O asemenea formulare corelează sancțiunea cu toate situațiile în care administratorul/lichidatorul este obligat să transmită gestiunea succesorului său, fără a fi necesară enumerarea repetată a acestor situații la art. 67. O asemenea formulare face norma mai previzibilă atât pentru instanță, cât și pentru

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			administratorul/lichidatorul vizat și contribuie la aplicarea sa uniformă. Totodată, reglementarea amenzii într-un alineat distinct se integrează firesc în structura propusă pentru art. 67, în care sunt dezvoltate separat obiectul supravegherii și atribuțiile instanței în exercitarea acesteia. În acest mod, norma privind sancțiunea procedurală este prezentată distinct de normele care reglementează supravegherea propriu-zisă, fără a modifica soluțiile de fond ale proiectului. După noile art. 67 alin. (1)–(3) se introduce alin. (4) cu următorul cuprins: „(4) **Dacă administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește obligațiile prevăzute de prezenta lege, inclusiv cele prevăzute la art. 71 alin. (9), ori nu execută, fără motive întemeiate, solicitarea instanței formulată în condițiile alin. (3), instanța aplică, în calitate de sancțiune procedurală, o amendă judiciară de până la 500 de unități convenționale, potrivit cuantumului stabilit pentru unitatea convențională în Codul de procedură civilă**.” Alineatul privind recursul se păstrează ca alin. (5), iar norma privind sesizarea

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			Comisiei de autorizare și disciplină devine alin. (6).
	26.	În prezent, art. 25 alin.(6) și art. 70 din Legea insolvabilității reglementează remunerarea administratorului provizoriu, administratorului/lichidatorului prin: onorariu fix, onorariu de succes și plată unică în cazul propunerii unui plan de restructurare acceptat și confirmat. Aferent remunerației (onorariului) fixe, menționăm că remunerația respectivă este prevăzută pentru administratorul provizoriu (pe perioada dintre data admiterii spre examinare a cererii introductive și până la data intentării procedurii de insolvabilitate sau respingerea cererii respective) și pentru administratori/lichidatori. Astfel, potrivit art.25 alin.(6) din Legea insolvabilității, cuantumul remuneraţiei administratorului provizoriu se stabileşte de instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată şi confirmată documentar prin raportul administratorului provizoriu, care nu poate fi mai mică decât mărimea minimă a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcţie aprobat de Guvern (potrivit anexei nr.4 din Hotărârea Guvernului nr.743/2002, cuantumul remunerației lunare nu poate fi mai mic decât suma de 19 360 lei per fiecare întreprindere). La rândul său, art.70 alin.(3)-(4) din Legea insolvabilității prevede că cuantumul onorariul fix al administratorului/lichidatorului se stabileşte de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic decât mărimea medie a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcţie aprobat de Guvern. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului. Astfel, având în vedere că potrivit anexei nr.4 din Hotărârea Guvernului nr.743/2002, intervalul respectiv constituie 19 360 lei – 34 965 lei, se	**Nu se acceptă** Propunerea modifică substanțial sistemul de remunerare prevăzut de Legea insolvabilității și depășește obiectul prezentului proiect. Art. 27 alin. (4) din Directiva (UE) 2019/1023 cere ca regulile de remunerare să fie compatibile cu soluționarea eficientă a procedurilor, fără a impune un anumit model de remunerare ori un plafon bazat pe rezultat. O reformă a remunerării administratorilor necesită o analiză distinctă a impactului financiar, a categoriilor de proceduri și a raportului dintre remunerația fixă și cea de succes. O asemenea intervenție nu se preia punctual în cadrul prezentului proiect.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		constată că onorariul lunar minim (mărimea medie a intervalului) constituie suma de 27 162,50 lei fără a exista un plafon maxim. Un asemenea onorariu se stabilește în fiecare procedură, indiferent de numărul de proceduri în care este desemnată una și aceeași persoană în calitate de administrator/lichidator. Considerăm că menținerea unui onorariu lunar fix în actuala formulă, acordat independent de volumul și rezultatele activității desfășurate de administratorul insolvabilității, prezintă o serie de dezavantaje din perspectiva eficienței procedurii. În primul rând, un asemenea mecanism nu creează o legătură directă între remunerație și performanța administratorului. Or, acesta beneficiază de onorariul lunar fix (în mărime de cel puțin 27 162,50 lei per fiecare întreprindere) indiferent dacă desfășoară o activitate complexă, implicând identificarea și valorificarea activelor, recuperarea creanțelor și administrarea litigiilor, sau dacă activitatea sa se rezumă la îndeplinirea unor formalități curente. În al doilea rând, remunerarea lunară generează un stimulent economic pentru prelungirea procedurii. Fiecare lună suplimentară determină plata unui nou onorariu, ceea ce reduce, de regulă, interesul administratorului pentru finalizarea procedurii într-un termen cât mai scurt. Din această perspectivă, cadrul normativ trebuie să elimine orice mecanism care poate favoriza tergiversarea nejustificată a procedurii. Totodată, un sistem bazat pe plata unui onorariu lunar transferă asupra creditorilor costurile generate de prelungirea procedurii. Or, potrivit Legii insolvabilității, plata remunerației administratorului are loc prioritar față de creanțele creditorilor. Pe măsura creșterii cheltuielilor de administrare, patrimoniul disponibil pentru distribuire se diminuează, ceea ce afectează gradul de satisfacere a creanțelor (inclusiv a creanțelor bugetare) și eficiența economică a procedurii. În practică au fost constatate și situații în care întregul cuantum al sumelor obținute în urma	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		valorificării masei debitoare a fost utilizat pentru achitarea remunerației administratorului insolvabilității, fără ca o parte din aceste mijloace să fie distribuită creditorilor în vederea satisfacerii creanțelor acestora. În schimb, un sistem de remunerare bazat preponderent pe rezultatele obținute aliniază interesele administratorului cu cele ale creditorilor și cu scopul procedurii de insolvabilitate. Condiționarea remunerației de indicatori obiectivi, precum sumele distribuite creditorilor în contul executării creanțelor, ar stimula administratorul să valorifice eficient patrimoniul debitorului și să finalizeze procedura într-un termen rezonabil. În acest context, reamintim că Legea insolvabilității nr. 632/2001 reglementa remunerarea administratorului în funcție de rezultatele obținute. Astfel, potrivit art. 79 alin. (4), remunerația administratorului se stabilea în cuantum de cel mult 3% din sumele distribuite creditorilor în contul executării creanțelor. Referitor la onorariul de succes, menționăm că, potrivit art. 70 alin. (8) din Legea insolvabilității, acesta se reține de administrator/lichidator la data distribuirii masei debitoare, direct din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate. În consecință, onorariul de succes este suportat, în fapt, de creditori, prin diminuarea sumelor ce le revin. Astfel, spre exemplu, într-o singură procedură de insolvabilitate, în situația în care debitorul insolvabil va achita creanța bugetului de stat în cuantum de 3 937 029,25 dolari SUA, onorariul de succes calculat exclusiv prin raportare la creanța statului ar constitui 196 851,47 dolari SUA (5% din valoarea creanței). Acest onorariu a fost stabilit prin decizia altor creditori, în pofida faptului că reprezentantul statului a votat împotriva aprobării unei asemenea forme de remunerare. Ulterior, statul a contestat în instanța de judecată decizia privind stabilirea onorariului de succes, invocând impactul financiar asupra creanței bugetare și faptul	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		că acesta urmează a fi suportat inclusiv din sumele cuvenite creditorului bugetar. Totuși, contestația formulată a fost respinsă printr-un act judecătoresc irevocabil, instanța reținând că instituirea unui asemenea onorariu este permisă de prevederile Legii insolvabilității. Această situație evidențiază faptul că mecanismul actual permite stabilirea unui onorariu de succes prin voința majorității creditorilor, cu efecte directe asupra tuturor creditorilor, inclusiv asupra celor care au votat împotriva acestuia sau care nu au avut posibilitatea de a influența adoptarea deciziei respective. În consecință, se impune reevaluarea reglementării existente în vederea asigurării unui echilibru între dreptul administratorului insolvabilității la o remunerare corespunzătoare și protejarea intereselor creditorilor, în special a creditorilor bugetari, ale căror creanțe reprezintă mijloace destinate alimentării bugetului public național. Totodată, reiterăm că reținerea onorariului de succes se produce din sumele cuvenite creditorilor. Prin urmare, creditorii, care au votat împotrivă sau nu au participat la adunarea creditorilor, suportă o diminuare a creanțelor în pofida voinței lor exprimate sau fără a fi participat la adoptarea deciziei respective, ceea ce ridică serioase semne de întrebare sub aspectul echității și al protecției drepturilor creditorilor minoritari. În ceea ce privește plata unică acordată administratorului/lichidatorului în cazul propunerii unui plan de restructurare acceptat și confirmat, menționăm că, similar onorariului lunar, legea nu stabilește un plafon maxim al acesteia. Cuantumul plății este lăsat la aprecierea adunării creditorilor, fiind determinat prin votul creditorilor care dețin majoritatea necesară. În lipsa unor limite legale obiective, există riscul stabilirii unor remunerații disproporționate, în detrimentul patrimoniului debitorului și al intereselor celorlalți creditori.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Având în vedere cele expuse, considerăm că mecanismul actual de remunerare a administratorului insolvabilității, care combină cumulativ onorariul fix lunar, onorariul de succes și plata unică pentru elaborarea unui plan de restructurare acceptat și confirmat, generează un dezechilibru între interesul administratorului de a obține venituri și obiectivul principal al procedurii de insolvabilitate - valorificarea eficientă a masei debitoare și maximizarea gradului de satisfacere a creanțelor creditorilor. Acordarea cumulativă a acestor forme de remunerare conduce la situația în care administratorul beneficiază de o remunerare garantată prin onorariul fix lunar, indiferent de rezultatele efectiv obținute, iar suplimentar poate încasa onorariu de succes și alte plăți, suportate în final din patrimoniul debitorului și, implicit, din mijloacele care ar trebui distribuite creditorilor. În acest context, cheltuielile aferente remunerării administratorului diminuează substanțial masa disponibilă pentru satisfacerea creanțelor, inclusiv a creanțelor bugetare. Prin urmare, considerăm că este necesară revizuirea mecanismului de remunerare în vederea asigurării unui echilibru între necesitatea recompensării activității administratorului și protejarea intereselor creditorilor. În acest sens, se consideră oportună examinarea uneia dintre următoarele soluții legislative: a) instituirea unui mecanism în care administratorul/lichidatorul să beneficieze exclusiv de un onorariu de succes, determinat în funcție de sumele distribuite creditorilor în contul executării creanțelor, cu excluderea concomitentă a onorariului fix lunar și a plății unice pentru elaborarea și susținerea planului de restructurare. Un asemenea mecanism ar asigura o corelare directă între remunerația administratorului și eficiența activității desfășurate, stimulând valorificarea rapidă și eficientă a patrimoniului debitorului și recuperarea creanțelor (a se vedea în acest sens prevederile art.79 din	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Legea insolvabilității nr. 632/2001, aplicabile până la intrarea în vigoare a Legii insolvabilității nr.149/2012). În acest caz, urmează a se specifica că acest onorariu se va achita din contul masei debitoare, și nu din contul creditorilor. În cazul în care debitorul nu dispune de masă debitoare suficientă, vor fi aplicabile prevederile art.70 alin.(13) din Legea insolvabilității; sau b) excluderea stabilirii unui cuantum minim obligatoriu al onorariului fix lunar și instituirea, concomitent, a unui plafon maxim al acestuia, urmând ca cuantumul concret al remunerației, în limitele plafonului stabilit, să fie determinat, de instanța de judecată în funcție de volumul, complexitatea și rezultatele activității desfășurate de administrator/lichidator. Totodată, pentru prevenirea unor eventuale abuzuri și asigurarea unui echilibru între interesele administratorului insolvabilității și cele ale creditorilor, considerăm că este necesară instituirea unui plafon maxim și pentru plata unică prevăzută la art. 70 alin. (6) din Legea insolvabilității. De asemenea, se impune revizuirea mecanismului privind onorariul de succes, prin excluderea posibilității încasării acestuia din contul creanțelor creditorilor bugetari, precum și din contul creditorilor care au votat împotriva stabilirii unui asemenea onorariu sau care nu au participat la adoptarea deciziei respective. Or, în condițiile actuale, onorariul de succes este suportat de creditori, prin diminuarea sumelor care le revin în urma distribuirii masei debitoare, ceea ce determină diminuarea mijloacelor care ar putea fi recuperate de la debitor și, în cazul creanțelor bugetare, reduce cuantumul sumelor încasate la bugetul public național. Aferent opțiunii nr.2, se propune spre examinare următoarea redacție: ”La articolul 70: alineatele (3)-(7) vor avea următorul cuprins: (3) Cuantumul preliminar al onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabileşte de către	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		adunarea creditorilor sau, după caz, comitetul creditorilor și nu poate depăși intervalul maxim pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție, prevăzut de Guvern pentru conducător/conducătoare a instituției/entității în anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară. Cuantumul concret al onorariului fix se aprobă de instanța de insolvabilitate pentru fiecare lună proporțional timpului efectiv lucrat şi reieșind din volumul activităților executate în luna respectivă, confirmat documentar. Acest cuantum nu poate depăși cuantumul preliminar stabilit de adunarea/comitetul creditorilor. La aprobarea de către instanța de insolvabilitate a onorariului fix se vor avea în vedere următoarele tipuri de factori care reflectă gradul de complexitate a activităţii depuse: a) numărul de salariaţi ai debitorului; b) riscul privind conflictele de muncă; c) cifra de afaceri a debitorului pe ultimii 3 ani; d) valoarea totală a datoriilor şi numărul creditorilor; e) valoarea creanţelor, numărul debitorilor; f) numărul şi complexitatea litigiilor aflate pe rol în care debitorul are calitate de reclamant şi, respectiv, de pârât; g) valoarea patrimoniului, potrivit evaluării; h) natura activelor, atractivitatea pe piaţă, riscurile legate de conservarea lor; i) nivelul de lichidităţi aflate la dispoziţia debitorului pentru acoperirea cheltuielilor iniţiale de lichidare. Pentru aprobarea cuantumului concret al onorariului fix, administratorul /lichidatorul prezintă trimestrial instanței de insolvabilitate un raport privind volumul activităților executate în fiecare lună din perioada de raportare la întreprindere cu descrierea detaliată a acțiunilor întreprinse. (4) Onorariul fix, aprobat de instanța de insolvabilitate pentru administrator /lichidator, se plătește lunar din patrimoniul debitorului.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		(5) Adunarea creditorilor sau, după caz, comitetul creditorilor, după primul an de la emiterea hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, poate decide reducerea cuantumului preliminar al onorariului fix al administratorului/ lichidatorului. În acest caz, instanța de insolvabilitate aprobă onorariul fix în mărimea care nu va depăși mărimea stabilită de adunarea creditorilor sau, după caz, comitetul creditorilor, luându-se în considerație timpul efectiv lucrat și volumul activităților executate în luna respectivă, confirmate documentar. (6) Independent de valoarea onorariului fix sau a onorariului de succes, adunarea creditorilor sau, după caz, comitetul creditorilor poate decide asupra acordării unei plăţi unice în favoarea administratorului/lichidatorului în cazul în care propune un plan de restructurare acceptat şi confirmat, care nu poate depăși mărimea maximă a intervalului pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție, prevăzut pentru conducător/conducătoarea instituției/entității în anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară. (7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plăteşte din contul creditorilor, care au acceptat stabilirea acestuia, în funcţie de volumul şi de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite acestor creditori în urma valorificării masei debitoare. Onorariul de succes sub formă procentuală nu se plătește din contul creditorilor, care reprezintă interesele bugetului public național, componentele căruia sunt prevăzute la art.26 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, precum și din contul creditorilor, care nu și-au exprimat acordul la plata acestui onorariu.” La alineatul (8) după textul ”din sumele repartizate creditorilor” se completează cu textul ”(care au acceptat stabilirea acestuia)”.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Alineatul (9) va avea următorul cuprins: ”Cuantumul onorariului de succes ce urmează a fi plătit administratorului/lichidatorului poate fi diferențiat și se stabilește de către fiecare creditor, care a acceptat stabilirea acestuia din contul creanței sale, în limita prevăzută la alin.(7). Cuantumul compensației cheltuielilor ce urmează a fi plătite administratorului/lichidatorului se stabilesc prin negocieri de către adunarea creditorilor sau, după caz, de comitetul creditorilor.” În susținerea propunerii privind instituirea unei proceduri de stabilire a onorariului lunar al administratorului de insolvabilitate (alin. (3)-(4) supra), menționăm că volumul și complexitatea activității desfășurate de administrator pot varia considerabil de la o perioadă la alta. Astfel, în anumite etape ale procedurii pot fi necesare acțiuni complexe, în timp ce în alte perioade activitatea poate fi limitată la realizarea unor acte procedurale curente. Totodată, în practică, se constată situații în care același administrator de insolvabilitate este desemnat concomitent în cadrul unui număr semnificativ de proceduri, fapt care poate influența volumul de implicare efectivă în fiecare cauză. Au fost identificate cazuri în care, pe parcursul mai multor luni, activitatea administratorului s-a limitat preponderent la îndeplinirea unor formalități procedurale minime, fără o implicare proporțională cu nivelul remunerației stabilite. În aceste condiții, stabilirea anticipată a unui onorariu fix pentru întreaga perioadă a procedurii nu asigură o corelare adecvată între remunerația acordată și activitatea efectiv prestată. Instituirea unui mecanism de aprobare lunară a onorariului de către instanța de insolvabilitate ar permite evaluarea periodică a volumului, complexității și rezultatelor activității administratorului, asigurând astfel caracterul proporțional, echitabil și justificat al remunerației achitate din masa debitoare. Totodată, onorariul administratorului reprezintă o cheltuială a procedurii, care se achită cu prioritate din masa debitoare. În situațiile în care deseori procedura durează mai mulți ani, un onorariu stabilit	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		automat sau fără o verificare periodică diminuează semnificativ posibilitatea creditorilor de a-și recupera creanțele. Controlul lunar exercitat de instanță permite verificarea necesității și proporționalității cheltuielilor, protejând astfel masa debitoare și interesele creditorilor. La fel, remunerația administratorului de insolvabilitate trebuie să reflecte nu doar statutul său profesional, ci și contribuția concretă la realizarea scopului procedurii - maximizarea masei debitoare și satisfacerea creanțelor creditorilor. Prin analiza lunară a activității, instanța poate aprecia criterii precum numărul și complexitatea acțiunilor întreprinse; rezultatele obținute în recuperarea creanțelor; măsurile de conservare și valorificare a patrimoniului; dificultățile procedurii; timpul și resursele utilizate, etc. Astfel, se va evita situația în care administratorul este remunerat lunar exclusiv pentru ”trecerea timpului”, fără o raportare la activitatea efectivă. Totodată, prin prisma argumentelor prezentate, se propune de reformulat și art.25 alin.(6) din Legea insolvabilității: “(6) Cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu se stabileşte de instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună, proporțional timpului efectiv lucrat şi reieșind din volumul activităților executate, confirmate documentar, care nu poate depăși mărimea maximă a intervalului pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție, prevăzut pentru conducător/conducătoare a instituției/entității în anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară”.	
	27.	La art.71 din Legea insolvabilității urmează a fi de asemenea revăzut alin.(1^1), deoarece în alin.(1) se propun temeiuri noi de destituire a administratorului/lichidatorului. În această ordine de idei, se propune ca alin.(11) să ofere dreptul instanței de insolvabilitate de a destitui	**Se acceptă parțial** Se acceptă necesitatea corelării art. 71 alin. (1^1) cu noua structură a alin. (1), însă exclusiv prin actualizarea trimiterilor la literele corespunzătoare situațiilor pentru

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		administratorul/lichidatorul în cazul existenței oricărui temei, prevăzut la alin.(1). Modificarea propusă la art. 71 alin. (1^1), prin extinderea temeiurilor în baza cărora instanța de insolvabilitate poate dispune destituirea din oficiu a administratorului/lichidatorului, este justificată atât din perspectiva coerenței interne a Legii insolvabilității, cât și a rolului constituțional și legal al instanței de insolvabilitate. Potrivit art. 5 alin. (6) din Legea insolvabilității, în competenţa instanţei de insolvabilitate intră şi controlul judecătoresc asupra activităţii administratorului provizoriu, administratorului insolvabilităţii şi/sau a lichidatorului, procesele şi cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvabilitate. Această normă consacră expres rolul activ și permanent al instanței în supravegherea legalității și corectitudinii activității practicienilor implicați în procedură. În acest context, limitarea actuală a art. 71 alin. (1^1), care permite destituirea din oficiu doar pentru temeiurile prevăzute la alin. (1) lit. c)-e), apare ca fiind necorelată cu competența generală de control judecătoresc instituită prin art. 5 alin. (6). Or, dacă instanța are atribuția legală de a exercita controlul asupra activității administratorului/lichidatorului, aceasta trebuie să dispună de instrumente efective pentru a interveni din oficiu ori de câte ori constată existența oricăruia dintre temeiurile de destituire prevăzute de lege. Excluderea unor temeiuri prevăzute la alin.(1) din sfera destituirii din oficiu poate genera situații în care încălcări grave sau incompatibilități evidente să nu poată fi remediate prompt, în lipsa unei cereri formulate de participanții la procedură, afectând astfel interesele creditorilor, masa debitoare și eficiența procedurii de insolvabilitate.	care legea în vigoare permite deja destituirea administratorului/lichidatorului din oficiu. În redacția actuală, art. 71 alin. (1^1) permite intervenția din oficiu a instanței pentru temeiurile prevăzute la alin. (1) lit. c)–e), respectiv existența conflictului de interese, incompatibilitatea ori restricțiile prevăzute de lege și suspendarea sau încetarea activității administratorului autorizat. Proiectul reformulează și reorganizează temeiurile de la alin. (1), motiv pentru care este necesară numai corelarea corespunzătoare a literelor, fără modificarea sferei materiale a alin. (1^1). Astfel, conflictul de interese este reglementat în noua redacție la lit. f), incompatibilitatea și restricțiile prevăzute de lege la lit. g), iar suspendarea activității profesionale la lit. î). Încetarea activității administratorului autorizat nu mai constituie un temei de destituire, fiind reglementată distinct la alin. (1^2), care prevede încetarea de drept a calității de administrator/lichidator și desemnarea unui succesor. Nu se acceptă propunerea de extindere a destituirii din oficiu asupra tuturor celorlalte temeiuri prevăzute la alin. (1). Situațiile pentru care legea permite în

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			prezent intervenția din oficiu au un caracter preponderent obiectiv și pot fi constatate fără o evaluare complexă a conduitei profesionale: existența unui conflict de interese, a unei incompatibilități, a unei restricții legale ori suspendarea activității sunt împrejurări care, prin natura lor, pun direct în discuție posibilitatea administratorului/lichidatorului de a continua exercitarea funcției. O parte importantă dintre celelalte temeiuri introduse sau reformulate prin proiect au însă o natură diferită. Stabilirea faptului că administratorul nu a acționat cu diligență profesională, că a încălcat din culpă atribuțiile sale, că a efectuat cheltuieli nerezonabile, că a acordat ori a tolerat un avantaj nejustificat sau că nu a executat în mod nejustificat anumite obligații presupune examinarea circumstanțelor concrete, a conduitei administratorului, a motivelor acesteia, a formei vinovăției și, după caz, a consecințelor produse. Aceste situații nu pot fi asimilate automat unor stări obiective de incompatibilitate cu exercitarea funcției. Extinderea intervenției din oficiu și asupra unor asemenea temeiuri ar schimba

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			substanțial mecanismul actual. Instanța nu s-ar limita la constatarea unei împrejurări obiective care împiedică exercitarea funcției, ci ar putea ajunge să inițieze ea însăși examinarea unor fapte care presupun administrarea și aprecierea probelor, stabilirea culpei și evaluarea caracterului rezonabil al unor decizii sau acțiuni ale administratorului. O asemenea soluție ar diminua delimitarea dintre funcția instanței de supraveghere și soluționare a cererii de destituire și rolul subiecților cărora legea le recunoaște dreptul de a invoca și demonstra asemenea motive. Mai mult, noile temeiuri sunt concepute pentru a permite destituirea atunci când, în circumstanțele unei cauze concrete, gravitatea conduitei justifică încetarea mandatului. Faptul că un asemenea temei este prevăzut de lege nu înseamnă că instanța trebuie să poată declanșa din oficiu procedura în orice situație în care din dosar rezultă o posibilă neregularitate. O asemenea extindere ar putea transforma instrumentul excepțional al destituirii din oficiu într-un mecanism general de reacție la orice deficiență constatată în activitatea administratorului, cu riscul destabilizării nejustificate a procedurii și al suprapunerii

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			cu celelalte instrumente de supraveghere, sancționare și răspundere prevăzute de lege. Nici necesitatea unui control judecătoresc efectiv asupra activității administratorului/lichidatorului nu justifică această extindere. Proiectul consolidează deja instrumentele de supraveghere ale instanței, inclusiv posibilitatea de a solicita explicații, acte, informații și rapoarte și de a aplica, în condițiile legii, sancțiuni procedurale. Destituirea din oficiu are o funcție distinctă și trebuie rezervată situațiilor în care însăși existența unei stări juridice obiective face incompatibilă continuarea exercitării mandatului. Din aceste considerente, intervenția asupra alin. (1¹) are exclusiv caracter de corelare tehnico-legislativă cu noua structură a alin. (1) și nu urmărește lărgirea situațiilor în care instanța poate dispune din oficiu destituirea. Art. 71 alin. (1¹) va avea următorul cuprins: „(1¹) În temeiul alin. (1) lit**. f), g) și î)**, instanța de insolvabilitate poate destitui administratorul/lichidatorul din oficiu.”.
	28.	La articolul 73 se propune expunerea alin. (1) în următoarea redacție:	**Nu se acceptă**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		”(1) Administratorul/lichidatorul este obligat să îi despăgubească pe toți participanții la procesul de insolvabilitate pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea, neîndeplinirea și/sau îndeplinirea cu întârziere a obligațiilor/atribuțiilor ce îi revin, conform prezentei legi.” Modificarea respectivă contribuie la lărgirea răspunderii administratorului/lichidatorului, or acesta, la moment, nu poate fi atras la răspundere pentru neîndeplinirea ori îndeplinirea cu întârziere a obligaţiilor/atribuţiilor.	Art. 73 din Legea insolvabilității reglementează deja expres răspunderea administratorului/lichidatorului. Potrivit alin. (1), acesta este obligat să despăgubească participanții la procesul de insolvabilitate pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea obligațiilor care îi revin conform legii, iar alin. (2) stabilește distinct răspunderea disciplinară, materială, contravențională sau penală pentru acțiunile ilegale săvârșite în exercitarea atribuțiilor. Prin urmare, cadrul normativ actual nu lasă în afara răspunderii neexecutarea necorespunzătoare a atribuțiilor administratorului/lichidatorului. Nu se justifică completarea alin. (1) prin enumerarea separată a „neîndeplinirii” și „îndeplinirii cu întârziere” a obligațiilor. Aceste conduite reprezintă, prin natura lor, modalități de încălcare a unei obligații și sunt deja cuprinse în formularea actuală a art. 73 alin. (1). Introducerea lor distinctă nu extinde în mod necesar protecția persoanei prejudiciate, dar poate crea impresia că simpla constatare a unei neexecutări sau întârzieri este suficientă pentru angajarea răspunderii patrimoniale. Or, răspunderea prevăzută la art. 73 alin. (1) are caracter reparator și presupune

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			existența unui prejudiciu cauzat prin încălcarea obligațiilor administratorului/lichidatorului. O neexecutare sau o întârziere nu generează, prin ea însăși, obligația de despăgubire dacă nu a produs un prejudiciu și nu există legătura necesară între conduita imputată și prejudiciul invocat. De asemenea, caracterul imputabil al conduitei nu poate fi înlăturat din analiza răspunderii prin simpla enumerare în lege a oricărei întârzieri ca fapt generator de despăgubiri. Această delimitare este cu atât mai importantă în procedura de insolvabilitate, în care îndeplinirea unor atribuții ale administratorului/lichidatorului poate depinde de acte ale instanței, de hotărârile creditorilor, de furnizarea documentelor de către debitor ori de conduita unor terți. Simpla depășire a unui termen sau neîndeplinirea temporară a unei acțiuni nu poate conduce automat la răspundere patrimonială fără examinarea cauzei întârzierii, a imputabilității acesteia și a prejudiciului efectiv produs. Nici Directiva (UE) 2019/1023 nu impune extinderea răspunderii civile în sensul propus. Art. 27 alin. (1) obligă statele să instituie mecanisme efective de supraveghere și măsuri privind

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			răspunderea practicienilor care nu își îndeplinesc atribuțiile, iar considerentul (89) precizează expres că aceste mecanisme nu aduc atingere regulilor naționale privind răspunderea civilă pentru prejudicii. Directiva distinge, astfel, între mecanismele de supraveghere și sancționare profesională și răspunderea civilă reparatorie, care continuă să fie guvernată de condițiile dreptului național. Proiectul consolidează deja mecanismele de supraveghere, destituire și răspundere disciplinară pentru situațiile în care administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește corespunzător atribuțiile. Nu este însă justificat ca această consolidare să conducă, în paralel, la formularea art. 73 într-un mod care ar putea fi interpretat ca instituind o răspundere patrimonială pentru simplul fapt al neexecutării sau întârzierii, independent de condițiile proprii obligației de despăgubire. Din aceste considerente, redacția actuală a art. 73 alin. (1) asigură deja temeiul necesar pentru repararea prejudiciilor cauzate prin încălcarea obligațiilor administratorului/lichidatorului și se menține.
	29.	La art. 249 alin. (2), după textul „art. 248” se propune de completat cu textul „la cererea administratorului/lichidatorului”.	**Nu se acceptă**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Art.249 se completează cu alin. (21) cu următorul cuprins: ”(2^1) Sumele încasate potrivit dispozițiilor art. 248 la cererea înaintată de către oricare creditor care are interes legitim, vor intra în contul creditorului care a înaintat cererea.” Conform art. 248 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea. Astfel, creditorul bugetar dispune de dreptul înaintării cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, în cazul existenței temeiurilor. În acest sens, rolul activ în desfășurarea procesului de insolvabilitate prin înaintarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară în scopul satisfacerii creanțelor bugetare este demonstrat prin faptul că pe rolul Judecătoriei Chișinău circa 43% din cauzele privind atragerea la răspundere subsidiară sunt la cererea Serviciului Fiscal de Stat. La caz, este de menționat că prin încasarea sumelor în masa debitoare urmare a înaintării de către creditorul bugetar a cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, mijloacele financiare sunt distribuite conform art. 43 din Legea nr.149/2012, însă prin actul judecătoresc persoanele sunt atrase la răspundere doar pentru creanțele creditorului bugetar. Propunerea de modificare urmărește clarificarea regimului juridic al sumelor recuperate la cererea creditorului și delimitarea acestora de sumele încasate la cererea lichidatorului. În primul rând, formularea „vor intra în contul creditorului care a înaintat cererea” consacră expres destinația directă a acestor sume, evitând orice interpretare potrivit căreia ele ar urma să intre în masa debitoare. Or, dacă demersul procesual este inițiat de creditor în interes	Propunerea nu se referă la obiectul proiectului supus avizării. Proiectul urmărește consolidarea integrității, responsabilității și eficienței profesiei de administrator autorizat și nu intervine asupra regimului juridic al răspunderii prevăzute de art. 249 din Legea insolvabilității. În aceste condiții, modificarea unei instituții juridice distincte, care privește destinația mijloacelor recuperate în urma atragerii la răspundere, ar extinde nejustificat obiectul proiectului și ar necesita o analiză separată a efectelor asupra mecanismului concursual prevăzut de Legea insolvabilității. O asemenea intervenție poate fi examinată în cadrul unui proiect distinct de modificare a Legii insolvabilității. Totodată, chiar și analizată la nivel de principiu, soluția propusă ar modifica substanțial caracterul colectiv al procedurii. Art. 249 stabilește că mijloacele recuperate în urma atragerii la răspundere intră în masa debitoare și sunt distribuite creditorilor potrivit regulilor concursuale. Faptul că un anumit creditor este titularul acțiunii nu îi conferă un drept exclusiv asupra sumelor recuperate.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		propriu, este firesc ca rezultatul acestuia să profite direct creditorul respectiv, iar nu colectivității creditorilor. În al doilea rând, modificarea asigură coerența principiului disponibilității și al suportării riscului procesual. Creditorul care formulează cererea își asumă costurile, riscurile și diligențele aferente, astfel încât este echitabil ca sumele obținute să fie destinate satisfacerii creanței sale. Totodată, urmează a fi menționat că, în numeroase cauze, administratorul nici nu participă la judecarea cererii și nici nu deține informații despre hotărârea pronunțată. Or, reglementarea actuală, care direcționează toate sumele recuperate în masa debitoare, creează un blocaj real: creditorul care a obținut hotărârea favorabilă nu dispune de niciun mecanism efectiv pentru a o executa atâta timp cât administratorul nu acționează sau tergiversează. Aceste situații nu sunt ipoteze teoretice - tergiversarea sau refuzul administratorilor de a prezenta spre executare titlurile executorii obținute în temeiul art. 248 a făcut obiectul unor proceduri disciplinare concrete la Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați din cadrul Ministerului Justiției, soldate cu aplicarea de sancțiuni disciplinare (Decizia Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați din 24 aprilie 2026 cu privire la acțiunile/inacțiunile administratorului autorizat Igor Stoian). În aceste condiții, este inadmisibil ca creditorul care a suportat integral riscul procesual, cheltuielile și sarcina probatoriului să fie lăsat ulterior la discreția administratorului pentru a-și valorifica propria hotărâre judecătorească. O asemenea dependență lipsește de efect util dreptul procesual conferit în mod expres de lege. Propunerea nu deranjează principiile procedurii colective în ceea ce privește acțiunile promovate de administrator în interesul masei debitoare - acestea rămân neatinse prin modificarea alin. (2). Alin. (2^1)	Direcționarea acestor mijloace direct către creditorul care a inițiat acțiunea ar crea un avantaj individual în afara ordinii legale de distribuire și ar afecta principiul tratamentului concursual al creditorilor. Din aceste motive, reglementarea art. 249 se menține în redacția actuală.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		vizează exclusiv ipoteza în care inițiativa și efortul procesual au aparținut creditorului, instituind astfel un mecanism de executare efectivă, nu o derogare de la colectivitate. Mai mult, crearea unui stimulent real pentru creditori de a promova acțiuni în răspundere subsidiară contribuie la identificarea patrimoniului ascuns și la responsabilizarea persoanelor care au cauzat insolvabilitatea - efecte care profită în ultimă instanță întregii proceduri. Fără un astfel de mecanism, dreptul prevăzut la art. 248 alin. (1) riscă să devină pur formal.	
Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești	30.	Cu referire la art. I pct. 3 din proiect (modificarea art. 67 din Legea insolvabilității) Noile dispoziții de la alin. (1) nu sunt corelate cu alin. (5) – care reglementează aplicarea amenzii judiciare. Din conținutul noilor alineate rezultă extinderea atribuțiilor de supraveghere ale instanței, fără a fi reglementată procedura și mecanismul prin care nerespectarea obligațiilor instituite la alin. (2) și (3) poate atrage aplicarea sancțiunii amenzii.	**Se acceptă** Observația coincide cu cea examinată la pct. 25 din prezenta sinteză. Se păstrează amenda judiciară și se aplică redacția art. 67 alin. (4), precum și renumerotarea alineatelor, indicate la pct. 25.
	31.	Cu referire la art. II pct. 1 din proiect (modificarea art. 36 din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați) a. Referitor la lit. a). Considerăm necesară reconsiderarea formulării propuse. Or, simpla existență a unor „dubii rezonabile privind onestitatea administratorului” reprezintă un standard excesiv de vag și insuficient determinat pentru atragerea răspunderii disciplinare. Totodată, utilizarea criteriului potrivit căruia fapta este „de natură să afecteze încrederea publică în profesie” introduce un criteriu eminamente subiectiv, dificil de evaluat și probat în mod obiectiv. În lipsa unor criterii clare de apreciere, există riscul inițierii procedurilor disciplinare în baza unor simple percepții sau afirmații publice, fără existența unei conduite profesionale ilicite constatate în mod obiectiv, ceea ce contravine principiului previzibilității normei juridice.	**Nu se acceptă** Nu se acceptă reformularea art. 36 alin. (2) lit. a). În redacția proiectului, abaterea disciplinară constă în încălcarea principiilor de etică profesională prevăzute de Codul deontologic, iar referirea la onestitatea administratorului și la încrederea publică în profesie califică relevanța disciplinară a conduitei. Nu este necesară dublarea în lege a conținutului obligațiilor deontologice printr-o nouă enumerare a conduitei incompatibile cu onestitatea, integritatea ori imparțialitatea.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		b. Referitor la lit. l). Considerăm oportună reconsiderarea soluției propuse, în sensul instituirii răspunderii disciplinare pentru neplata cotizațiilor, contribuțiilor sau altor plăți obligatorii drept abatere disciplinară. Astfel, un mecanism mai eficient și proporțional ar fi instituirea suspendării exercitării activității până la executarea obligațiilor financiare, după modelul reglementării prevăzute la art. 21 alin. (1) lit. h) din Legea privind executorii judecătorești. Atragerea la răspundere disciplinară nu conduce la recuperarea sumelor restante și nu soluționează cauza neexecutării obligației, ci generează o procedură disciplinară suplimentară, fără efecte practice asupra stingerii obligației de plată.	Nici mențiunea expresă „cu vinovăție” nu adaugă un criteriu distinct care să justifice reformularea. Vinovăția se verifică la angajarea răspunderii disciplinare, iar repetarea ei în descrierea unei singure abateri ar putea crea, dimpotrivă, aparența că pentru celelalte abateri acest element nu este necesar. Fapta concretă urmează, în orice caz, să fie individualizată și probată în procedura disciplinară prin raportare la principiul deontologic încălcat. Lit. a) se menține în redacția proiectului. Nu se acceptă nici înlocuirea răspunderii disciplinare pentru neplata cotizațiilor, contribuțiilor sau altor plăți obligatorii cu suspendarea automată a activității. Lit. l) se menține în redacția proiectului, inclusiv condiția notificării prealabile. Suspendarea automată ar afecta toate procedurile în care practicianul este desemnat, fără individualizarea măsurii în raport cu gravitatea și circumstanțele neexecutării.
	32.	Cu referire la art. II pct. 4.4 (introducerea art. 37^1 alin. (3^1)) Constatăm că proiectul prevede aprobarea Regulamentului de activitate al Comisiei de Autorizare și Disciplină a Administratorilor Autorizați prin Hotărâre de Guvern, fără ca această opțiune să fie justificată în nota de fundamentare. În acest context, remarcăm că, în cazul altor profesii juridice, precum executorii judecătorești și notarii, regulamentele privind activitatea organelor disciplinare sunt aprobate prin ordin al	**Nu se acceptă** Comisia exercită atribuții cu efect direct asupra statutului profesional al administratorilor și reprezintă unul dintre mecanismele de supraveghere și răspundere avute în vedere de art. 27 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/1023.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		ministrului justiției. Prin urmare, nu este clar care sunt considerentele ce justifică instituirea unei soluții legislative diferite în cazul administratorilor autorizați.	Reglementarea procedurii sale prin hotărâre a Guvernului asigură un cadru normativ uniform, stabil și opozabil tuturor subiecților implicați. Soluțiile utilizate pentru alte profesii juridice nu determină, prin ele însele, nivelul actului normativ necesar pentru această profesie.
	33.	În completarea propunerilor de modificare expuse supra, propunem și o intervenție punctuală asupra unei norme procesuale din Legea insolvabilității, menită să înlăture o lacună legislativă identificată în aplicarea acesteia. Norma în vigoare prevăzută la art. 50 alin. (5) din Legea insolvabilității conține o lacună legislativă care restrânge nejustificat drepturile creditorului garantat atunci când debitorul este un terț garant gajist/ipotecar. În forma actuală, acesta este lipsit de dreptul de a participa și de a vota în adunarea creditorilor, de a face parte din comitetul creditorilor, precum și de a participa la desemnarea, propunerea sau destituirea administratorului insolvabilității ori a lichidatorului. În vederea înlăturării acestei lacune și asigurării unui tratament echitabil al creditorilor garantați, propunem modificarea alin. (5), astfel încât creditorul garantat să beneficieze de toate drepturile recunoscute de Legea insolvabilității creditorilor garantați, și nu doar de dreptul de a continua urmărirea bunurilor grevate de garanție. Prin urmare, propunem următoarea redactare pentru alin. (5): „În cazul în care debitorul este terț garant gajist/ipotecar, iar obligația garantată este exigibilă la data intentării procedurii de insolvabilitate, în virtutea scadenței obligației sau ca efect al cererii de executare a obligației înainte de termen în condițiile art. 864 din Codul civil nr. 1107/2002, sau ca efect al încetării contractului, creditorul gajist poate exercita ~~doar~~ drepturile creditorului garantat prevăzute la art. 81, 130–132, 184 și 193 de a continua urmărirea bunurilor grevate cu garanții,	**Nu se acceptă** Propunerea depășește obiectul prezentului proiect și modifică substanțial regimul drepturilor creditorului garantat, inclusiv formarea voinței colective a creditorilor. O asemenea intervenție necesită o analiză separată și corelarea cu întregul regim al creanțelor garantate.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		precum și dreptul de a participa la adunarea creditorilor, de a exercita dreptul de vot, de a face parte din comitetul creditorilor și de a participa la desemnarea, propunerea și destituirea administratorului insolvabilității/lichidatorului. Orice referire în art. 81, 130–132, 184 și 193 la creditorii garantați include și creditorii gajiști la care face referire prezentul alineat.”	
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova	34.	În opinia Ministerului, articolul 37 din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați necesită completarea cu un alineat care să reglementeze în mod expres competența Comisiei de autorizare și disciplină de a se autosesiza în vederea inițierii procedurii disciplinare. Astfel, în situația în care o sesizare este declarată inadmisibilă în urma verificării elementelor sale de conținut, Comisia de autorizare și disciplină ar urma să poată dispune inițierea procedurii disciplinare din oficiu, în cazul în care constată existența unor elemente a unei abateri disciplinare și nu sunt incidente alte temeiuri legale care să împiedice pornirea procedurii disciplinare. Reglementarea unei asemenea competențe ar consolida rolul activ al Comisiei de autorizare și disciplină în exercitarea atribuțiilor sale, contribuind la asigurarea integrității, transparenței și respectării normelor de etică profesională în activitatea administratorilor autorizați.	**Nu se acceptă** Nu se introduce competența Comisiei de autorizare și disciplină de a se autosesiza. Legea nr. 161/2014 prevede deja mecanisme prin care informațiile privind o posibilă abatere pot ajunge în procedura disciplinară: un membru al Comisiei poate formula sesizare, iar în acest caz nu participă la examinarea ei, iar Ministerul Justiției exercită controlul din oficiu și poate investiga informațiile privind încălcarea obligațiilor profesionale. Autosesizarea Comisiei ca organ colegial ar concentra în același organ inițierea acuzației și soluționarea ei, fără ca art. 27 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/1023 să impună o asemenea soluție. Efectivitatea supravegherii poate fi asigurată prin mecanismele existente, cu păstrarea separării dintre funcția de sesizare/control și funcția de soluționare disciplinară.
Curtea Supremă de Justiție	35.	Privind modificarea articolului 65 din Legea insolvabilității nr. 149/2012	**Se acceptă parțial** Nu se acceptă reconsiderarea mecanismului de înlocuire. Legea în

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Curtea Supremă de Justiție reține că prevederile art. 65 alin. (3) și (4), care permit adunării creditorilor să propună înlocuirea administratorului/lichidatorului fără indicarea unor motive de destituire, inclusiv cu posibilitatea exercitării acestui drept o dată la 12 luni sau mai des în baza unui vot de 2/3, pot afecta stabilitatea exercitării mandatului administratorului autorizat. Reglementarea în forma propusă crează riscul ca administratorul să fie supus unei presiuni permanente din partea creditorilor majoritari, ceea ce poate influența negativ independența și obiectivitatea acestuia în desfășurarea procedurii de insolvabilitate. Totodată, Curtea consideră că prevederea de la alin. (5), potrivit căreia instanța examinează cererea privind înlocuirea administratorului/lichidatorului fără citarea părților și în termen de 7 zile, restrânge dreptul administratorului vizat de a fi audiat și de a-și prezenta poziția, afectând principiul contradictorialității și dreptul la apărare. În aceste condiții, Curtea consideră necesară revizuirea normelor propuse, astfel încât să fie asigurată respectarea garanțiilor procesuale ale administratorului autorizat. Deși alin. (7) prevede ca hotărârea urmează să indice motive de eficiență, iar alin. (8) atribuie instanței dreptul de a refuza înlocuirea administratorului/lichidatorului, Curtea constată existența unei contradicții normative, deoarece este imposibil ca instanța să verifice oportunitatea/legalitatea hotărârii creditorilor dacă alin. (3) prevede clar că înlocuirea administratorului/lichidatorului se face de către adunarea creditorilor „fără necesitatea justificării temeiurilor”.	vigoare permite deja creditorilor, la prima adunare, să propună un alt administrator fără constatarea unui temei de destituire, astfel încât proiectul nu introduce un principiu străin procedurii, ci extinde aplicarea unui mecanism existent și îl supune unor garanții suplimentare. Independența profesională nu echivalează cu inamovibilitatea. Curtea Constituțională a reținut în DCC nr. 65 din 19.06.2018, § 32, că administratorul are o poziție independentă, dar nu acționează în interes personal, ci pentru buna desfășurare a procedurii și pentru echilibrul dintre protejarea masei debitoare și valorificarea creanțelor creditorilor. Stabilitatea mandatului este importantă în măsura în care servește aceste finalități, nu ca un drept autonom al practicianului de a rămâne în funcție. Art. 26 alin. (1) lit. b) din Directiva (UE) 2019/1023 cere ca procesul de revocare a practicianului să fie clar, transparent și echitabil, iar lit. d) recunoaște posibilitatea solicitării înlocuirii pentru evitarea conflictelor de interese. Proiectul păstrează controlul instanței, obligația motivării prin raportare la eficiența procedurii și limita de frecvență de la alin.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			(4), astfel încât măsura nu depinde de simpla pierdere a sprijinului unei majorități conjuncturale. Nu există contradicție între alin. (3) și alin. (7)-(8). Alin. (3) exclude necesitatea demonstrării unuia dintre temeiurile de destituire prevăzute la art. 71, nu obligația de motivare. Motivele privind eficiența sunt prevăzute expres la alin. (7), iar alin. (8) stabilește condițiile în care instanța poate refuza înlocuirea. Cele două instituții rămân distincte: destituirea operează pentru motivele legale de la art. 71, iar înlocuirea are caracter funcțional și nesancționatoriu. Se acceptă observația privind posibilitatea administratorului/lichidatorului vizat de a-și prezenta poziția înainte de pronunțarea instanței. Garanția se introduce în forma indicată la pct. 12 din prezenta sinteză și anume administratorul/lichidatorul dispune de 5 zile de la data înregistrării procesului-verbal al adunării creditorilor în instanță pentru a-și expune poziția, iar instanța se pronunță în termen de 10 zile de la data înregistrării procesului-verbal. Nu se instituie obligația instanței de a comunica în prealabil procesul-verbal și hotărârea adunării creditorilor, pentru motivele expuse la pct. 12.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			Celelalte soluții de fond ale proiectului se mențin.
	36.	Privind modificarea articolului 67 din Legea insolvabilității nr. 149/2012 Curtea Supremă de Justiție constată că completarea art. 67 alin. (3) cu lit. e), care conferă instanței dreptul de a solicita, din oficiu, explicații sau acte atunci când apreciază că există riscul diminuării masei debitoare ori al favorizării nejustificate a unor creditori, necesită o reglementare mai clară. În forma propusă, norma extinde atribuțiile instanței dincolo de controlul de legalitate specific activității judiciare și poate conduce la implicarea acesteia în aspecte ce țin de administrarea procedurii de insolvabilitate. Totodată, noțiuni precum „riscul diminuării masei debitoare", „cheltuieli nejustificate" sau „favorizarea nejustificată" au un caracter general și pot genera interpretări diferite în practică, în lipsa unor criterii obiective de aplicare. Curtea consideră că exercitarea atribuțiilor instanței trebuie să rămână limitată la verificarea legalității actelor și măsurilor dispuse în procedura de insolvabilitate, fără a crea aparența unui rol de administrare directă a procedurii. În consecință, se impune revizuirea textului propus prin stabilirea unor condiții clare și obiective care să justifice intervenția instanței din oficiu.	**Nu se acceptă** Preocuparea Curții privind separarea funcției jurisdicționale de administrarea masei debitoare este întemeiată ca principiu, însă această delimitare este deja prevăzută de art. 5 alin. (6) și (7) din Legea insolvabilității. Art. 67 alin. (3) lit. e) nu conferă instanței competența de a aproba plăți, cheltuieli, strategii de valorificare sau alte decizii manageriale. Norma permite numai solicitarea de explicații, acte și informații atunci când există indicii care justifică verificarea legalității și a modului de îndeplinire a obligațiilor administratorului. Noțiunile criticate au rolul de indicatori care justifică o verificare, nu de temeiuri autonome pentru constatarea unei încălcări sau pentru aplicarea unei sancțiuni. Existența unui risc de diminuare a masei ori a unor cheltuieli aparent nejustificate nu predetermină soluția instanței și nu înlocuiește condițiile prevăzute de lege pentru contestarea unei măsuri, aplicarea unei amenzi ori destituirea administratorului. Stabilirea unor criterii mai restrictive pentru simpla solicitare de informații ar

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			reduce caracterul preventiv al supravegherii și ar obliga instanța să aștepte producerea unei încălcări înainte de a putea cere explicații. DCC nr. 32 din 19.03.2020, § 22, califică solicitarea de explicații și rapoarte drept instrument al supravegherii judiciare, iar art. 27 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/1023 cere mecanisme adecvate prin care activitatea practicienilor să fie supravegheată efectiv. În aceste limite, textul proiectului este compatibil cu separarea dintre controlul judiciar și administrarea procedurii și se menține.
	37.	Privind modificarea articolului 71 alin. (2) din Legea insolvabilității nr. 149/2012 Curtea Supremă de Justiție constată că reglementarea propusă pentru examinarea cererilor de destituire a administratorului autorizat necesită garanții procesuale suplimentare. Astfel, termenul de cel mult 15 zile prevăzut la alin. (2), coroborat cu prevederea potrivit căreia dreptul la audiere este considerat respectat prin simpla posibilitate de a prezenta explicații scrise, poate fi insuficient pentru examinarea unor acuzații ce vizează abateri grave, precum conflictul de interese, prejudicierea masei debitoare sau încălcarea obligațiilor profesionale. În asemenea cauze, respectarea principiului contradictorialității și a dreptului la apărare impune, de regulă, posibilitatea audierii nemijlocite a administratorului de către instanță, atunci când natura și complexitatea cauzei o justifică.	**Se acceptă parțial** Nu se acceptă majorarea termenului de 15 zile ori exprimarea acestuia în zile lucrătoare. Pentru motivele expuse la pct. 9 din prezenta sinteză, termenul de cel mult 15 zile este suficient raportat la caracterul urgent și cu precădere al cererii și la termenul de până la 5 zile acordat administratorului/lichidatorului pentru prezentarea referinței și a probelor. Nu se acceptă instituirea unei audieri orale obligatorii în fiecare cauză. Dreptul la apărare presupune posibilitatea efectivă de a cunoaște cererea, de a prezenta referință, probe și explicații și, atunci când natura

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Totodată, prevederile alin. (2^1), care permit suspendarea provizorie a administratorului pe durata examinării cererii de destituire, necesită instituirea unor condiții clare și restrictive de aplicare. În lipsa unor criterii obiective, această măsură poate fi solicitată în mod nejustificat și poate afecta continuitatea administrării procedurii de insolvabilitate, precum și reputația profesională a administratorului, chiar dacă ulterior cererea de destituire este respinsă. În aceste condiții, Curtea consideră necesară revizuirea normelor propuse, prin instituirea unor garanții procedurale care să asigure respectarea dreptului la apărare, a principiului contradictorialității și aplicarea suspendării provizorii numai în situații justificate și temeinic motivate.	cauzei o impune, de a fi audiat. Textul proiectului asigură citarea administratorului/lichidatorului și posibilitatea prezentării explicațiilor scrise sau orale, iar instanța poate dispune audierea nemijlocită atunci când aceasta este necesară pentru lămurirea împrejurărilor contestate. O audiere orală obligatorie în toate cauzele ar putea prelungi nejustificat un incident care privește direct conducerea unei proceduri în curs, fără a adăuga o garanție efectivă în cauzele care pot fi soluționate pe baza înscrisurilor. DCC nr. 32 din 19.03.2020, §§ 26-27, examinează dreptul la apărare împreună cu ansamblul garanțiilor procedurale, inclusiv audierea și dreptul la recurs. Se acceptă însă observația privind necesitatea ca administratorul/lichidatorul să poată prezenta explicații înainte de suspendarea provizorie. Art. 71 alin. (2^1) se completează, în redacția indicată la pct. 15 din prezenta sinteză, cu obligația instanței de a acorda un termen rezonabil pentru prezentarea explicațiilor înainte de dispunerea măsurii. Nu se preiau condiții cumulative suplimentare pentru suspendare, întrucât

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			proiectul menține condiția riscului de prejudiciere și obligația motivării încheierii. În rest, soluțiile proiectului se mențin.
	38.	Privind modificarea articolului 37 alin. (6) și alin. (8) din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați Curtea Supremă de Justiție constată că mecanismul propus pentru declararea inadmisibilității sesizărilor necesită a fi revizuit. Potrivit proiectului, decizia de inadmisibilitate se adoptă în termen de 30 de zile, fără participarea părților, însă numai cu votul unanim al membrilor Comisiei. Curtea apreciază că instituirea cerinței unanimității poate reduce eficiența procedurii, întrucât lipsa acordului unui singur membru va conduce la examinarea pe fond inclusiv a sesizărilor vădit neîntemeiate sau abuzive. O asemenea soluție riscă să prelungească examinarea cauzelor, afectând atât activitatea Comisiei, cât și situația administratorului autorizat vizat de sesizare. În aceste condiții, Curtea consideră oportună reexaminarea condițiilor de adoptare a deciziei de inadmisibilitate, astfel încât mecanismul să permită filtrarea eficientă a sesizărilor vădit inadmisibile, cu păstrarea garanțiilor unui proces echitabil.	**Nu se acceptă** Se menține regula unanimității pentru declararea inadmisibilității. Aceasta este prevăzută deja de art. 37 alin. (8) din Legea nr. 161/2014 și nu este introdusă prin prezentul proiect. Regula are funcția unei garanții la etapa preliminară, deoarece declararea inadmisibilității închide examinarea sesizării fără cercetarea fondului și fără participarea părților. În schimb, admiterea sesizării nu stabilește existența unei abateri și nu anticipează sancțiunea, ci deschide etapa contradictorie în care administratorul își poate exercita integral dreptul la apărare. Diferența dintre pragul necesar pentru inadmisibilitate și cel aplicabil admiterii reflectă efectele juridice diferite ale celor două decizii. Faptul că un membru al Comisiei apreciază că sesizarea necesită examinarea fondului justifică trecerea la etapa contradictorie, fără ca aceasta să producă vreo constatare de vinovăție. Înlocuirea unanimității cu o majoritate ar reduce o garanție existentă pentru accesul la examinarea fondului, fără ca proiectul

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			să urmărească modificarea arhitecturii de vot a Comisiei. Argumentul privind eficiența administrativă nu justifică, prin el însuși, diminuarea acestei garanții. Proiectul introduce termene clare pentru examinarea admisibilității și pentru soluționarea procedurii disciplinare, astfel încât celeritatea poate fi asigurată prin respectarea acestor termene, fără modificarea regulii de vot. Soluția se menține.
	39.	Privind modificarea articolului 37^1 alin. (2) din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați Curtea Supremă de Justiție constată că prevederea proiectului potrivit căreia comunicarea transmisă prin poștă electronică „se prezumă a fi recepționată la data expedierii” sau, în caz de dubiu, în termen de 3 zile de la expediere, nu este conformă cu cadrul normativ general care reglementează momentul recepționării documentelor electronice. Astfel, potrivit art. 47 alin. (4) din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, în lipsa unei convenții contrare între părți, documentul electronic se consideră recepționat de către destinatar în momentul în care acesta intră în sistemul informațional din care destinatarul poate extrage documentul electronic sau în sistemul informațional indicat de destinatar, într-o formă accesibilă pentru utilizare. În același sens, art. 22 alin. (4) lit. c) din Codul civil stabilește că notificarea transmisă prin poștă electronică se consideră ajunsă la destinatar în momentul în care aceasta poate fi accesată de către destinatar.	**Se acceptă parțial** Observația Curții Supreme de Justiție privind necesitatea corelării regulii de comunicare electronică cu art. 22 alin. (4) lit. c) din Codul civil și art. 47 alin. (4) din Legea nr. 124/2022 este întemeiată și se acceptă în partea ce privește stabilirea regulii principale de recepționare a comunicării. În acest sens, textul proiectului va fi reformulat astfel încât comunicarea transmisă prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală să se considere recepționată atunci când aceasta poate fi accesată de destinatar. Soluția propusă de Curtea Supremă de Justiție asigură o corelare mai clară cu regimul

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Prin urmare, instituirea unei prezumții de recepționare la data expedierii sau după expirarea unui termen de 3 zile creează o regulă diferită de cea prevăzută de legislația în vigoare și poate genera incertitudine cu privire la momentul producerii efectelor juridice ale comunicării. În vederea asigurării coerenței cadrului normativ și a aplicării uniforme a regulilor privind comunicarea electronică, Curtea consideră necesară corelarea dispozițiilor proiectului cu prevederile art. 47 din Legea nr. 124/2022 și ale art. 22 alin. (4) lit. c) din Codul civil.	general al comunicărilor electronice și va fi preluată. În același timp, nu se acceptă eliminarea prezumției subsidiare de 3 zile prevăzute de proiect. Această soluție a fost introdusă tocmai pentru a evita ca simpla expediere tehnică a mesajului să producă imediat efecte procedurale împotriva destinatarului și pentru a oferi o garanție suplimentară în situațiile în care momentul concret al accesibilității comunicării nu poate fi stabilit. Necesitatea păstrării acestei garanții rezultă inclusiv din practica judiciară în materia comunicării electronice. Curtea Supremă de Justiție a reținut că, atunci când mesajul a fost expediat la adresa electronică indicată și expeditorul nu a primit un mesaj de eroare de tip „Mail deliverysystem”, comunicarea poate fi considerată ajunsă la destinatar. În Încheierea din 2 aprilie 2025, dosarul nr. 3rh-3/25, §§ 38–39, Curtea a reținut expres că lipsa returnării mesajului cu o asemenea mențiune confirmă ajungerea comunicării la destinatar. Proiectul instituie, deliberat, un standard mai protector pentru procedura disciplinară. Faptul că un mesaj a fost livrat tehnic și nu s-a întors expeditorului

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			nu înseamnă în mod necesar că destinatarul a avut posibilitatea reală de a-l accesa chiar în aceeași zi. Pot exista zile nelucrătoare sau de sărbătoare, probleme temporare de acces la internet ori la contul de poștă electronică, motive de sănătate sau alte împrejurări obiective care împiedică accesarea imediată a comunicării. Din acest motiv, în caz de dubiu, proiectul nu permite ca recepționarea să fie raportată automat la momentul expedierii ori la simpla constatare că mesajul nu a fost returnat. Destinatarului îi este acordat un interval de 3 zile înainte ca recepționarea să fie prezumată. În consecință, soluția nu diminuează garanțiile procedurale, ci le consolidează, oferind persoanei un interval rezonabil pentru a lua efectiv cunoștință de comunicare înainte ca aceasta să producă efecte asupra termenelor sale procedurale. Totodată, termenul de 3 zile nu concurează cu regula propusă de Curtea Supremă de Justiție. Dacă momentul în care comunicarea a devenit accesibilă poate fi determinat, se aplică direct regula generală și acel moment constituie data recepționării. Prezumția de 3 zile intervine numai atunci când există dubiu și nu poate

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			fi stabilită cu certitudine data accesibilității. Mai mult, este vorba despre o prezumție relativă, iar nu despre un standard absolut. Dacă destinatarul demonstrează că, din motive obiective și neimputabile, nu a putut accesa comunicarea nici în intervalul respectiv, prezumția poate fi răsturnată. Prin urmare, norma asigură concomitent un reper cert pentru desfășurarea procedurii și posibilitatea persoanei de a demonstra situația concretă în care accesul la comunicare nu a fost posibil. Eliminarea prezumției de 3 zile ar reduce nivelul de protecție oferit prin proiect și ar lăsa nereglementată tocmai situația în care nu poate fi stabilit momentul concret al accesibilității mesajului. Or, scopul urmărit nu este ca comunicarea electronică să devină un mecanism formal de declanșare rapidă a termenelor, ci ca aceasta să fie eficientă, previzibilă și să ofere destinatarului o posibilitate reală de a lua cunoștință de actul comunicat. În această redacție, observația Curții Supreme de Justiție este valorificată integral în ceea ce privește regula principală a accesibilității comunicării, iar prezumția de 3 zile este menținută ca o garanție suplimentară, instituită în

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			beneficiul destinatarului pentru situațiile de incertitudine. Art. 37[1] alin. (2) lit. c) va avea următorul cuprins: „c) în cazul unei comunicări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, aceasta se consideră recepționată **când poate fi accesată de destinatar**, iar în caz de dubiu se prezumă a fi recepționată la expirarea a 3 zile de la data expedierii.”
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	40.	**La Art. I. – Legea insolvabilității nr. 149/2012:** **La pct. 1:** Redacția propusă a art. 63 alin. (4) condiționează desemnarea administratorului insolvabilității sau a lichidatorului de relevanța experienței sale profesionale pentru specificul activității debitorului și particularitățile cauzei. Deși instituirea unui asemenea criteriu poate contribui la desemnarea unei persoane corespunzătoare complexității procedurii, proiectul nu stabilește reperele în baza cărora experiența profesională relevantă urmează a fi apreciată. În lipsa unor posibile criterii minime, precum experiența în administrarea unor proceduri comparabile, domeniul de activitate al debitorului, dimensiunea masei debitoare sau complexitatea raporturilor juridice, norma poate fi aplicată neuniform și poate genera contestarea desemnării pe baza unor aprecieri insuficient determinate. Prin urmare, se recomandă completarea normei cu criterii generale de apreciere a experienței profesionale relevante sau instituirea expresă a temeiului legal pentru stabilirea acestor criterii prin actele normative de implementare.	**Nu se acceptă** Art. 26 alin. (1) lit. c) din Directiva (UE) 2019/1023 prevede luarea în considerare a experienței și expertizei practicianului, precum și a particularităților cauzei. Enumerarea unor praguri de vechime, a unui număr minim de proceduri ori a unor domenii economice ar transforma un criteriu de adecvare la cauza concretă într-un sistem rigid de acces la desemnare și nu este cerută de Directivă. Formula proiectului nu condiționează desemnarea de o anumită vechime sau de experiență anterioară într-un sector economic. Criteriul privind relevanța experienței profesionale se menține. Mecanismul subsidiar al desemnării aleatorii este restabilit potrivit soluției indicate la pct. 11 din prezenta sinteză.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
	41.	**La pct. 2:** Completarea art. 65 cu alineatele (3)–(9), reflectă existența unei necorelări interne între normele propuse. Astfel, potrivit alin. (3), administratorul autorizat/lichidatorul poate fi înlocuit de adunarea creditorilor fără necesitatea justificării temeiurilor de destituire, prevăzute la art. 71, dacă desemnarea unui alt administrator/lichidator ar asigura realizarea mai eficientă și în termen mai util al scopului procedurii. În același timp, alin. (7) impune ca hotărârea adunării creditorilor să conțină motivele pentru care administratorul propus ar asigura o desfășurare mai eficientă a procedurii, iar alin. (8) conferă instanței de insolvabilitate competența de a verifica temeinicia acestor motive și permite instanței de judecată să refuze înlocuirea, dacă este vădit că înlocuirea nu urmărește realizarea mai eficientă și într-un termen util al scopului procedurii. Astfel, în această redacție normele propuse sunt contradictorii, întrucât, pe de o parte, consacră caracterul discreționar al dreptului creditorilor de a decide înlocuirea administratorului, fără obligația justificării acestei măsuri, iar, pe de altă parte, condiționează validarea hotărârii de existența și aprecierea motivelor care au determinat adoptarea acesteia. Propunerea respectivă, oferă instanței de judecată un drept de apreciere mult prea larg și subiectiv, transformând un drept al adunării creditorilor într-o decizie controlată total de magistrat, riscând declanșarea unor litigii de durată. Prin urmare, pentru asigurarea celerității procedurii, instanța ar trebui să verifice doar legalitatea cvorumului și a votului adunării creditorilor, și lipsa conflictelor de interese ale noului administrator, fără a analiza oportunitatea a deciziei creditorilor. În acest context, în vederea asigurării coerenței și previzibilității reglementării, se recomandă revizuirea dispozițiilor propuse, prin clarificarea naturii controlului exercitat de instanță și a raportului dintre dreptul creditorilor	**Nu se acceptă** Nu se acceptă existența unei contradicții între alin. (3), (7) și (8). Lipsa obligației de a demonstra un temei de destituire nu înseamnă lipsa motivării: hotărârea creditorilor trebuie motivată prin raportare la eficiența procedurii, iar instanța verifică numai limitele prevăzute la alin. (8). Nu se acceptă nici instituirea unui interval minim absolut pentru situația în care înlocuirea este susținută de creditorii care dețin cel puțin două treimi din valoarea creanțelor cu drept de vot, deoarece aceasta ar lipsi de efect excepția deliberat prevăzută de proiect. Nu se acceptă nici completarea art. 65 alin. (6) cu o regulă potrivit căreia actele îndeplinite de administratorul/lichidatorul desemnat prin încheierea de înlocuire „își păstrează valabilitatea”. Încheierea de înlocuire este executorie, iar actele îndeplinite în perioada în care persoana desemnată exercită legal atribuțiile produc efecte potrivit regulilor generale. Admiterea ulterioară a contestației și repunerea în funcție a administratorului/lichidatorului precedent nu determină, prin ele însele, desființarea retroactivă a acestor acte.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		de a înlocui administratorul și condițiile în care această hotărâre poate fi confirmată de instanță. Totodată, alin. (4) necesită clarificare. Deși norma stabilește că înlocuirea administratorului/lichidatorului nu poate fi adoptată mai des decât o dată la 12 luni, aceeași dispoziție permite derogarea de la această limită prin votul creditorilor care dețin cel puțin două treimi din valoarea creanțelor cu drept de vot. În această formulare, proiectul nu stabilește nicio limită minimă de timp aplicabilă în cazul întrunirii majorității calificate, ceea ce ar permite adoptarea succesivă a unor hotărâri de înlocuire într-un interval redus. Pentru asigurarea stabilității și continuității administrării procedurii, se recomandă revizuirea excepției prevăzute la alin. (4), fie prin stabilirea unui interval minim aplicabil inclusiv în cazul votului calificat, fie prin indicarea expresă a circumstanțelor obiective care pot justifica o nouă înlocuire înainte de expirarea termenului de 12 luni. Completarea art. 65 alin. (6) prevede că, în cazul admiterii contestației creditorilor, instanța se va pronunța și asupra repunerii în funcție a administratorului precedent, însă textul normei propuse nu prevede ce se va întâmpla cu actele realizate de cel de-al doilea administrator în perioada în care a fost în funcție. În cazul dat există riscul că norma în redacția propusă de către autor va genera întrebări privind nulitatea actelor juridice semnate în perioada intermediară. Prin urmare, se recomandă completarea alin. (6) cu o normă care să reglementeze expres efectele actelor îndeplinite în perioada dintre înlocuire și repunerea în funcție a administratorului/lichidatorului precedent, în următoarea redacție: *„Actele îndeplinite în condițiile legii de administratorul/lichidatorul desemnat prin încheierea de înlocuire, până la data repunerii în funcție a administratorului/lichidatorului precedent, își păstrează valabilitatea.”*.	În același timp, valabilitatea sau ineficacitatea fiecărui act rămâne supusă temeiurilor generale aplicabile. O formulă specială potrivit căreia toate actele „își păstrează valabilitatea” este redundantă și poate fi interpretată greșit ca o derogare de la regimul juridic general al nulității sau ineficacității. Din punct de vedere tehnico-legislativ, regula generală nu trebuie reiterată într-o normă specială dacă nu se urmărește instituirea unui efect juridic diferit. Art. 65 alin. (6) se menține în redacția proiectului „(6) În cazul admiterii contestației împotriva hotărârii adunării creditorilor privind înlocuirea administratorului/lichidatorului, instanța de insolvabilitate se va pronunța și asupra repunerii în funcție a administratorului/lichidatorului precedent.” Celelalte soluții ale proiectului se mențin.
	42.	**La pct. 3:**	**Nu se acceptă**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Completarea art. 67 cu alin. (3) conferă instanței de insolvabilitate dreptul de a solicita oricând administratorului/lichidatorului explicații, acte, informații sau un raport privind starea procedurii și administrarea masei debitoare. Norma nu precizează însă forma actului prin care se dispune prezentarea informațiilor, termenul în care solicitarea urmează a fi executată și consecințele neexecutării acesteia. În lipsa unor asemenea elemente, aplicarea normei poate genera incertitudini privind caracterul obligatoriu al solicitării și raportul acesteia cu temeiurile de destituire prevăzute la art. 71 alin. (1) lit. c). Prin urmare, ar fi recomandabil completarea normei prin stabilirea faptului că, solicitarea se dispune prin încheiere sau printr-un alt act procedural prevăzut expres de lege, cu indicarea termenului de executare și a consecințelor neexecutării nejustificate.	Art. 67 alin. (3) reglementează un instrument de supraveghere operativă, iar nu o procedură jurisdicțională distinctă. Solicitarea instanței trebuie, prin natura ei, să identifice explicațiile, actele sau informațiile solicitate și termenul în care acestea urmează a fi prezentate, fără ca aceste elemente să fie repetate în textul legii sau condiționate de emiterea unei încheieri. Caracterul obligatoriu al solicitării rezultă din competența de supraveghere prevăzută la art. 67, iar neexecutarea nejustificată este acoperită de mecanismul amenzii judiciare păstrat la alin. (4). Introducerea unor cerințe formale suplimentare ar rigidiza nejustificat exercitarea supravegherii. Textul proiectului se menține.
	43.	**La pct. 4:** **- subpct. 4.1:** Art. 68 alin. (2^1) propus califică drept exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor întârzierea vădit nejustificată, omisiunea de a întreprinde actele impuse de stadiul procedurii sau efectuarea unor acte vădit lipsite de utilitate, dacă acestea afectează desfășurarea procedurii ori pot prejudicia masa debitoare sau drepturile participanților. Norma necesită o posibilă corelare cu temeiurile de destituire prevăzute la art. 71 și cu abaterile disciplinare stabilite la art. 36 alin. (2) din Legea nr.161/2014. În forma propusă nu rezultă dacă simpla constatare a uneia dintre conduitele enumerate este suficientă	**Nu se acceptă** Art. 68 alin. (2^1) stabilește standardul material de conduită al administratorului/lichidatorului, iar condițiile pentru destituire sau răspundere disciplinară sunt reglementate distinct de art. 71 și de Legea nr. 161/2014. Nu este necesară introducerea în art. 68 a unor condiții cumulative privind culpa, gravitatea și legătura de cauzalitate, deoarece acestea ar transforma o normă de

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		pentru antrenarea răspunderii sau dacă este necesară demonstrarea culpei, a gravității încălcării și a legăturii dintre conduită și consecința produsă ori riscul concret de prejudiciere. Astfel, pentru eventuala evitare a aplicării neuniforme, se recomandă precizarea condițiilor cumulative în care conduita constituie exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor, inclusiv sub aspectul culpei, gravității încălcării și legăturii cu afectarea procedurii, a masei debitoare ori a drepturilor participanților. Totodată, art. 68 alin. (2²) obligă administratorul/lichidatorul să evite inclusiv „*orice aparență care ar crea dubii rezonabile privitor la integritatea sa profesională”*. Utilizarea acestei formulări fără indicarea unui criteriu obiectiv de apreciere poate genera interpretări diferite, în special în măsura în care existența unei asemenea situații poate fi valorificată în cadrul procedurii de destituire sau disciplinare.	conduită într-o normă de răspundere. Formulele „vădit nejustificată” și „vădit lipsite de utilitate” instituie deja un prag juridic calificat și se aplică prin raportare la circumstanțele concrete ale procedurii. Nu se acceptă nici eliminarea sintagmei referitoare la „orice aparență” care creează dubii rezonabile asupra integrității profesionale. Cerința caracterului rezonabil exclude simplele percepții subiective și presupune existența unor împrejurări obiective și verificabile. Art. 27 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/1023 urmărește ca activitatea practicienilor să fie prestată imparțial și independent, iar considerentul (87) pune accent pe integritatea exercitării atribuțiilor. Norma propusă are un rol preventiv și protejează încrederea în neutralitatea administratorului în situațiile în care conduita sau împrejurările concrete creează, în mod rezonabil, o aparență de părtinire, favorizare ori interes personal. Norma de conduită nu produce, prin ea însăși, o consecință sancționatorie; orice măsură ulterioară presupune verificarea distinctă a condițiilor normei aplicabile și respectarea garanțiilor procesuale prevăzute de lege.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			Art. 68 alin. (2^1)-(2^3), abrogarea alin. (3) și celelalte soluții ale proiectului se mențin.
	44.	**La pct. 5:** **subpct. 5.1:** Art. 71 alin. (1) lit. a) propus permite destituirea administratorului/lichidatorului dacă acesta nu îndeplinește condițiile privind indicatorii de performanță. Totodată, proiectul nu stabilește conținutul acestor indicatori, subiectul competent să îi aprobe, momentul la care aceștia sunt stabiliți și modul în care sunt aduși la cunoștința administratorului/lichidatorului. În condițiile în care neîndeplinirea indicatorilor de performanță constituie temei de destituire, elementele esențiale ale acestui mecanism trebuie să rezulte din lege, iar administratorul/lichidatorul trebuie să poată cunoaște în prealabil criteriile în funcție de care îi este evaluată activitatea. Astfel, se recomandă, completarea proiectului cu norme privind stabilirea indicatorilor de performanță, aprobarea și comunicarea acestora, precum și criteriile în baza cărora neîndeplinirea lor poate justifica destituirea.	**Nu se acceptă** Sintagma „nu îndeplinește condițiile privind indicatorii de performanță” nu este introdusă prin prezentul proiect, ci este prevăzută deja de art. 71 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității. Eliminarea ei ar depăși scopul modificării propuse și nu este justificată de un risc de neconstituționalitate. Curtea Constituțională a examinat expres art. 71 alin. (1) sub aspectul clarității și previzibilității, menționând inclusiv neîndeplinirea condițiilor privind indicatorii de performanță. În DCC nr. 32 din 19.03.2020, dosarul nr. 3g/2020, §§ 25-27, Curtea a reținut că norma îndeplinește exigența previzibilității, stabilește cu suficientă claritate drepturile și obligațiile destinatarilor și oferă protecție adecvată împotriva arbitrariului. Textul art. 71 alin. (1) lit. a) se menține.
	45.	**La Art. II. – Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați:** **La pct. 3:** **- subpct. 3.6:** Se propune completarea art. 37 alin. (4) cu lit. f), cu normă ce instituie o condiție suplimentară de formă pentru sesizarea privind săvârșirea unei abateri disciplinare, obligând autorul sesizării să indice încadrarea	**Nu se acceptă** Proiectul nu pune în sarcina autorului sesizării obligația de a demonstra juridic abaterea disciplinară și nici de a prezenta o argumentare juridică detaliată. Cerința se limitează la indicarea temeiului concret dintre cele prevăzute la art. 36 alin. (2) în

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		juridică a faptei în temeiurile prevăzute la art. 36 alin. (2) din lege. În acest sens, relevăm că stabilirea încadrării juridice a faptelor sesizate constituie atribuția organului competent să examineze cauza disciplinară și nu poate fi transferată autorului sesizării ca o condiție de admisibilitate a acesteia. Or, autorul sesizării are obligația de a expune situația de fapt și de a prezenta elementele și probele pe care își întemeiază sesizarea, în timp ce calificarea juridică a faptelor revine Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați. Totodată, potrivit art. 37 alin. (2), subiecți ai sesizării sunt participanții la procesul de insolvabilitate, inclusiv creditorii, care nu dețin în mod necesar pregătire juridică de specialitate pentru a realiza o încadrare juridică corectă a faptelor reclamate. În aceste condiții, instituirea unei asemenea obligații poate constitui o sarcină excesivă pentru autorii sesizărilor și poate conduce la respingerea unor sesizări întemeiate exclusiv din motivul încadrării juridice eronate sau incomplete a faptelor, restrângând nejustificat accesul la procesul disciplinar. În acest context, se recomandă excluderea condiției privind indicarea încadrării juridice a faptei sau reformularea acesteia astfel încât calificarea juridică să revină exclusiv Comisiei de autorizare și disciplină.	care autorul apreciază că se încadrează fapta sesizată. Această cerință delimitează obiectul sesizării și permite administratorului autorizat să cunoască de la început atât faptele imputate, cât și abaterea disciplinară invocată. Excluderea acestei cerințe ar transfera asupra Comisiei sarcina de a identifica din oficiu temeiul disciplinar pe care ulterior este chemată să îl examineze și ar putea conduce la situația în care încadrarea stabilită de Comisie nu corespunde celei avute în vedere de autorul sesizării. Din aceste motive și pentru considerentele expuse la pct. 16 din prezenta sinteză, subpct. 3.6 și art. 37 alin. (4) lit. f) se mențin în redacția proiectului.
	46.	**La pct. 4:** **- subpct. 4.1:** Se propune revizuirea redacției art. 37[1] alin. (1). Potrivit textului propus, examinarea în fond a sesizării va avea loc în termenul stabilit prin decizia de inadmisibilitate, soluție care este vădit eronată din punct de vedere juridic. Or, o decizie de inadmisibilitate are ca efect încetarea examinării sesizării, aceasta excluzând intentarea procedurii disciplinare și examinarea cauzei în fond. În consecință, examinarea în fond poate avea loc numai în temeiul deciziei de admisibilitate a sesizării și de intentare a procedurii disciplinare. Astfel, în vederea asigurării coerenței	**Se acceptă** Propunerea se acceptă, întrucât clarifică redactarea normei fără a modifica soluția de fond a proiectului. Examinarea în fond a sesizării poate avea loc numai după admiterea acesteia și intentarea procedurii disciplinare, astfel încât este firesc ca termenul pentru examinarea în fond să fie stabilit prin decizia prin care această etapă este deschisă.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		și corectitudinii normei, se impune substituirea cuvintelor „*decizia de inadmisibilitate”* cu cuvintele „*decizia de admisibilitate”*.	Referirea expresă la decizia privind admiterea sesizării și intentarea procedurii disciplinare corelează mai clar art. 37[1] alin. (1) cu mecanismul procedural reglementat la art. 37 și indică fără echivoc actul de la care începe examinarea în fond. În același timp, decizia de inadmisibilitate încheie examinarea sesizării la etapa admisibilității și, prin urmare, nu poate constitui actul prin care se stabilește termenul pentru examinarea cauzei în fond. Din acest motiv, susținem reformularea propusă, care exprimă mai exact succesiunea etapelor procedurii disciplinare și elimină orice neclaritate de redactare. Art. 37[1] alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Examinarea în fond a sesizării are loc în termenul stabilit prin **decizia privind admiterea sesizării și intentarea procedurii disciplinare**, iar decizia pe fond se pronunță în termen de cel mult 90 de zile de la data intentării procedurii disciplinare.”.
Comisia Națională a Pieței Financiare	47.	Cu titlu de lege ferenda, se consideră oportună examinarea necesității completării Legii insolvabilității nr. 149/2012 în vederea clarificării regimului juridic aplicabil operațiunilor de modificare a capitalului	**Nu se acceptă** Propunerea privește regimul modificării capitalului social în perioada de observație

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		social al debitorului, în special a majorării capitalului social prin emisiune suplimentară de acțiuni, realizată în perioada de observație sau în cadrul procedurii de insolvabilitate. Necesitatea unei asemenea clarificări rezultă din practica aplicării legii, în cadrul căreia au fost identificate situații în care acționarii debitorului, aflat în perioada de observație, au inițiat operațiuni de emisiune suplimentară de acțiuni, având ca scop atragerea unor surse suplimentare de finanțare și susținerea redresării economico-financiare a întreprinderii. O asemenea operațiune poate constitui un instrument util pentru continuarea activității debitorului și creșterea șanselor de restructurare, însă, în același timp, produce efecte asupra structurii societare, patrimoniului debitorului și intereselor creditorilor. În lipsa unei reglementări exprese, apar incertitudini cu privire la calificarea juridică a unei asemenea operațiuni, inclusiv dacă aceasta poate fi considerată activitate curentă în sensul art. 23 din Legea insolvabilității, în ce măsură intră sub incidența atribuțiilor de supraveghere și avizare ale administratorului provizoriu prevăzute la art. 25 și care sunt limitele competențelor organelor societare ale debitorului în raport cu drepturile acționarilor. În acest context, se consideră necesară examinarea oportunității unei intervenții legislative care să stabilească expres regimul aplicabil unor asemenea operațiuni, ținând cont de specificul fiecărei etape a procedurii de insolvabilitate și de atribuțiile distincte ale administratorului provizoriu, administratorului insolvabilității și lichidatorului.	și raportul dintre dreptul insolvabilității și dreptul societar, materie distinctă de obiectul prezentului proiect. Directiva (UE) 2019/1023 tratează separat interferența restructurării cu dreptul societar, inclusiv prin art. 32 și considerentele (96) și următoarele. O asemenea intervenție necesită o analiză sistemică și corelarea cu proiectele de armonizare privind restructurarea preventivă, nu o completare punctuală a proiectului privind profesia administratorului autorizat.
	48.	De asemenea se impune, clarificarea cadrului normativ privind delimitarea competențelor organelor de conducere ale debitorului și atribuțiilor administratorului provizoriu în perioada de observație, în special în ceea ce privește actele și operațiunile care pot influența patrimoniul debitorului, masa debitoare și interesele creditorilor.	**Nu se acceptă** Propunerea privește delimitarea competențelor organelor debitorului și ale administratorului provizoriu în perioada de observație și presupune modificări corelate ale art. 23-25 din Legea

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În acest sens, se propune modificarea alin. (1) art. 23 din Legea insolvabilității nr. 149/2012 după cum urmează: „*(1) Exercitarea supravegherii de către administratorul provizoriu nu afectează dreptul organelor de conducere ale debitorului de a conduce activitatea acestuia și de a reprezenta debitorul în raporturile juridice și procesuale, cu excepția actelor pentru care prezenta lege stabilește obligația avizării sau în cazul ridicării dreptului de administrare.”* Totodată, se propune modificarea art. 25 alin. (5^1) lit. c) după cum urmează: „*c) renunțarea la acțiune, recunoașterea acțiunii sau încheierea tranzacției în orice litigiu cu participarea debitorului, în măsura în care asemenea acte pot conduce la diminuarea patrimoniului debitorului, afectarea masei debitoare sau prejudicierea intereselor creditorilor.*” Modificarea este necesară pentru eliminarea eventualelor interpretări divergente între art. 23 și art. 25 alin. (5^1), prin stabilirea clară a faptului că supravegherea administratorului provizoriu nu substituie dreptul organelor de conducere ale debitorului de a reprezenta societatea, ci vizează acele operațiuni care pot produce efecte semnificative asupra patrimoniului debitorului sau intereselor creditorilor. În particular, formularea utilizată la art. 25 alin. (5^1) lit. c) – „*litigiile cu participarea debitorului*” – poate genera incertitudine cu privire la sfera actelor supuse avizării, întrucât poate fi interpretată fie ca referindu-se la orice litigiu în care debitorul are calitatea de parte, fie doar la acele litigii ale căror efecte pot afecta patrimoniul debitorului ori masa debitoare. De asemenea, se consideră necesară clarificarea noțiunii de „executare” utilizate la art. 25 alin. (5^1) lit. d), prin precizarea expresă a tipului de executare avut în vedere de legiuitor, respectiv dacă aceasta vizează executarea silită a obligațiilor sau orice altă modalitate de realizare ori stingere a acestora, întrucât formularea actuală nu permite determinarea	insolvabilității, inclusiv sub aspectul reprezentării debitorului și al efectelor actelor încheiate fără aviz. O asemenea intervenție depășește obiectul prezentului proiect și necesită o analiză legislativă distinctă, pentru a evita necorelări privind validitatea actelor debitorului și protecția masei debitoare.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		cu suficientă precizie a operațiunilor supuse avizării administratorului provizoriu. Prin urmare, intervenția legislativă propusă urmărește asigurarea unui echilibru între continuarea activității debitorului în perioada de observație, rolul organelor sale de conducere, atribuțiile de supraveghere ale administratorului provizoriu și necesitatea protejării intereselor creditorilor și a masei debitoare.	
	49.	În aceeași ordine de idei, se consideră oportună o intervenție legislativă care să stabilească expres, pe parcursul perioadei de observație și al procedurii de insolvabilitate, cine și în ce condiții poate convoca adunarea generală a acționarilor, dacă și în ce limite administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității poate interveni în exercitarea drepturilor corporative, precum și modul de aplicare a legislației privind societățile pe acțiuni în cadrul procedurii de insolvabilitate.	**Nu se acceptă** Reglementarea convocării adunării generale a acționarilor și a exercitării drepturilor corporative în procedura de insolvabilitate presupune modificări coordonate ale legislației societare și ale legislației insolvabilității. Directiva (UE) 2019/1023 tratează distinct raportul dintre restructurare și drepturile acționarilor, inclusiv prin derogările de la Directiva (UE) 2017/1132 prevăzute la art. 32. O asemenea soluție nu poate fi introdusă punctual într-un proiect al cărui obiect principal este statutul, controlul și răspunderea administratorului autorizat.
	50.	În continuare, aferent proiectului, se propune completarea art. 63 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, prin atribuirea organelor de stat autorizate să reglementeze activitatea debitorului, a dreptului de a propune candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului. În acest context, art. 236 alin. (1), art. 241 alin. (1) și art. 245 alin. (1) din Legea insolvabilități nr. 149/2012, consacră, printre	**Nu se acceptă** Dreptul unei autorități publice de a depune cererea introductivă într-o procedură specială nu presupune, prin el însuși, și dreptul de a propune candidatura administratorului/lichidatorului. Extinderea subiecților care propun

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		altele, dreptul autorităților de stat autorizate să reglementeze activitatea debitorului de a depune cerere introductivă. În acest sens, propunem următoarea redacție:, „*(4) La etapa intentării procedurii, instanța de insolvabilitate desemnează administratorul insolvabilității sau lichidatorul propus de debitor, creditorul care a inițiat procedura* ***ori de organele 3 de stat autorizate să reglementeze activitatea debitorului,*** *după ascultarea opiniei participanților la proces asupra candidaturii propuse. Persoana propusă poate fi desemnată dacă întrunește condițiile prevăzute de lege, nu se află în conflict de interese ori în stare de incompatibilitate, iar experiența sa profesională este relevantă pentru specificul activității debitorului și particularitățile cauzei.”*. Complementar, este necesar și completarea art. 20 din aceeași lege cu un nou alineat după cum urmează „Dispozițiile prezentului articol se aplică cererii introductive depuse de autoritățile publice cu funcții de supraveghere.”. 5. La art. I pct. 3 subpct. 3.1 din proiectul de lege, semnalăm necesitatea respectării normelor de tehnică legislativă conexe numerotării alineatelor.	candidaturi ar modifica mecanismul general de desemnare fără ca această consecință să rezulte din art. 26 din Directiva (UE) 2019/1023. Art. 63 alin. (4) va păstra candidatura propusă de debitor ori de creditorul care a inițiat procedura și mecanismul subsidiar al desemnării aleatorii. Dacă pentru o categorie specială de debitori legiuitorul dorește să acorde autorității de supraveghere un drept distinct de propunere a candidatului, acesta trebuie prevăzut expres în legea specială, împreună cu condițiile și limitele exercitării lui. Nu se completează nici art. 20 prin prezentul proiect.
	51.	La art. I pct. 3 subpct. 3.1 din proiectul de lege, semnalăm necesitatea respectării normelor de tehnică legislativă conexe numerotării alineatelor.	**Se acceptă** Numerotarea art. 67 va fi refăcută unitar. Noile norme privind supravegherea instanței vor constitui alin. (1)-(3), norma privind amenda judiciară se păstrează ca alin. (4), calea de atac devine alin. (5), iar norma privind sesizarea Comisiei de autorizare și disciplină devine alin. (6). La pct. 3 din proiect se renumerotează corespunzător subpunctele referitoare la art. 67.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
	52.	Totodată, constatăm că, noua redacție propusă pentru art. 67 alin. (1) elimină amenda judiciară aplicabilă administratorului/ lichidatorului care nu își execută obligațiile procedurale. Totuși, potrivit proiectului de lege și tabelului comparativ se păstrează prevederea potrivit căreia administratorul/lichidatorul poate ataca cu recurs încheierea judecătorească privind aplicarea amenzii. O asemenea dispoziție presupune existența unei norme care să reglementeze aplicarea amenzii de către instanța de insolvabilitate a cărei încheiere urmează a fi atacată. Prin urmare, este necesar de revizuit această prevedere în sensul uniformizării reglementărilor, cu menținerea sau eliminarea sistemică a amenzii judiciare aplicabile administratorului/lichidatorului.	**Se acceptă** Observația coincide cu cea examinată la pct. 25 din prezenta sinteză. Se aplică redacția art. 67 alin. (4) și renumerotarea alineatelor indicate la pct. 25.
	53.	Referitor la art. I pct. 5 din proiectul de lege, având în vedere modificările operate la art. 71 alin. (1) se impune corespunzător modificarea alin. (1^1) după cum urmează „*(1^1) În temeiul alin. (1) lit. c), lit. f) –g) și lit. i) – î), instanța de insolvabilitate poate destitui administratorul/lichidatorul din oficiu.”.* Complementar, în cazul în care se optează pentru menținerea amenzii judiciare aplicabile administratorului/lichidatorului, propunem ca aplicarea repetată a acestei sancțiuni procedurale să constituie temei pentru destituirea administratorului/lichidatorului. În acest sens, propunem completarea art. 71 alin. (1) cu o nouă literă, care să prevadă drept temei de destituire aplicarea, în cadrul aceleiași proceduri de insolvabilitate, a mai mult de 3 amenzi judiciare administratorului/lichidatorului. Totodată, întrucât aplicarea amenzii judiciare este aplicată de instanța de insolvabilitate propunem includerea acestui temei și printre situațiile în care instanța de insolvabilitate poate destitui administratorul/lichidatorul din oficiu, în condițiile art. 71 alin. (1^1).	**Se acceptă parțial** Se acceptă necesitatea corelării art. 71 alin. (1^1) cu noua structură a alin. (1), însă numai în măsura în care sunt actualizate trimiterile la situațiile pentru care legea în vigoare permite deja destituirea administratorului/ lichidatorului din oficiu. Se aplică redacția indicată la pct. 27 din prezenta sinteză. Nu se acceptă extinderea destituirii din oficiu asupra tuturor celorlalte temeiuri introduse sau reformulate la art. 71 alin. (1). Reglementarea actuală rezervă intervenția din oficiu unor situații care, prin natura lor, pun în discuție în mod direct posibilitatea continuării exercitării funcției, precum conflictul de interese,

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			incompatibilitatea, existența unor restricții legale sau suspendarea activității profesionale. Aceste împrejurări au, în principal, un caracter obiectiv și pot fi constatate fără ca instanța să fie pusă în situația de a construi ea însăși o acuzație privind conduita profesională a administratorului/lichidatorului. Celelalte temeiuri prevăzute în noua redacție a alin. (1) au o natură diferită. Stabilirea lipsei diligenței profesionale, a încălcării din culpă a atribuțiilor, a caracterului nerezonabil al unor cheltuieli, a acordării unui avantaj nejustificat ori a caracterului nejustificat al neexecutării unor obligații presupune examinarea circumstanțelor concrete, a explicațiilor administratorului, a probelor, a gradului de imputabilitate și, după caz, a consecințelor conduitei sale. Extinderea destituirii din oficiu asupra unor asemenea situații ar modifica substanțial rolul instanței. Instanța nu s-ar mai limita la constatarea unor stări juridice obiective incompatibile cu exercitarea mandatului, ci ar trebui să identifice din proprie inițiativă conduita pretins necorespunzătoare, să formuleze problema care justifică destituirea și

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			ulterior să se pronunțe asupra aceleiași conduite. O asemenea extindere nu este necesară pentru exercitarea controlului judecătoresc și riscă să estompeze delimitarea dintre funcția de supraveghere a instanței și inițiativa subiecților cărora legea le recunoaște dreptul de a solicita destituirea pentru motive ce presupun o evaluare contradictorie a conduitei administratorului. Proiectul consolidează deja instrumentele aflate la dispoziția instanței pentru exercitarea unei supravegheri efective. Instanța poate solicita explicații, acte, informații și rapoarte, poate verifica executarea obligațiilor prevăzute de lege și poate aplica sancțiunile procedurale corespunzătoare. Existența acestor instrumente nu justifică transformarea destituirii din oficiu într-un mecanism general aplicabil oricărei deficiențe constatate în activitatea administratorului/lichidatorului. Nu se acceptă nici propunerea ca aplicarea, în cadrul aceleiași proceduri, a mai mult de 3 amenzi judiciare să constituie prin ea însăși un temei distinct de destituire.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			Amenda judiciară este o sancțiune procedurală aplicată pentru o conduită concretă și are propria finalitate. Numărul sancțiunilor aplicate nu permite, în sine, stabilirea gravității conduitei administratorului/lichidatorului și nici concluzia că menținerea acestuia în funcție nu mai este posibilă. Trei sau mai multe amenzi pot privi fapte diferite ca natură și gravitate, pot avea la bază circumstanțe distincte și pot face obiectul controlului judiciar. Transformarea unui simplu criteriu numeric într-un temei automat de destituire ar exclude tocmai evaluarea individuală pe care o asemenea măsură o presupune. Mai mult, conduita care a determinat aplicarea repetată a unor amenzi poate fi deja examinată prin prisma temeiurilor de destituire prevăzute la art. 71 alin. (1), dacă prin caracterul, gravitatea și consecințele sale întrunește condițiile unuia dintre acestea. Nu este necesară instituirea unui temei autonom care să opereze exclusiv în funcție de numărul sancțiunilor procedurale aplicate, independent de natura faptelor care au determinat aceste sancțiuni. O asemenea regulă ar putea conduce inclusiv la situația în care destituirea să

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			intervină ca efect aproape automat al cumulării unor sancțiuni pentru încălcări procedurale de gravitate redusă, în timp ce o faptă unică, dar semnificativ mai gravă, ar continua să fie evaluată potrivit condițiilor generale ale art. 71. O asemenea diferență de tratament nu ar avea o justificare obiectivă și ar fi dificil de conciliat cu principiul proporționalității. Aplicarea repetată a amenzilor poate constitui un element relevant pentru evaluarea conduitei administratorului/lichidatorului într-o eventuală procedură de destituire, dar nu trebuie transformată într-un temei automat și autonom de încetare a mandatului. Din aceste considerente, se acceptă numai corelarea tehnico-legislativă a art. 71 alin. (1^1) cu situațiile pentru care destituirea din oficiu este deja prevăzută de lege. Propunerile privind extinderea acesteia asupra celorlalte temeiuri și instituirea unui temei distinct bazat exclusiv pe numărul amenzilor judiciare nu se acceptă.
	54.	În privința art. II pct. 3 subpct. 3.4. din proiectul de lege, semnalăm că redacția propusă pentru art. 37 alin. (4) lit. b), este susceptibilă de a fi interpretată în sensul că indicarea adresei de poștă electronică constituie o condiție obligatorie de conținut a sesizării, a cărei neîndeplinire ar	**Se acceptă parțial** Propunerea de menținere a redacției actuale nu se consideră necesară. Introducerea adresei de poștă electronică

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		putea atrage declararea inadmisibilității acesteia, în temeiul art. 37 alin. (7) lit. b) din proiect. În acest sens, propunem menținerea normei în redacția actuală.	urmărește simplificarea comunicării cu autorul sesizării, reducerea formalităților și asigurarea unei desfășurări mai rapide a procedurii disciplinare. Norma nu urmărește să condiționeze dreptul de sesizare de existența unei adrese electronice și nici să transforme lipsa acesteia într-un motiv de inadmisibilitate. Adresa de poștă electronică urmează a fi indicată atunci când autorul sesizării dispune de un asemenea mijloc de comunicare. Menținerea exclusivă a domiciliului sau sediului, în condițiile în care autorul dispune de o adresă electronică, ar obliga Comisia să recurgă în continuare la modalități de comunicare mai lente și mai costisitoare, deși comunicarea electronică permite transmiterea rapidă a actelor și contribuie direct la debirocratizarea procedurii. Pentru a exclude orice interpretare potrivit căreia existența unei adrese electronice constituie o condiție obligatorie de admisibilitate, textul poate fi precizat fără a renunța la soluția propusă. Art. 37 alin. (4) lit. b) va avea următorul cuprins:

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			„b) domiciliul/sediul și, **dacă dispune**, adresa de poștă electronică a autorului sesizării;”.
	55.	Cu privire la art. II pct. 3 subpct. 3.9 din proiectul de lege, se propune reexaminarea caracterului obligatoriu al prezentării sesizării și a actelor ulterioare în format electronic sau, după caz, definirea noțiunii de „*imposibilitate obiectivă”,* întrucât formularea actuală nu permite determinarea condițiilor în care este admisibilă depunerea actelor pe suport de hârtie. Lipsa unor criterii clare 4 poate genera practici neuniforme și poate afecta accesul efectiv la procedura disciplinară pentru persoanele care nu dispun de mijloacele necesare utilizării comunicării electronice, ținând cont de faptul că unul dintre titularii dreptului de sesizare este persoana care justifică un interes legitim.	**Nu se acceptă** Menținerea formei electronice ca modalitate principală de depunere a sesizării și a actelor ulterioare urmărește simplificarea și accelerarea procedurii disciplinare, reducerea circuitului documentelor pe suport de hârtie și facilitarea comunicării dintre Comisie și participanții la procedură. Această regulă nu limitează accesul la procedura disciplinară. Proiectul prevede expres că, în cazul imposibilității obiective de prezentare a actelor în format electronic, acestea pot fi depuse pe suport de hârtie. Prin urmare, persoana care, din motive obiective, nu poate utiliza mijloacele electronice păstrează posibilitatea efectivă de a sesiza Comisia și de a depune actele necesare. Dacă forma electronică și cea pe suport de hârtie ar fi prevăzute ca modalități alternative, lăsate integral la alegerea autorului, soluția ar diminua în mod substanțial efectul urmărit prin digitalizarea procedurii și ar obliga Comisia să mențină în paralel două circuite documentare, inclusiv în situațiile

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			în care nu există niciun impediment pentru utilizarea mijloacelor electronice. Din acest motiv, este justificată păstrarea formei electronice ca regulă, concomitent cu menținerea posibilității de depunere pe suport de hârtie atunci când utilizarea formatului electronic nu este posibilă în mod obiectiv. În această formulă sunt asigurate atât celeritatea și debirocratizarea procedurii, cât și accesul efectiv la Comisie. Nu considerăm necesară nici definirea exhaustivă a noțiunii de „imposibilitate obiectivă”. Cauzele care pot împiedica depunerea electronică pot fi diferite și trebuie apreciate în raport cu circumstanțele concrete; o enumerare limitativă ar putea restrânge chiar aplicarea excepției instituite pentru protejarea accesului la procedură. Art. 37 alin. (5) se menține în redacția proiectului.
	56.	La art. II pct. 3 subpct. 3.14 din proiect, redacția propusă pentru art. 37 alin. (9) nu mai reglementează condițiile în care se adoptă decizia privind admiterea sesizării și intentarea procedurii disciplinare. Spre deosebire de alin. (8), care stabilește expres regula de vot pentru declararea inadmisibilității sesizării, alin. (9) nu mai conține nicio dispoziție referitoare la majoritatea necesară pentru adoptarea deciziei de admitere. În lipsa unei asemenea reglementări sau a unei norme de	**Nu se acceptă** Completarea propusă la art. 37 alin. (9) nu este necesară. Art. 37 alin. (8) reglementează deja condiția specială pentru declararea sesizării ca inadmisibilă, stabilind că această soluție se adoptă cu votul unanim al membrilor Comisiei

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		trimitere, se creează o lacună normativă susceptibilă să genereze dificultăți în aplicarea legii. Se propune menținerea regulii de adoptare a deciziei prevăzute de norma în vigoare și completarea acesteia cu elementele noi introduse prin proiect după cum urmează „*(9) Decizia privind admiterea sesizării și intentarea procedurii disciplinare este adoptată cu votul a cel puțin unui membru al Comisiei de autorizare și disciplină prezent la ședință și stabilește, sub sancțiunea decăderii, termenele pentru prezentarea de către administratorul autorizat a referinței, probelor și mijloacelor de apărare, precum și pentru prezentarea actelor suplimentare de către autorul sesizării și persoanele interesate, astfel încât cauza disciplinară să fie examinată într-un termen previzibil și fără tergiversări nejustificate.”*.	prezenți la ședință. În lipsa unanimității, sesizarea nu poate fi declarată inadmisibilă, iar examinarea continuă potrivit regulilor privind admiterea și intentarea procedurii disciplinare. Formula potrivit căreia decizia de admitere se adoptă „cu votul a cel puțin unui membru” exprimă numai consecința acestei reguli și nu adaugă un element normativ distinct. Alin. (9) are ca obiect stabilirea termenelor pentru prezentarea referinței, probelor și mijloacelor de apărare după admiterea sesizării. Reiterarea în acest alineat a unei reguli care rezultă deja din alin. (8) ar încărca inutil textul și ar putea crea aparența existenței unui mecanism de vot separat. Art. 37 alin. (9) se menține în redacția proiectului.
	57.	Referitor la art. II pct. 4 subpct. 4.1. din proiectul de lege, semnalăm o eroare în redacția propusă pentru art. 37^1 alin. (1), potrivit căreia „(1) *Examinarea în fond a sesizării va avea loc în termenul stabilit prin* ***decizia de inadmisibilitate [****...]”*, or, examinarea în fond a sesizării intervine exclusiv ca urmare a admiterii acesteia și a intentării procedurii disciplinare, în condițiile art. 37 alin. (6) lit. b) din proiect, dar nu ca urmare a unei decizii de inadmisibilitate, care are ca efect respingerea sesizării și, implicit, neexaminarea ei în fond. În acest sens, propunem înlocuirea sintagmei „*decizia de inadmisibilitate” cu sintagma „decizia privind admiterea sesizării”*.	**Se acceptă** Observația coincide cu cea examinată la pct. 46 din prezenta sinteză. Art. 37^1 alin. (1) se modifică în redacția indicată la pct. 46.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
Banca Națională a Moldovei	58.	Cu privire la art. I din proiectul de lege: 1) Potrivit prevederilor Legii 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în continuare – Legea nr. 92/2022), BNM este autoritatea de supraveghere prudențială a societăților de asigurare sau de reasigurare licențiate, fiind abilitată cu anumite competențe în raport cu societățile de asigurare sau de reasigurare cărora le-a fost retrasă licența și care se află în proces de lichidare. În acest sens, consemnăm că BNM este autorizată să urmărească modul în care se achită datoriile din asigurări, să solicite societății de asigurare sau de reasigurare aflate în proces de lichidare prezentarea informațiilor relevante acestui proces, inclusiv a rapoartelor specializate, în temeiul prevederilor art. 16 din Legea nr. 92/2022. În vederea asigurării realizării eficiente a atribuțiilor legale ale BNM în cadrul procesului de lichidare a societăților de asigurare, propunem completarea proiectului de lege cu prevederi ce vor stabili expres obligația administratorilor de insolvabilitate/lichidatorilor de prezentare a informațiilor la cererea BNM.	**Nu se acceptă** Nu este necesară dublarea în Legea insolvabilității a competenței Băncii Naționale a Moldovei de a solicita informații unei societăți de asigurare sau de reasigurare aflate în lichidare. Competența invocată chiar în aviz, întemeiată pe art. 16 din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, operează direct în raport cu societățile aflate în proces de lichidare. În procedura de insolvabilitate, societatea își exercită drepturile și obligațiile prin administratorul/lichidatorul desemnat potrivit legii, astfel încât obligația de cooperare cu autoritatea de supraveghere rezultă din norma specială. Introducerea aceleiași obligații în Legea insolvabilității ar crea o dublare normativă fără valoare juridică suplimentară. Dacă este necesară detalierea conținutului, formei sau periodicității informațiilor solicitate de BNM, aceste elemente țin de reglementarea specială din domeniul asigurărilor.
	59.	Potrivit art. 84 alin. (7) din Legea nr. 92/2022, lichidatorul societății de asigurare sau de reasigurare reprezintă o persoană desemnată de instanța de judecată și care corespunde cerințelor actului normativ al autorității de supraveghere.	**Nu se acceptă** Art. 84 alin. (7) din Legea nr. 92/2022 prevede deja în mod direct că lichidatorul societății de asigurare sau de reasigurare este persoana desemnată de instanță care

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În acest sens, consemnăm că Legea insolvabilității nr. 149/2012, care reprezintă cadrul legal general aplicabil în materia insolvabilității societăților de asigurare sau de reasigurare, nu prevede dispoziții similare. Corespunzător, propunem completarea art. I al proiectului de lege cu prevederi ce vor stabili expres cerința de evaluare a administratorilor de insolvabilitate/lichidatorilor societăților de asigurare sau de reasigurare, de către instanța de judecată conform condițiilor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.	corespunde cerințelor actului normativ al autorității de supraveghere. Norma specială se aplică obligatoriu în procedurile care privesc asemenea societăți și nu trebuie reprodusă în Legea insolvabilității. În plus, art. 63 alin. (4), în redacția proiectului revizuit, condiționează desemnarea de întrunirea condițiilor prevăzute de lege. Pentru societățile de asigurare, printre aceste condiții se includ, prin efectul art. 84 alin. (7) din Legea nr. 92/2022, cerințele speciale stabilite de autoritatea de supraveghere. Nu există un vid legislativ care să justifice o normă duplicativă.
	60.	Referitor la art. II din proiectul de lege: La pct. 3, în vederea asigurării protecției efective a drepturilor și intereselor creditorilor (în particular, a contractanților, asiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și alte persoane ale căror drepturi pot fi lezate) și a altor interese publice care pot fi incidente, propunem extinderea categoriei subiecților cu drept de sesizare a Comisiei de autorizare și disciplină, prin completarea art. 37 alin. (2) din Legea nr. 161/2014 cu textul „h) autorități și instituții publice”.	**Nu se acceptă** Nu se introduce o categorie generală „autorități și instituții publice” între titularii dreptului de sesizare prevăzuți la art. 37 alin. (2) din Legea nr. 161/2014. Formula propusă este prea largă și nu delimitează nicio legătură între competența autorității, debitorul supravegheat și conduita administratorului autorizat. Cadrul actual permite sesizarea prin subiecții expres prevăzuți de lege, iar Ministerul Justiției dispune de atribuții de control din oficiu și de investigare a

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			informațiilor privind încălcarea obligațiilor profesionale. Autoritățile sectoriale pot transmite informațiile relevante autorităților competente ori instanței în limitele atribuțiilor lor. Art. 27 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/1023 cere un mecanism efectiv de supraveghere și răspundere, dar nu impune acordarea unui drept procesual disciplinar direct tuturor autorităților publice.
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție	61.	**Art. I pct.1 potrivit proiectului de lege** Art. I. – Legea insolvabilității nr. 149/2012 [...], se modifică după cum urmează: 1. Articolul 63, alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) La etapa intentării procedurii, instanța de insolvabilitate desemnează administratorul insolvabilității sau lichidatorul propus de debitor ori de creditorul care a inițiat procedura, după ascultarea opiniei participanților la proces asupra candidaturii propuse. Persoana propusă poate fi desemnată dacă întrunește condițiile prevăzute de lege, nu se află în conflict de interese ori în stare de incompatibilitate, iar experiența sa profesională este relevantă pentru specificul activității debitorului și particularitățile cauzei. În cazul în care nu este propusă nicio candidatură ori persoana propusă nu întrunește condițiile prevăzute de lege, instanța desemnează în mod aleatoriu un administrator autorizat din Registrul administratorilor autorizați, cu aplicarea corespunzătoare a criteriilor prevăzute de prezentul alineat.” **Obiecții:**	**Se acceptă parțial.** Se acceptă observația privind necesitatea precizării reperelor pentru aprecierea experienței profesionale a candidatului. Se menține criteriul experienței relevante, în concordanță cu art. 26 alin. (1) lit. c) din Directiva (UE) 2019/1023, care prevede luarea în considerare a experienței și a cunoștințelor practicianului în raport cu particularitățile cazului. În acest sens, în redacția propusă pentru art. 63 alin. (4), după al doilea enunț se introduce următorul enunț: **„Instanța apreciază experiența profesională a candidatului în raport cu activitățile necesare în cauza concretă, ținând seama de vechimea în profesie, de numărul și tipul procedurilor de**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Norma analizată condiționează desemnarea administratorului de deținerea unei ”*experiențe relevante pentru specificul activității debitorului și particularitățile cauzei*”, în lipsa unor criterii cuantificabili, evaluarea acesteia fiind lăsată exclusiv la aprecierea discreționară a instanței de judecată. Deși în nota de fundamentare se invocă drept argument necesitatea armonizării legislației naționale la standardele stabilite de Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (Directiva privind restructurarea și insolvența), se omite faptul că Directiva europeană impune transparență și criterii obiective de eligibilitate. Potrivit articolului 26 alineatul (1) din Directiva UE) 2019/1023, ”*Statele membre se asigură că [...] b) condițiile de eligibilitate, precum și procesul de numire, revocare și demisie a practicienilor sunt clare, transparente și echitabile; c) la numirea unui practician care să se ocupe de un caz anume, inclusiv de cazurile care comportă elemente transfrontaliere, se ține seama în mod corespunzător de experiența și de cunoștințele de specialitate ale practicianului, și de caracteristicile specifice ale cazului; și [...].*” Astfel, spre deosebire de exigențele europene, textul propus în proiect nu stabilește indicatori verificabili și determinabili (de exemplu, ani de vechime în domeniu, număr de proceduri finalizate, volumul patrimoniului gestionat etc.). Absența unor criterii obiective acordă instanței de judecată o marjă de apreciere subiectivă. În procesul de aplicare, există riscul ca instanța să respingă nejustificat un candidat integru propus de creditori, invocând arbitrar ”*lipsa experienței specifice domeniului debitorului*”, cu scopul de a desemna	**insolvabilitate administrate, precum și de experiența dobândită în alte activități profesionale.”** Precizarea oferă repere verificabile pentru evaluare, fără a institui praguri minime suplimentare de vechime sau de proceduri administrate. Elementele enumerate se apreciază împreună, în raport cu necesitățile cauzei, astfel încât vechimea ori numărul procedurilor să nu determine singure desemnarea sau respingerea candidaturii.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		un administrator agreat de debitorul insolvabil sau de un alt grup de interese. **Recomandări:** Reconsiderarea prevederilor propuse pentru articolul 63 alineatul (4) din Legea insolvabilității nr.149/2012 conform comentariilor expuse supra. **Factori de risc:** ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive **Riscuri de corupție:** ● Generale ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu	
	62.	**Art. I pct. 2 potrivit proiectului de lege** Art. I. – Legea insolvabilității nr. 149/2012 [...], se modifică după cum urmează: [...] 2. Articolul 65 se completează cu alineatele (3)–(9) cu următorul cuprins: „(3) După prima adunare a creditorilor și până la încetarea procesului de insolvabilitate, adunarea creditorilor poate propune înlocuirea administratorului/lichidatorului, fără necesitatea justificării temeiurilor de destituire prevăzute la art. 71, dacă desemnarea unui alt administrator/lichidator ar asigura realizarea mai eficientă și în termen mai util a scopului procedurii. (4) Înlocuirea administratorului/lichidatorului în condițiile alin. (3) nu poate fi adoptată mai des decât o dată la 12 luni, cu excepția cazului în care hotărârea este adoptată cu votul creditorilor care dețin cel puțin două treimi din valoarea creanțelor cu drept de vot.” **Obiecții:** Mecanismul de înlocuire a administratorului propus la articolul 65 alineatul (3) conform proiectului se bazează pe două concepte	**Se acceptă parțial.** Se acceptă observația privind necesitatea precizării criteriilor de înlocuire și se elimină expresia „în termen mai util”. Se menține criteriul realizării mai eficiente a scopului procedurii, cu precizarea elementelor în raport cu care trebuie justificată schimbarea administratorului/lichidatorului. Se păstrează mecanismul înlocuirii, care permite creditorilor să propună adaptarea administrării la necesitățile procedurii, fără a fi necesară constatarea unui temei de destituire prevăzut la art. 71. În acest sens, alin. (3) va avea următorul cuprins: **„(3) După prima adunare a creditorilor și până la încetarea procesului de insolvabilitate, adunarea creditorilor**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		nedeterminate precum ”*realizarea mai eficientă*” și ”*în termen mai util”,* ceea ce va genera în aplicare interpretări abuzive. Astfel, expresia ”*realizarea mai eficientă*” are un caracter imprecis, întrucât proiectul nu definește criterii clare sau repere concrete de evaluare a acestei ”*eficiențe*”. În lipsa unor indicatori cuantificabili, „*eficiența*” devine o simplă apreciere subiectivă. În mod similar, este lipsită de claritate și previzibilitate și utilizarea termenului ”*termen mai util*”, întrucât introduce un reper temporal nedefinit, lipsit de indicatori procedurali verificabili, fapt ce lasă aprecierea „*utilității*” la discreția arbitrară a adunării creditorilor. Legea nr. 149/2012 reglementează deja termene imperative stricte pentru desfășurarea etapelor de insolvabilitate, motiv pentru care suprapunerea unui reper temporal neclar poate submina securitatea raporturilor juridice. Absența criteriilor clare de verificare lasă aprecierea oportunității înlocuirii administratorului la discreția creditorilor majoritari, transformând intervenția instanței de judecată dintr-o verificare de legalitate într-o simplă formalitate de confirmare automată a voinței acestor creditori. **Recomandări:** Recomandăm excluderea alineatelor (3) și (4) al articolului 65 conform proiectului or reformularea textului propus la alineatul (3) prin eliminarea reperelor temporale neclare și criteriilor subiective. **Factori de risc:** ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative **Riscuri de corupție:** ● Generale	**poate propune înlocuirea administratorului/lichidatorului, fără necesitatea justificării temeiurilor de destituire prevăzute la art. 71, dacă desemnarea unui alt administrator/lichidator ar asigura realizarea mai eficientă a scopului procedurii. La justificarea înlocuirii se au în vedere activitățile rămase de realizat, experiența profesională a persoanei propuse, precum și costurile și efectele schimbării asupra duratei și continuității procedurii.”** Aceste repere permit fundamentarea propunerii prin împrejurări verificabile, apreciate în funcție de situația concretă a procedurii. Avantajele preconizate trebuie justificate în raport cu menținerea administratorului/lichidatorului desemnat, fără a fi necesară demonstrarea certitudinii unor rezultate viitoare. Alin. (4) se menține. Regula intervalului de 12 luni protejează continuitatea administrării, iar derogarea este condiționată de susținerea înlocuirii de către creditorii care dețin cel puțin două treimi din valoarea creanțelor cu drept de vot. Această majoritate calificată permite derogarea de la intervalul stabilit, păstrând

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - conflict de interese și/sau favoritism ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu	obligația justificării înlocuirii în condițiile alin. (3).
	63.	**Art. I pct. 4 potrivit proiectului de lege** Art. I. – Legea insolvabilității nr. 149/2012 [...], se modifică după cum urmează: [...] 4. La articolul 68: după alineatul (2) se introduc alineatele (2/1)–(2/3) cu următorul cuprins: [...] (2/2) Administratorul/lichidatorul este obligat să evite conflicte de interese, situații care poate afecta independența ori imparțialitatea sa, inclusiv orice aparență care ar crea dubii rezonabile privitor la integritatea sa profesională. Despre existența unei asemenea situații, administratorul/lichidatorul informează de îndată instanța de insolvabilitate. **Obiecții:** Utilizarea expresiei „*aparență care ar crea dubii rezonabile*” ca temei de generare a obligațiilor de informare și de răspundere instituie o normă vagă, contrară exigențelor de claritate și previzibilitate a legii. O normă investită cu atribuții de sancționare sau de impunere a unor obligații trebuie să fie formulată cu suficientă precizie pentru a permite subiectului de drept să-și adapteze conduita corespunzător. Termenul „*aparență*” reprezintă un concept subiectiv, care nu se bazează pe fapte materiale sau probe obiective. În materia conflictelor de interese și a incompatibilităților, reglementată expres de Legea integrității nr. 82/2017 și Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, regimul juridic se fundamentează pe existența unui interes personal, direct sau indirect (legături de rudenie, interese financiare, calități de asociat/administrator în societăți afiliate etc.). Substituirea condiției dovedirii unui conflict de	**Se acceptă parțial.** Se acceptă eliminarea formulării „inclusiv orice aparență care ar crea dubii rezonabile privitor la integritatea sa profesională”, pentru a evita întemeierea obligației de informare pe simple suspiciuni sau percepții generale despre persoana administratorului/lichidatorului. Se menține obligația de informare și pentru alte împrejurări de natură să afecteze independența ori imparțialitatea în cauza respectivă. Limitarea acesteia exclusiv la conflictele de interese și incompatibilitățile expres reglementate de lege ar restrânge posibilitatea instanței de a examina preventiv asemenea situații. În acest sens, alin. (2²) va avea următorul cuprins: **„(2²) Administratorul/lichidatorul este obligat să evite conflictele de interese și situațiile care îi pot afecta independența ori imparțialitatea. Acesta informează de îndată instanța de insolvabilitate despre existența unui conflict de interese, precum și despre orice împrejurări de natură să îi afecteze**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		interese real cu o simplă „*aparență*” eludează exigența probării stării de fapt, permițând încadrarea faptei pe baza unor simple presupuneri sau percepții subiective. Această abordare va permite denunțări calomnioase și sesizări abuzive de către debitorii sau creditorii de rea-credință pentru a invoca artificial existența unor „*dubii rezonabile*” în privința unui administrator integru pentru a-i bloca activitatea. În așa mod, instanța de insolvabilitate poate înlătura sau sancționa orice administrator incomod, fără a fi necesară dovedirea unui conflict de interese real, ci prin simpla constatare formală a unei „*stări de aparență*”. **Recomandări:** Recomandăm eliminarea criteriului subiectiv al „*aparențelor*” și stabilirea obligațiilor de informare și a răspunderii exclusiv pe existența unor stări de fapt obiective, doveditoare, ce constituie conflicte de interese sau incompatibilități reglementate expres de lege. **Factori de risc:** ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Lacună de drept ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive **Riscuri de corupție:** ● Generale	**independența ori imparțialitatea în cauza respectivă.”** Informarea are caracter preventiv și nu presupune dovedirea unei conduite părtinitoare ori a producerii unui prejudiciu. Administratorul/lichidatorul comunică împrejurările relevante, iar instanța apreciază efectele acestora asupra exercitării atribuțiilor și verifică existența temeiurilor pentru eventualele măsuri, în condițiile legii.
	64.	**Art. II pct. 3 potrivit proiectului de lege** Art. II. – Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați [...], se modifică după cum urmează: [...] 3. La articolul 37: [...] alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) Sesizarea și orice alte acte depuse ulterior în cadrul procedurii disciplinare se prezintă Comisiei de autorizare și disciplină în format electronic. <u>În cazul imposibilității obiective de prezentare în format electronic</u>, acestea pot fi depuse pe suport de hârtie. [...] alineatul (7) va avea următorul cuprins:	**Se acceptă parțial.** Se acceptă observația privind riscul declarării inadmisibilității sesizării depuse pe suport de hârtie, în lipsa unor reguli clare privind constatarea „imposibilității obiective” de depunere electronică. Pentru înlăturarea acestui risc, se optează pentru eliminarea condiției respective și permiterea depunerii actelor în format

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		„(7) Sunt declarate inadmisibile sesizările care: [...] b) nu întrunesc condițiile de formă și de conținut prevăzute la alin. (4) și (5);” **Obiecții:** Proiectul stabilește cerința de a prezenta Comisiei de autorizare și disciplină sesizarea și alte acte în cadrul procedurii disciplinare pe suport de hârtie doar în cazul ”*imposibilități obiective*” de prezentare în format electronic, însă nu definește situațiile ce constituie o astfel de imposibilitate și nici nu reglementează cine, în ce bază și prin ce procedură constată existența sau lipsa acesteia. Trimiterea la alineatul (7) litera b) al articolului 37 din proiect face ca neîncadrarea în opinia Comisiei în noțiunea de ”*imposibilitate obiectivă*” să genereze inadmisibilitatea sesizării. Având în vedere că decizia de inadmisibilitate se adoptă în lipsa părților și este nesusceptibilă de atac (articolul 37 alineatul (6) conform proiectului), Comisia de autorizare și disciplină va beneficia de o marjă excesivă de discreție. Astfel, autorul unei sesizări depuse pe suport de hârtie poate fi respins definitiv, fără drept de contestare și fără posibilitatea de a demonstra că s-a aflat într-o imposibilitate obiectivă. Prin urmare, există riscul ca această lacună să fie utilizată de către Comisie pentru aplicarea unui tratament diferențiat, permițând absolvirea unor administratori de răspundere disciplinară prin declararea convenabilă a sesizărilor ca fiind inadmisibile pe motiv că „*sesizarea ar putea fi depusă electronic*” sau, dimpotrivă, prin admiterea selectivă a altor sesizări aflate în situații identice. **Recomandări:** Recomandăm definirea explicită și clară a circumstanțelor care constituie „imposibilitate obiectivă” de prezentare a sesizării și a altor acte în format electronic, precum și reglementarea clară a procedurii și probatoriului necesar pentru constatarea acesteia. **Factori de risc:**	electronic sau pe suport de hârtie. În consecință, nu mai este necesară definirea impedimentelor și instituirea unei proceduri distincte pentru dovedirea lor. Totodată, se păstrează garanția informării autorului sesizării despre neajunsurile de formă sau de conținut și acordării unui termen pentru înlăturarea acestora înaintea declarării inadmisibilității pentru asemenea neajunsuri. **În acest sens, art. 37 alin. (5) va avea următorul cuprins:** **„(5) Sesizarea și orice alte acte depuse ulterior în cadrul procedurii disciplinare se prezintă Comisiei de autorizare și disciplină în format electronic sau pe suport de hârtie. În cazul identificării unor neajunsuri de formă sau de conținut ale sesizării, Comisia informează autorul sesizării despre acestea și îi acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor.”** **La art. 37 alin. (7), lit. b) va avea următorul cuprins:** **„b) nu întrunesc condițiile de formă și de conținut prevăzute la alin. (4), iar neajunsurile nu au fost înlăturate în termenul acordat potrivit alin. (5);”.**

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Prevederi discriminatorii ● Temeiuri neexhaustive pentru survenirea răspunderii **Riscuri de corupție:** ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - conflict de interese și/sau favoritism ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu	
	65.	**Art. II pct. 4 potrivit proiectului de lege** Art. II. – Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați [...], se modifică după cum urmează: [...] 4. La articolul 37/1: [...] alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Actele de procedură se comunică participanților la procedura disciplinară la adresa electronică, iar în cazul în care autorul sesizării nu deține adresă electronică, atunci se comunică prin poștă cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, sau prin alte mijloace care asigură înmânarea actului. Comunicarea actului se consideră ajunsă la destinatar:” [...] după alineatul (4) se introduce alineatul (4/1) cu următorul cuprins: „(4/1) Decizia motivată a Comisiei de autorizare și disciplină se redactează în termen de 30 de zile de la data pronunțării și se semnează electronic de către membrii Comisiei care au participat la adoptarea acesteia.” **Obiecții:** Modificarea propusă la alineatul (2) al articolului 37/1 al Legii nr. 161/2014 din proiect face trimitere la faptul că ”actele de procedură se comunică” participanților la procedura disciplinară, însă lasă un vid de reglementare în ceea ce privește termenul concret și momentul de la care începe să curgă acesta pentru subiecții vizați de proiect.	**Nu se acceptă** Obiecția privind vidul de reglementare omite Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 817 din 12.11.2015, care stabilește obligațiile secretariatului și termenele comunicării. Potrivit pct. 38 lit. b), copia sesizării și materialele însoțitoare se transmit în maximum 5 zile lucrătoare de la recepționare, iar pct. 26 cere înștiințarea despre ședință cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte. Pentru hotărârea motivată, pct. 38 lit. d) prevede expedierea către administrator, solicitant și Uniunea administratorilor autorizați în 5 zile lucrătoare de la redactare și semnare. Durata termenului de expediere și momentul de la care curge sunt deja determinate normativ. Proiectul păstrează aceste reguli și nu conferă Comisiei libertatea amânării

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Expresia „se comunică” este ambiguă și lasă perioada de informare a actelor la interpretarea abuzivă a Comisiei, sporind riscul de aplicare neuniformă a prevederilor formulate și anulând în așa mod garanțiile de previzibilitate și securitate juridică ale persoanelor interesate. Lipsa unui termen imperativ și clar determinat face imposibilă determinarea obiectivă a oportunității cererii și creează premise pentru tergiversări nejustificate, refuzuri arbitrare sau favoritisme. Referitor la alineatul (4/1), norma respectivă este lacunară, întrucât omite stabilirea expresă a obligației și a termenului de comunicare/notificare a deciziei Comisiei de autorizare și disciplină. Lăsarea acestei prerogative la discreția Comisiei sau a secretariatului acesteia contravine exigențelor de previzibilitate ale normei de drept. Absența unui termen concret pentru comunicarea deciziei Comisiei aduce atingere dreptului la apărare și dreptului la un recurs efectiv a persoanei sancționate sau refuzate. Prin necomunicarea în termen a deciziei, persoana vizată este lipsită de posibilitatea reală de a cunoaște motivarea în fapt și în drept a măsurii de sancționare sau de refuz, fiindu-i astfel vătămat dreptul la o cale de atac eficientă și la obținerea remedierii judiciare într-un termen rezonabil, garantat de articolele 6 și 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. **Recomandări:** Recomandăm completarea proiectului cu reglementarea expresă a unui termen imperativ, clar determinat și previzibil (precum și a momentului de la care acesta începe să curgă) în care sunt comunicate actele de procedură participanților la procedura disciplinară. De asemenea, se recomandă completarea alineatului (4/1) cu un termen imperativ de comunicare a deciziei Comisiei de autorizare și disciplină. **Factori de risc:** ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	comunicării. Potrivit art. 37^1 alin. (3^1) propus, procedura disciplinară se stabilește prin regulamentul aprobat de Guvern. Comunicarea trebuie examinată în ansamblul format de lege și regulament, fără a confunda lipsa repetării unui termen în lege cu inexistența lui în cadrul normativ aplicabil. Termenul de 30 de zile pentru redactarea deciziei și cel de expediere au obiecte distincte și se completează. Primul limitează timpul disponibil pentru întocmirea motivării, iar al doilea obligă secretariatul să transmită hotărârea după redactare și semnare. Termenul de redactare nu înlătură termenul de expediere din regulament și nu justifică instituirea unuia paralel în lege. Pentru operațiunile care nu beneficiază de un termen special, art. 27 din Codul administrativ impune autorităților să acționeze într-un termen rezonabil. Nici în aceste situații lipsa unui număr prestabilit de zile nu permite tergiversarea nelimitată a comunicării. Întârzierea nejustificată ține de nerespectarea obligațiilor existente și nu dovedește un drept discreționar creat prin proiect. Completarea legii nu se justifică prin pretinsa inexistență a reglementării,

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		● Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor **Riscuri de corupţie**: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - conflict de interese și/sau favoritism ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu	cât timp obligațiile, termenele și responsabilitatea executării sunt deja prevăzute în cadrul normativ.
Avize recepționate în procedura de informare, desfășurată potrivit pct. 230-231 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018			
Ministerul Finanțelor	66.	La art.I din proiect: 1) Astfel, s-a propus examinarea art. 63 alin.(8)-(9) din Legea insolvabilităţii prin prisma instituirii unui număr maxim de proceduri de insolvabilitate în cadrul cărora aceeași persoană poate exercita concomitent calitatea de administrator provizoriu, administrator al insolvabilităţii sau lichidator. În acest sens, s-a reţinut că forma iniţială a Legii insolvabilităţii nr.149/2012 conţinea prevederi care stabileau o limitare a numărului de proceduri ce puteau fi gestionate simultan de către un administrator/lichidator. Ulterior, această plafonare a fost exclusă prin Legea nr. 141 din 16 iulie 2020 pentru modificarea Legii insolvabilităţii nr. 149/2012, fără a fi instituit un mecanism alternativ suficient de eficient pentru prevenirea concentrării excesive a procedurilor de insolvabilitate în sarcina unui număr restrâns de practicieni. Eliminarea acestei limitări a generat, în practică, o distribuire disproporţionată a procedurilor de insolvabilitate între administratori/lichidatori. Astfel, unii practicieni ajung să gestioneze simultan un număr foarte mare de proceduri (potrivit informaţiilor din spaţiul public, unii administratori au în gestiune peste o sută de întreprinderi), în timp ce alţi administratori autorizaţi au un volum redus	**Nu se acceptă** Problema semnalată de Ministerul Finanțelor privește modul în care un anumit administrator își exercită atribuțiile, iar numărul procedurilor nu demonstrează, singur, o administrare ineficientă. Un administrator poate gestiona eficient chiar și 50 de proceduri dacă dispune de personal auxiliar profesionist și de o organizare adecvată, în timp ce altul poate tergiversa câteva dosare. Complexitatea și stadiul procedurilor, resursele disponibile și rezultatele activității permit evaluarea capacității sale reale. Asistența specialiștilor este permisă de art. 68 alin. (4), cu respectarea interdicției de transmitere a atribuțiilor exclusive prevăzute de art. 66 alin. (3) din Legea insolvabilității. La momentul de față nu există un studiu care să demonstreze că eliminarea plafonului prin Legea nr. 141 din 16 iulie

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		sau nu sunt desemnaţi în proceduri. O asemenea concentrare afectează principiul repartizării echitabile a cauzelor și diminuează eficiența mecanismului de administrare a procedurilor de insolvabilitate. În sinteza obiecţiilor și propunerilor, Ministerul Justiţiei a argumentat că instituirea unui plafon numeric unic pentru numărul de proceduri de insolvabilitate în care poate fi desemnat concomitent un administrator nu rezultă în mod expres din Directiva (UE) 2019/1023 şi nu ar ţine seama de diferențele majore de complexitate existente între procedurile de restructurare și cele de insolvabilitate. În această ordine de idei, considerăm că această obiecţie trebuie analizată prin raportare nu doar la existenţa sau inexistenţa în Directivă a unei limite numerice determinate, ci, în primul rând, la obiectivele şi cerințele pe care actul european le stabileşte în materia eficienței procedurilor. În acest sens, considerentul (86) din preambulul Directivei (UE) 2019/1023 stabileşte în mod expres că statele membre ar trebui să se asigure *că procedurile în materie de restructurare, insolvenţă şi remitere de datorie se pot desfăşura în mod eficient şi cu celeritate*. Considerentul (87) stabileşte că statele membre ar trebui totodată să se asigure că practicienii din domeniul restructurării, al insolvenţei şi al remiterii de datorie, care sunt numiţi de autoritățile judiciare sau administrative, („practicieni”): sunt formaţi corespunzător; sunt numiți într-un mod transparent, cu respectarea deplină a necesităţii de a asigura proceduri eficiente. Prin urmare, eficiența şi celeritatea nu reprezintă simple deziderate de oportunitate legislativă, ci constituie repere relevante pentru organizarea şi funcţionarea mecanismelor naţionale prin care se realizează procedurile respective. Or, eficienţa unei proceduri de insolvabilitate presupune nu numai existenţa unor norme procedurale adecvate, ci şi existenţa unor condiţii	2020 a afectat negativ durata procedurilor, gradul de recuperare a creanțelor ori calitatea administrării. Lipsesc datele comparative dintre perioada anterioară și cea ulterioară modificării, precum și analiza care ar permite atribuirea eventualelor deficiențe tocmai eliminării limitei numerice. Informațiile din spațiul public privind concentrarea unor mandate de către câteva persoane concrete nu sunt suficiente pentru a demonstra această legătură asupra întregului corp al profesiei și pentru a justifica revenirea la reglementarea anterioară. Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 161/2014, administratorul desfășoară o activitate de liber profesionist de interes public. Restrângerea posibilității sale de a accepta mandate necesită o analiză aprofundată a problemei, a eficienței măsurii propuse și a alternativelor mai puțin restrictive. În lipsa acestei fundamentări, nu este demonstrat de ce un plafon general ar proteja creditorii mai bine decât controlul activității concrete și înlocuirea administratorului ineficient. Consolidarea profesiei trebuie privită și în perspectiva dezvoltării în timp a unor case de insolvență, cu echipe multidisciplinare și resurse profesionale comune, capabile să asigure continuitatea și calitatea activității. Experiența europeană oferă

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		reale care să permită administratorului desemnat să își exercite atribuţiile în mod efectiv, diligent şi într-un termen rezonabil. Administratorul insolvabilităţii are un rol central în desfăşurarea procedurii, acesta fiind responsabil, în funcţie de natura şi etapa procedurii, de identificarea şi conservarea masei debitoare, examinarea creanţelor, administrarea patrimoniului, valorificarea activelor, întocmirea rapoartelor, comunicarea cu creditorii şi instanța de insolvabilitate, precum şi de îndeplinirea altor atribuţii prevăzute de lege. În aceste condiţii, capacitatea efectivă a unui administrator de a gestiona un număr nelimitat de proceduri nu poate fi analizată exclusiv prin prisma posibilităţii formale de a desemna acelaşi practician în mai multe cauze. Trebuie avută în vedere şi capacitatea practică a acestuia de a acorda fiecărei proceduri timpul, atenția şi resursele necesare. Cu cât numărul procedurilor aflate concomitent în gestiunea aceluiaşi administrator este mai mare, cu atât creşte riscul ca exercitarea atribuţiilor să devină predominant formală, să fie întârziate anumite acte procedurale, să fie diminuată calitatea verificărilor efectuate şi, în final, să fie afectată durata rezonabilă şi eficiența procedurii. Or, o asemenea situaţie este dificil de conciliat cu obiectivul Directivei de a asigura desfăşurarea eficientă şi cu celeritate a procedurilor de restructurare şi de insolvenţă. Eficiența procedurii nu poate fi apreciată doar prin raportare la normele care reglementează formal atribuţiile administratorului, ci şi prin raportare la posibilitatea reală a acestuia de a le exercita corespunzător în fiecare cauză aflată în gestiune. În acest sens, instituirea unui plafon nu urmărește restrângerea artificială a numărului de proceduri accesibile practicianului și nici protejarea unui anumit grup profesional. Scopul unei asemenea reglementări este de a preveni concentrarea unui volum excesiv de proceduri asupra aceluiași administrator şi, implicit, de a crea condiţiile necesare pentru exercitarea	asemenea forme de organizare, art. 4 alin. (1) din OUG nr. 86/2006 din România permițând exercitarea profesiei inclusiv prin societăți profesionale cu răspundere limitată. Evaluarea capacității de administrare trebuie să țină seama de resursele unei asemenea organizări, fără a o reduce la numărul mandatelor titularului. În prezent, articolul 63 alin. (9) asigură deja informarea creditorilor asupra numărului de debitori administrați înaintea acceptării desemnărilor suplimentare în condițiile acestei norme. În plus, proiectul completează acest mecanism prin evaluarea experienței relevante și prin posibilitatea înlocuirii administratorului atunci când activitatea sa nu răspunde eficient scopului procedurii. Desemnarea trebuie să servească intereselor creditorilor din cauza concretă, fără a transforma egalizarea numărului de dosare între practicieni într-un obiectiv al procedurii.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		efectivă a atribuţiilor sale. Măsura urmărește, astfel, protejarea intereselor creditorilor, debitorilor şi ale celorlalți participanţi la procedură, prin reducerea riscului de tergiversare şi prin creşterea calității administrării procedurii. Prin urmare, considerăm că instituirea unei limite maxime privind numărul de proceduri care pot fi gestionate concomitent de un administrator al insolvabilităţii poate fi justificată tocmai prin necesitatea asigurării efectivităţii, eficienţei şi celerităţii procedurilor, obiective recunoscute de Directiva (UE) 2019/1023. Plafonul numeric reprezintă un instrument de organizare şi de prevenire a supraîncărcării profesionale, iar nu o cerință impusă de Directivă.	
	67.	2) La art.66 alin.(1) lit.c) după textul "întocmirea tabelelor de creanţe" se propune completarea cu textul "cu remiterea în adresa creditorilor". În acest sens, menţionăm că egalitatea creditorilor este asigurată prin oferirea accesului egal pentru toţi creditorii la tabelul creanţelor depus la instanţa de insolvabilitate. În situaţia în care dosarul este examinat în instanţele teritoriale, iar creditorii în majoritatea cazurilor nu dispun de reprezentanți în raionul/municipiul respectiv, această modificare ar oferi posibilitatea de a face cunoştinţă cu tabelul în cazul neadmiterii fără deplasare la instanță. Mai mult, în majoritatea cazurilor administratorii prezintă tabele semnate în mod electronic. De asemenea, urmează a fi avut în vedere faptul că, potrivit art. 143 alin. (6) şi art. 144 alin. (2) din Legea insolvabilităţii, contestaţiile asupra tabelului creanţelor se depun cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de şedinţa de validare. În acest context, având în vedere că administratorul insolvabilității transmite tabelul definitiv al creanţelor exclusiv instanţei de insolvabilitate, persoanele care au depus cereri de validare a creanţelor nu dispun, în timp util, de informaţii privind admiterea sau respingerea creanţelor declarate. Astfel, creditorii sunt obligaţi să se deplaseze la sediul instanţei de insolvabilitate, inclusiv în situaţia în care	**Nu se acceptă** Propunerea de completare a art. 66 alin. (1) lit. c) depășește obiectul proiectului, întrucât introduce o obligație procedurală nouă în mecanismul de verificare și validare a creanțelor. Eventuala revizuire a comunicării tabelelor trebuie examinată în cadrul normelor speciale din art. 143–144, cu stabilirea actelor comunicate, a destinatarilor și a termenelor aplicabile. În același timp, premisa potrivit căreia creditorul ar fi obligat să se deplaseze la sediul instanței pentru a obține tabelul nu ține seama de posibilitățile legale existente. Articolul 72 alin. (2) din Legea insolvabilității obligă administratorul să prezinte informații la cererea oricărui creditor, iar art. 56 alin. (1) din Codul de procedură civilă recunoaște dreptul participanților de a lua cunoștință de dosar și de a efectua copii. Creditorul poate

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		aceasta este amplasată într-o altă localitate, pentru a consulta tabelul creanţelor şi a verifica modul în care a fost soluţionată cererea lor. O asemenea situaţie creează impedimente nejustificate în exercitarea drepturilor procedurale ale creditorilor, în special a dreptului de a formula contestaţii într-un termen legal foarte restrâns. În vederea asigurării transparenţei procedurii şi a garantării unui acces efectiv la mecanismele de contestare, se consideră oportună instituirea obligaţiei administratorului insolvabilităţii de a comunica creditorilor informaţia privind soluţia adoptată asupra creanţelor declarate sau de a asigura publicarea tabelului creanţelor într-un mod accesibil tuturor participanţilor la procedură, astfel încât aceştia să poată exercita în mod real şi efectiv drepturile prevăzute de lege. În practică există situaţii când instanțele stabilesc expres, în hotărârea de intentare a procesului de insolvabilitate, obligaţia administratorului cu privire la informarea creditorilor ale căror creanţe nu au fost incluse total sau parțial în tabelul definitiv, însă această practică, deşi este bazată pe principii de bună-credință, nu este aplicată uniform de către instanţele de insolvabilitate. Notificarea cu motivele respingerii sau admiterii parţiale a creanţelor poate descuraja comportamentele abuzive din partea administratorului, care poate respinge creanțele fără un temei clar. Astfel, prin impunerea acestei obligaţii, se promovează o abordare mai responsabilă şi obiectivă a procesului de insolvabilitate. Notificarea cu motivele deciziilor de admitere parţială sau respingere oferă creditorilor baza necesară pentru a formula contestaţii în termen. Aceasta poate contribui la o rezolvare mai rapidă a litigiilor între creditori şi administrator. Totodată, prin stabilirea atribuţiei privind remiterea tabelului creanţelor în adresa creditorilor va surveni şi răspunderea pentru neîndeplinirea acesteia. În sinteza obiecţiilor şi propunerilor, Ministerul Justiţiei a invocat prevederile art.143 alin.(3) din Legea insolvabilităţii, potrivit căruia	solicita comunicarea unei copii a tabelului administratorului sau instanței, inclusiv la distanță, fără ca sediul său într-o altă localitate să impună deplasarea personală. Refuzul nejustificat al administratorului de a furniza informațiile solicitate poate fi examinat prin prisma obligațiilor sale existente. Totodată, art. 143 alin. (3) prevede comunicarea tabelului preliminar creditorilor ale căror creanțe au fost admise parțial sau respinse, cu indicarea motivelor, iar alin. (5) garantează accesul la tabelul definitiv. Formula generală propusă de MF, referitoare la „tabelele de creanțe”, nu precizează dacă privește tabelul preliminar, definitiv, definitiv consolidat ori fiecare variantă actualizată și nici momentul remiterii. Fără aceste precizări și fără corelarea cu termenul de contestare din art. 143 alin. (6) și art. 144 alin. (2), obligația ar putea fi îndeplinită formal după expirarea termenului util creditorului. Din aceste motive, completarea izolată a art. 66 nu soluționează suficient problema invocată și nu se acceptă în cadrul prezentului proiect.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		tabelul preliminar se comunică de îndată creditorilor ale căror creanţe ori drepturi de preferință au fost admise parțial sau respinse, cu indicarea motivelor. După intentarea procedurii, tabelul definitiv se depune la instanța de insolvabilitate, iar alin. (5) garantează creditorilor şi debitorului accesul la tabel şi dreptul de a formula contestaţii atât față de creanţele admise, cât şi față de cele înlăturate. Introducerea la art. 66 alin. (1) lit. c) a unei obligaţii suplimentare de comunicare individuală a tabelului definitiv ori a soluţiei asupra fiecărei creanţe ar dubla mecanismul special prevăzut la art. 143 şi ar crea un regim paralel de informare. Regimul actual asigură informarea individuală asupra respingerii sau admiterii parţiale la etapa tabelului preliminar, precum şi accesul la tabelul definitiv şi posibilitatea contestării în condiţiile legii. Modificarea propusă nu este necesară. În acest sens, atragem atenţia asupra faptului că tabelul definitiv al creanţelor nu este comunicat creditorilor de către administratorul insolvabilităţii. În consecinţă, pentru a lua cunoştinţă de conţinutul acestuia şi pentru a verifica modul în care a fost soluţionată cererea de admitere a creanţei, creditorii sunt nevoiţi să se deplaseze la sediul instanţei de insolvabilitate, inclusiv în situaţia în care aceasta se află într-o altă localitate decât cea în care îşi au sediul sau domiciliul. O asemenea modalitate de informare creează dificultăţi semnificative în exercitarea efectivă a drepturilor procedurale ale creditorilor. În particular, trebuie avut în vedere că, de regulă, intervalul dintre termenul-limită pentru depunerea tabelului definitiv al creanţelor în instanța de insolvabilitate şi termenul în care creditorii pot formula contestaţii este unul foarte scurt, având în vedere că acestea urmează a fi depuse cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de şedinţa de validare. În aceste condiţii, lipsa obligaţiei administratorului de a aduce tabelul definitiv la cunoştinţa creditorilor, coroborată cu intervalul redus disponibil pentru formularea contestaţiilor, determină situații în care	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		creditorii nu reuşesc, în timp util, să ia cunoştinţă de modul în care le-au fost examinate și admise creanţele şi, respectiv, să îşi exercite dreptul de a contesta tabelul în termenul prevăzut de lege. Prin urmare, considerăm oportună instituirea unei obligaţii exprese a administratorului insolvabilităţii de a comunica creditorilor tabelul definitiv al creanţelor, într-o modalitate care să asigure informarea efectivă şi în timp util a acestora, astfel încât exercitarea dreptului la contestaţie să nu fie afectată de impedimente de natură procedurală sau geografică.	
	68.	3) În prezent, art.25 alin.(6) şi art. 70 din Legea insolvabilităţii reglementează remunerarea administratorului provizoriu, administratorului/lichidatorului prin: onorariu fix, onorariu de succes şi plată unică în cazul propunerii unui plan de restructurare acceptat şi confirmat. *Aferent remunerației (onorariului) fixe,* menţionăm că remuneraţia respectivă este prevăzută pentru administratorul provizoriu (pe perioada dintre data admiterii spre examinare a cererii introductive şi până la data intentării procedurii de insolvabilitate sau respingerea cererii respective) şi pentru administratori/lichidatori. Astfel, potrivit art.25 alin.(6) din Legea insolvabilităţii, cuantumul remuneraţiei administratorului provizoriu se stabileşte de instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată şi confirmată documentar prin raportul administratorului provizoriu, care nu poate fi mai mică decât mărimea minimă a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcţie aprobat de Guvern (potrivit anexei nr.4 din Hotărârea Guvernului nr.743/2002, cuantumul remuneraţiei lunare nu poate fi mai mic decât suma de 19 360 lei per fiecare întreprindere). La rândul său, art.70 alin.(3)-(4) din Legea insolvabilității prevede că cuantumul onorariul fix al administratorului/lichidatorului se stabileşte	**Nu se acceptă** Propunerile privind modificarea art. 25 și 70 depășesc obiectul prezentului proiect, care urmărește consolidarea integrității, responsabilității și eficienței profesiei de administrator autorizat prin mecanisme mai clare și accesibile de supraveghere, înlocuire și angajare a răspunderii. Eliminarea unor componente ale onorariului, instituirea plafoanelor și modificarea modului de suportare a remunerației presupun revizuirea unei instituții juridice distincte, care nu a constituit obiectul fundamentării și consultărilor desfășurate asupra proiectului. O asemenea intervenție nu poate fi introdusă incidental în această etapă, fără evaluarea efectelor sale și consultarea tuturor părților interesate. Înțelegem preocuparea Ministerului Finanțelor pentru raportul dintre remunerația administratorului, activitatea efectiv prestată și sumele recuperate de

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic decât mărimea medie a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcţie aprobat de Guvern. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului. Astfel, având în vedere că potrivit anexei nr.4 din Hotărârea Guvernului nr.743/2002, intervalul respectiv constituie 19 360 lei — 34 965 lei, se constată că onorariul lunar minim (mărimea medie a intervalului) constituie suma de 27 162,50 lei fără a exista un plafon maxim. Un asemenea onorariu se stabileşte în fiecare procedură, indiferent de numărul de proceduri în care este desemnată una şi aceeaşi persoană în calitate de administrator/lichidator. Considerăm că menţinerea unui *onorariu lunar fix* în actuala formulă, acordat independent de volumul şi rezultatele activităţii desfăşurate de administratorul insolvabilităţii, prezintă o serie de dezavantaje din perspectiva eficienţei procedurii. În primul rând, un asemenea mecanism nu creează o legătură directă între remuneraţie şi performanţa administratorului. Or, acesta beneficiază de onorariul lunar fix (în mărime de cel puţin 27 162,50 lei per fiecare întreprindere) indiferent dacă desfăşoară o activitate complexă, implicând identificarea şi valorificarea activelor, recuperarea creanţelor şi administrarea litigiilor, sau dacă activitatea sa se rezumă la îndeplinirea unor formalităţi curente. În al doilea rând, remunerarea lunară generează un stimulent economic pentru prelungirea procedurii. Fiecare lună suplimentară determină plata unui nou onorariu, ceea ce reduce, de regulă, interesul administratorului pentru finalizarea procedurii într-un termen cât mai scurt. Din această perspectivă, cadrul normativ trebuie să elimine orice mecanism care poate favoriza tergiversarea nejustificată a procedurii.	creditori. Examinarea acestei teme presupune însă cercetări și consultări ample cu Consiliul Uniunii Administratorilor Autorizați din Moldova, cu Ministerul Finanțelor, cu celelalte autorități implicate în avizarea proiectului și cu reprezentanții creditorilor. Analiza trebuie să privească întregul mecanism de remunerare și finanțare a procedurilor, inclusiv costurile activității obligatorii, situația debitorilor fără active, efectele asupra recuperărilor și consecințele soluțiilor alternative. Exemplele punctuale din aviz justifică discutarea problemei, însă nu înlocuiesc evaluarea necesară unei reforme a acestui mecanism. Deopotrivă, orice revizuire trebuie să țină seama de Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 5 aprilie 2022. La § 42, Curtea a calificat dreptul administratorului provizoriu la remunerație pentru activitatea îndeplinită ca o „așteptare legitimă”, protejată de art. 46 din Constituție și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. La §§ 57–59 și pct. 3 din dispozitiv, a constatat neconstituționalitatea omisiunii de a reglementa un mecanism de plată când debitorul nu are bunuri și nu există persoane cărora să le fie imputabilă insolvabilitatea. Prin urmare, analiza trebuie să identifice și sursa efectivă de

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Totodată, un sistem bazat pe plata unui onorariu lunar transferă asupra creditorilor costurile generate de prelungirea procedurii. Or, potrivit Legii insolvabilităţii, plata remuneraţiei administratorului are loc prioritar față de creanţele creditorilor. Pe măsura creșterii cheltuielilor de administrare, patrimoniul disponibil pentru distribuire se diminuează, ceea ce afectează gradul de satisfacere a creanţelor (inclusiv a creanţelor bugetare) şi eficiența economică a procedurii. În practică au fost constatate şi situaţii în care întregul cuantum al sumelor obţinute în urma valorificării masei debitoare a fost utilizat pentru achitarea remuneraţiei administratorului insolvabilităţii, fără ca o parte din aceste mijloace să fie distribuită creditorilor în vederea satisfacerii creanţelor acestora. În schimb, un sistem de remunerare bazat preponderent pe rezultatele obţinute aliniază interesele administratorului cu cele ale creditorilor şi cu scopul procedurii de insolvabilitate. Condiţionarea remuneraţiei de indicatori obiectivi, precum sumele distribuite creditorilor în contul executării creanţelor, ar stimula administratorul să valorifice eficient patrimoniul debitorului şi să finalizeze procedura într-un termen rezonabil. În acest context, reamintim că Legea insolvabilităţii nr. 632/2001 reglementa remunerarea administratorului în funcţie de rezultatele obţinute. Astfel, potrivit art. 79 alin. (4), remuneraţia administratorului se stabilea în cuantum de cel mult 3% din sumele distribuite creditorilor în contul executării creanţelor. Referitor la onorariul de succes, menţionăm că, potrivit art. 70 alin. (8) din Legea insolvabilităţii, acesta se reține de administrator/lichidator la data distribuirii masei debitoare, direct din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanţelor validate. În consecință, onorariul de succes este suportat, în fapt, de creditori, prin diminuarea sumelor ce le revin.	remunerare a muncii necesare procedurii atunci când nu se obțin distribuiri către creditori. În același timp, prin Decizia nr. 146 din 2 octombrie 2025, Curtea Constituțională a reiterat caracterul oneros al profesiei și protecția dreptului la remunerație, cerând verificarea caracterului real și rezonabil al activității, în raport cu complexitatea acesteia și cu documentele prezentate. Aceste repere trebuie integrate în examinarea oricărei noi formule de calcul, astfel încât controlul onorariului să protejeze creditorii și să asigure remunerarea corespunzătoare a activității efectiv prestate. Ținând seama de etapa avansată a procesului de elaborare și avizare, modificarea incidentală a regimului onorariilor ar introduce soluții care nu au constituit obiectul fundamentării și consultărilor desfășurate asupra proiectului. Asemenea intervenții necesită o evaluare proprie a impactului, corelarea tuturor normelor afectate și parcurgerea etapelor de avizare și consultare prevăzute de Legea nr. 100/2017. Din aceste motive, revizuirea remunerării urmează să fie examinată în cadrul unui proiect de lege distinct, pe baza cercetărilor și discuțiilor menționate, fără extinderea obiectului prezentului proiect.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Astfel, spre exemplu, într-o singură procedură de insolvabilitate, în situaţia în care debitorul insolvabil va achita creanța bugetului de stat în cuantum de 3 937 029,25 dolari SUA, onorariul de succes calculat exclusiv prin raportare la creanţa statului ar constitui 196 851,47 dolari SUA (5% din valoarea creanţei). Acest onorariu a fost stabilit prin decizia altor creditori, în pofida faptului că reprezentantul statului a votat împotriva aprobării unei asemenea forme de remunerare. Ulterior, statul a contestat în instanța de judecată decizia privind stabilirea onorariului de succes, invocând impactul financiar asupra creanţei bugetare şi faptul că acesta urmează a fi suportat inclusiv din sumele cuvenite creditorului bugetar. Totuşi, contestaţia formulată a fost respinsă printr-un act judecătoresc irevocabil, instanța reţinând că instituirea unui asemenea onorariu este permisă de prevederile Legii insolvabilităţii. Această situaţie evidenţiază faptul că mecanismul actual permite stabilirea unui onorariu de succes prin voința majorității creditorilor, cu efecte directe asupra tuturor creditorilor, inclusiv asupra celor care au votat împotriva acestuia sau care nu au avut posibilitatea de a influenţa adoptarea deciziei respective. În consecință, se impune reevaluarea reglementării existente în vederea asigurării unui echilibru între dreptul administratorului insolvabilităţii la o remunerare corespunzătoare şi protejarea intereselor creditorilor, în special a creditorilor bugetari, ale căror creanţe reprezintă mijloace destinate alimentării bugetului public naţional. Totodată, reiterăm că reținerea onorariului de succes se produce din sumele cuvenite creditorilor. Prin urmare, creditorii, care au votat împotrivă sau nu au participat la adunarea creditorilor, suportă o diminuare a creanţelor în pofida voinţei lor exprimate sau fără a fi participat la adoptarea deciziei respective, ceea ce ridică serioase semne de întrebare sub aspectul echităţii şi al protecţiei drepturilor creditorilor minoritari.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În ceea ce priveşte *plata unică acordată administratorului/lichidatorului în cazul propunerii unui plan de restructurare acceptat şi confirmat,* menţionăm că, similar onorariului lunar, legea nu stabilește un plafon maxim al acesteia. Cuantumul plăţii este lăsat la aprecierea adunării creditorilor, fiind determinat prin votul creditorilor care dețin majoritatea necesară. În lipsa unor limite legale obiective, există riscul stabilirii unor remuneraţii disproporționate, în detrimentul patrimoniului debitorului şi al intereselor celorlalţi creditori. Având în vedere cele expuse, considerăm că mecanismul actual de remunerare a administratorului insolvabilităţii, care combină cumulativ onorariul fix lunar, onorariul de succes şi plata unică pentru elaborarea unui plan de restructurare acceptat şi confirmat, generează un dezechilibru între interesul administratorului de a obţine venituri şi obiectivul principal al procedurii de insolvabilitate - valorificarea eficientă a masei debitoare şi maximizarea gradului de satisfacere a creanţelor creditorilor. Acordarea cumulativă a acestor forme de remunerare conduce la situaţia în care administratorul beneficiază de o remunerare garantată prin onorariul fix lunar, indiferent de rezultatele efectiv obţinute, iar suplimentar poate încasa onorariu de succes şi alte plăţi, suportate în final din patrimoniul debitorului şi, implicit, din mijloacele care ar trebui distribuite creditorilor. În acest context, cheltuielile aferente remunerării administratorului diminuează substanțial masa disponibilă pentru satisfacerea creanţelor, inclusiv a creanţelor bugetare. Prin urmare, considerăm că este necesară revizuirea mecanismului de remunerare în vederea asigurării unui echilibru între necesitatea recompensării activității administratorului şi protejarea intereselor creditorilor. În acest sens, se consideră oportună examinarea uneia dintre următoarele soluţii legislative:	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		a) instituirea unui mecanism în care administratorul/lichidatorul să beneficieze exclusiv de un onorariu de succes, determinat în funcție de sumele distribuite creditorilor în contul executării creanţelor, cu excluderea concomitentă a onorariului fix lunar şi a plăţii unice pentru elaborarea și susținerea planului de restructurare. Un asemenea mecanism ar asigura o corelare directă între remuneraţia administratorului şi eficiența activității desfășurate, stimulând valorificarea rapidă şi eficientă a patrimoniului debitorului şi recuperarea creanţelor (a se vedea în acest sens prevederile art.79 din Legea insolvabilităţii nr. 632/2001, aplicabile până la intrarea în vigoare a Legii insolvabilităţii nr.149/2012). În acest caz, urmează a se specifica că acest onorariu se va achita din contul masei debitoare, şi nu din contul creditorilor. În cazul în care debitorul nu dispune de masă debitoare suficientă, vor fi aplicabile prevederile art.70 alin.(13) din Legea insolvabilităţii; sau b) excluderea stabilirii unui cuantum minim obligatoriu al onorariului fix lunar şi instituirea, concomitent, a unui plafon maxim al acestuia, urmând ca cuantumul concret al remuneraţiei, în limitele plafonului stabilit, să fie determinat, de instanța de judecată în funcţie de volumul, complexitatea şi rezultatele activităţii desfăşurate de administrator/lichidator. Totodată, pentru prevenirea unor eventuale abuzuri şi asigurarea unui echilibru între interesele administratorului insolvabilităţii şi cele ale creditorilor, considerăm că este necesară instituirea unui plafon maxim şi pentru plata unică prevăzută la art. 70 alin. (6) din Legea insolvabilităţii. De asemenea, se impune revizuirea mecanismului privind onorariul de succes, prin excluderea posibilității încasării acestuia din contul creanţelor creditorilor bugetari, precum şi din contul creditorilor care au votat împotriva stabilirii unui asemenea onorariu sau care nu au participat la adoptarea deciziei respective. Or, în	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		condiţiile actuale, onorariul de succes este suportat de creditori, prin diminuarea sumelor care le revin în urma distribuirii masei debitoare, ceea ce determină diminuarea mijloacelor care ar putea fi recuperate de la debitor şi, în cazul creanţelor bugetare, reduce cuantumul sumelor încasate la bugetul public naţional. Aferent opțiunii nr.2, se propune spre examinare următoarea redacţie: "La articolul 70: alineatele (3)-(7) vor avea următorul cuprins: (3) Cuantumul preliminar al onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabileşte de către adunarea creditorilor sau, după caz, comitetul creditorilor și nu poate depăşi intervalul maxim pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție, prevăzut de Guvern pentru conducător/conducătoare a instituţiei/entităţii în anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaţilor din unitățile cu autonomie financiară. Cuantumul concret al onorariului fix se aprobă de instanța de insolvabilitate pentru fiecare lună proporțional timpului efectiv lucrat şi reieşind din volumul activităţilor executate în luna respectivă, confirmat documentar. Acest cuantum nu poate depăși cuantumul preliminar stabilit de adunarea/comitetul creditorilor. La aprobarea de către instanţa de insolvabilitate a onorariului fix se vor avea în vedere următoarele tipuri de factori care reflectă gradul de complexitate a activităţii depuse: a) numărul de salariaţi ai debitorului; b) riscul privind conflictele de muncă; c) cifra de afaceri a debitorului pe ultimii 3 ani; d) valoarea totală a datoriilor şi numărul creditorilor; e) valoarea creanţelor, numărul debitorilor; £) numărul şi complexitatea litigiilor aflate pe rol în care debitorul are calitate de reclamant şi, respectiv, de pârât; g) valoarea patrimoniului, potrivit evaluării;	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		h) natura activelor, atractivitatea pe piaţă, riscurile legate de conservarea lor; i) nivelul de lichidităţi aflate la dispoziţia debitorului pentru acoperirea cheltuielilor iniţiale de lichidare. Pentru aprobarea cuantumului concret al onorariului fix, administratorul /lichidatorul prezintă trimestrial instanţei de insolvabilitate un raport privind volumul activităţilor executate în fiecare lună din perioada de raportare la întreprindere cu descrierea detaliată a acţiunilor întreprinse. (4) Onorariul fix, aprobat de instanța de insolvabilitate pentru administrator /lichidator, se plătește lunar din patrimoniul debitorului. (5) Adunarea creditorilor sau, după caz, comitetul creditorilor, după primul an de la emiterea hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, poate decide reducerea cuantumului preliminar al onorariului fix al administratorului/ lichidatorului. În acest caz, instanţa de insolvabilitate aprobă onorariul fix în mărimea care nu va depăşi mărimea stabilită de adunarea creditorilor sau, după caz, comitetul creditorilor, luându-se în consideraţie timpul efectiv lucrat şi volumul activităţilor executate în luna respectivă, confirmate documentar. (6) Independent de valoarea onorariului fix sau a onorariului de succes, adunarea creditorilor sau, după caz, comitetul creditorilor poate decide asupra acordării unei plăţi unice în favoarea administratorului/lichidatorului în cazul în care propune un plan de restructurare acceptat şi confirmat, care nu poate depăși mărimea maximă a intervalului pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcţie, prevăzut pentru conducător/conducătoarea instituţiei/entităţii în anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară. (7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plăteşte din contul creditorilor, care au acceptat stabilirea acestuia, în funcţie de volumul şi de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		distribuite acestor creditori în urma valorificării masei debitoare. Onorariul de succes sub formă procentuală nu se plăteşte din contul creditorilor, care reprezintă interesele bugetului public naţional, componentele căruia sunt prevăzute la art.26 din Legea finanţelor publice și responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181/2014, precum şi din contul creditorilor, care nu şi-au exprimat acordul la plata acestui onorariu.” La alineatul (8) după textul "din sumele repartizate creditorilor” se completează cu textul "(care au acceptat stabilirea acestuia)”. Alineatul (9) va avea următorul cuprins: "Cuantumul onorariului de succes ce urmează a fi plătit administratorului/lichidatorului poate fi diferențiat şi se stabileşte de către fiecare creditor, care a acceptat stabilirea acestuia din contul creanţei sale, în limita prevăzută la alin.(7). Cuantumul compensaţiei cheltuielilor ce urmează a fi plătite administratorului/lichidatorului se stabilesc prin negocieri de către adunarea creditorilor sau, după caz, de comitetul creditorilor.” În susţinerea propunerii privind instituirea unei proceduri de stabilire a onorariului lunar al administratorului de insolvabilitate (alin. (3)-(4) supra), menţionăm că volumul şi complexitatea activităţii desfășurate de administrator pot varia considerabil de la o perioadă la alta. Astfel, în anumite etape ale procedurii pot fi necesare acțiuni complexe, în timp ce în alte perioade activitatea poate fi limitată la realizarea unor acte procedurale curente. Totodată, în practică, se constată situaţii în care același administrator de insolvabilitate este desemnat concomitent în cadrul unui număr semnificativ de proceduri, fapt care poate influența volumul de implicare efectivă în fiecare cauză. Au fost identificate cazuri în care, pe parcursul mai multor luni, activitatea administratorului s-a limitat preponderent la îndeplinirea unor formalităţi procedurale minime, fără o implicare proporţională cu nivelul remuneraţiei stabilite.	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În aceste condiţii, stabilirea anticipată a unui onorariu fix pentru întreaga perioadă a procedurii nu asigură o corelare adecvată între remuneraţia acordată şi activitatea efectiv prestată. Instituirea unui mecanism de aprobare lunară a onorariului de către instanţa de insolvabilitate ar permite evaluarea periodică a volumului, complexităţii şi rezultatelor activității administratorului, asigurând astfel caracterul proporţional, echitabil şi justificat al remuneraţiei achitate din masa debitoare. Totodată, onorariul administratorului reprezintă o cheltuială a procedurii, care se achită cu prioritate din masa debitoare. În situaţiile în care deseori procedura durează mai mulţi ani, un onorariu stabilit automat sau fără o verificare periodică diminuează semnificativ posibilitatea creditorilor de a-și recupera creanţele. Controlul lunar exercitat de instanță permite verificarea necesității şi proporționalității cheltuielilor, protejând astfel masa debitoare şi interesele creditorilor. La fel, remuneraţia administratorului de insolvabilitate trebuie să reflecte nu doar statutul său profesional, ci şi contribuţia concretă la realizarea scopului procedurii - maximizarea masei debitoare şi satisfacerea creanţelor creditorilor. Prin analiza lunară a activităţii, instanța poate aprecia criterii precum numărul şi complexitatea acţiunilor întreprinse; rezultatele obţinute în recuperarea creanţelor; măsurile de conservare şi valorificare a patrimoniului; dificultăţile procedurii; timpul şi resursele utilizate, etc. Astfel, se va evita situaţia în care administratorul este remunerat lunar exclusiv pentru "trecerea timpului”, fără o raportare la activitatea efectivă. Totodată, prin prisma argumentelor prezentate, se propune de reformulat și art.25 alin.(6) din Legea insolvabilităţii: “(6) Cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu se stabileşte de instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună, proporţional timpului efectiv lucrat şi reieşind din volumul activităţilor executate, confirmate	

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		documentar, care nu poate depăşi mărimea maximă a intervalului pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcţie, prevăzut pentru conducător/conducătoare a instituţiei/entităţii în anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară”.	
	69.	4) La art. 249 alin. (2), după textul „art. 248” se propune de completat cu textul „la cererea administratorului/lichidatorului”. Art.249 se completează cu alin. (21) cu următorul cuprins: 05) Sumele încasate potrivit dispoziţiilor art. 248 la cererea înaintată de către oricare creditor care are interes legitim, vor intra în contul creditorului care a înaintat cererea.” Conform art. 248 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea. Astfel, creditorul bugetar dispune de dreptul înaintării cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, în cazul existenţei temeiurilor. În acest sens, rolul activ în desfășurarea procesului de insolvabilitate prin înaintarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară în scopul satisfacerii creanţelor bugetare este demonstrat prin faptul că pe rolul Judecătoriei Chişinău circa 43% din cauzele privind atragerea la răspundere subsidiară sunt la cererea Serviciului Fiscal de Stat. La caz, este de menționat că prin încasarea sumelor în masa debitoare urmare a înaintării de către creditorul bugetar a cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, mijloacele financiare sunt distribuite conform Legii insolvabilităţii nr.149/2012, însă prin actul judecătoresc persoanele sunt atrase la răspundere doar pentru creanţele creditorului bugetar.	**Nu se acceptă** Propunerea privind art. 249 depășește obiectul proiectului, deoarece modifică destinația fondurilor și ordinea satisfacerii creanțelor, fără legătură necesară cu reglementarea conduitei profesionale. Pe fond, propunerea Ministerului Finanțelor privind art. 249 nu ține seama de natura juridică a răspunderii subsidiare și de caracterul colectiv al procedurii de insolvabilitate. Acțiunea reglementată de art. 248 nu reprezintă o acțiune civilă obișnuită prin care creditorul urmărește încasarea propriei creanțe de la un terț, ci un mecanism special prin care persoanele care au cauzat insolvabilitatea debitorului pot fi obligate să suporte o parte din datoriile acestuia, în beneficiul masei debitoare și, implicit, al tuturor creditorilor. În acest sens, art. 248 alin. (1) recunoaște dreptul de a introduce acțiunea atât administratorului insolvabilității/lichidatorului și comitetului creditorilor, cât și oricărui creditor care are interes legitim. Această legitimare procesuală nu schimbă însă

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		Propunerea de modificare urmărește clarificarea regimului juridic al sumelor recuperate la cererea creditorului şi delimitarea acestora de sumele încasate la cererea lichidatorului. În primul rând, formularea „vor intra în contul creditorului care a înaintat cererea” consacră expres destinația directă a acestor sume, evitând orice interpretare potrivit căreia ele ar urma să intre în masa debitoare. Or, dacă demersul procesual este inițiat de creditor în interes propriu, este firesc ca rezultatul acestuia să profite direct creditorul respectiv, iar nu colectivităţii creditorilor. În al doilea rând, modificarea asigură coerenţa principiului disponibilităţii şi al suportării riscului procesual. Creditorul care formulează cererea îşi asumă costurile, riscurile şi diligenţele aferente, astfel încât este echitabil ca sumele obţinute să fie destinate satisfacerii creanţei sale. Totodată, urmează a fi menţionat că, în numeroase cauze, administratorul nici nu participă la judecarea cererii şi nici nu deţine informaţii despre hotărârea pronunţată. Or, reglementarea actuală, care direcționează toate sumele recuperate în masa debitoare, creează un blocaj real: creditorul care a obținut hotărârea favorabilă nu dispune de niciun mecanism efectiv pentru a o executa atâta timp cât administratorul nu acţionează sau tergiversează. Aceste situaţii nu sunt ipoteze teoretice - tergiversarea sau refuzul administratorilor de a prezenta spre executare titlurile executorii obţinute în temeiul art. 248 a făcut obiectul unor proceduri disciplinare concrete la Comisia de autorizare şi disciplină a administratorilor autorizaţi din cadrul Ministerului Justiţiei, soldate cu aplicarea de sancţiuni disciplinare *(Decizia Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați din 24 aprilie 2026 cu privire la acțiunile/inacțiunile administratorului autorizat Igor Stoian).*	natura răspunderii și nici beneficiarul sumelor recuperate. Creditorul poate introduce cererea în nume propriu, dar o exercită în interesul masei debitoare, întrucât persoanele chemate să răspundă nu sunt urmărite pentru neexecutarea unei obligații asumate față de creditorul reclamant, ci pentru faptele prin care au cauzat insolvabilitatea debitorului. Tocmai din acest motiv, art. 249 alin. (2) prevede expres că sumele recuperate intră în masa debitoare, indiferent cine a introdus acțiunea. Prin urmare, împrejurarea că un creditor a avut inițiativa procesuală sau și-a limitat pretențiile la cuantumul propriei creanțe nu justifică atribuirea exclusivă a sumelor recuperate. O asemenea soluție ar permite creditorului reclamant să își satisfacă integral creanța înaintea altor creditori, inclusiv a celor cu rang superior. Spre exemplu, un creditor bugetar de rangul III ar putea încasa direct sumele recuperate, deși există creanțe salariale de rangul II rămase nesatisfăcute. Astfel, inițiativa procesuală ar deveni un criteriu de preferință superior ordinii de satisfacere a creanțelor stabilite de art. 43 din Legea insolvabilității, afectând drepturile celorlalți creditori. Caracterul colectiv al procedurii constituie însăși finalitatea Legii insolvabilității,

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		În aceste condiţii, este inadmisibil ca creditorul care a suportat integral riscul procesual, cheltuielile şi sarcina probatoriului să fie lăsat ulterior la discreţia administratorului pentru a-şi valorifica propria hotărâre judecătorească. O asemenea dependenţă lipseşte de efect util dreptul procesual conferit în mod expres de lege. O asemenea practică este susceptibilă să diminueze nejustificat cuantumul sumelor destinate satisfacerii creanţei creditorului care a iniţiat şi a susținut nemijlocit acțiunea privind atragerea la răspundere subsidiară, deși recuperarea acestora a fost determinată de exercitarea dreptului procedural al creditorului prevăzut la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii. În aceste condiţii, se creează situaţia în care creditorul, care a suportat efortul procesual și riscurile aferente promovării acțiunii, nu poate beneficia în mod efectiv de rezultatul demersului său, întrucât, ulterior executării titlului executoriu, sumele recuperate sunt supuse distribuirii în masa debitoare şi, după caz, diminuării prin achitarea remuneraţiei administratorului autorizat. Or, în măsura în care acțiunea de atragere la răspundere subsidiară a fost inițiată şi susținută de creditor, iar administratorul autorizat nu a contribuit la obţinerea actului judecătoresc şi nici la recuperarea sumelor, considerăm necesară reglementarea expresă a regimului juridic al acestor mijloace financiare, astfel încât exercitarea dreptului prevăzut la art. 248 alin. (1) să producă efectul juridic urmărit de creditor. Propunerea nu deranjează principiile procedurii colective în ceea ce privește acțiunile promovate de administrator în interesul masei debitoare - acestea rămân neatinse prin modificarea alin. (2). Alin. (21) vizează exclusiv ipoteza în care inițiativa și efortul procesual au aparținut creditorului, instituind astfel un mecanism de executare efectivă, nu o derogare de la colectivitate. Mai mult, crearea unui stimulent real pentru creditori de a promova acţiuni în răspundere subsidiară contribuie la identificarea patrimoniului ascuns și la	consacrată de art. 1 alin. (1). Această finalitate a fost subliniată și de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 8 din 05.04.2022, § 55, iar prin DCC nr. 146 din 02.10.2025, § 22, Curtea a reiterat necesitatea unei gestiuni echitabile a patrimoniului debitorului, cu respectarea intereselor tuturor creditorilor. Or, atribuirea sumelor recuperate exclusiv creditorului care a introdus acțiunea ar înlătura aceste sume de la distribuirea colectivă, fără a ține seama de prioritățile stabilite de lege. Aceeași abordare se regăsește în Ghidul legislativ UNCITRAL privind insolvabilitatea, partea a IV-a, recomandările 262–265. Acestea disting expres între dreptul de a introduce acțiunea, destinația despăgubirilor și suportarea cheltuielilor aferente. Recomandările 262 și 263 prevăd recuperarea despăgubirilor în beneficiul masei debitoare, inclusiv atunci când legislația permite creditorilor să promoveze acțiunea, în timp ce recomandările 264 și 265 tratează distinct finanțarea și costurile acesteia. Prin urmare, interesul de a stimula inițiativa creditorilor poate justifica mecanisme de recuperare a cheltuielilor suportate, dar nu și atribuirea automată a întregii sume

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
		responsabilizarea persoanelor care au cauzat insolvabilitatea - efecte care profită în ultimă instanță întregii proceduri. Fără un astfel de mecanism, dreptul prevăzut la art. 248 alin. (1) riscă să devină pur formal. Pe cale de consecinţă, considerăm că, modificarea propusă este necesară pentru asigurarea unui mecanism efectiv de valorificare a dreptului creditorului prevăzut la art. 248 alin. (1) din lege, în cazul în care acesta a iniţiat şi a susţinut în mod nemijlocit procedura de atragere la răspundere subsidiară. Totodată, aceasta ar asigura o delimitare clară între sumele recuperate în urma acţiunilor promovate de administratorul insolvabilităţii/lichidator, în interesul masei debitoare şi cele recuperate urmare a demersului unui creditor care are un interes legitim, evitând situaţiile în care exercitarea efectivă a dreptului conferit de art. 248 alin. (1) din lege, este condiţionată de acţiunile sau inacţiunile administratorului/lichidatorului. În temeiul celor expuse, menţionăm că propunerea nu urmărește instituirea unui privilegiu pentru creditorul care a înaintat cererea, ci asigurarea efectivităţii dreptului procedural prevăzut de lege şi a unei corelări între inițiativa procesuală a creditorului, suportarea riscului și efortului aferent acesteia şi destinaţia sumelor recuperate.	recuperate, în detrimentul celorlalți creditori. De altfel, legislația națională a soluționat deja problema eventualei inacțiuni a administratorului, prin recunoașterea dreptului oricărui creditor cu interes legitim de a introduce independent acțiunea în răspundere subsidiară. Mai mult, prezentul proiect consolidează controlul creditorilor asupra activității administratorului, inclusiv prin posibilitatea adunării creditorilor de a decide înlocuirea acestuia atunci când nu își îndeplinește eficient atribuțiile. Astfel, creditorii dispun de instrumente pentru a interveni direct atunci când activitatea administratorului nu corespunde intereselor lor, fără a fi necesară modificarea destinației sumelor recuperate. Propunerea ridică și probleme de corelare legislativă, întrucât nu reglementează destinația sumelor recuperate la cererea comitetului creditorilor și nici raportul cu art. 249 alin. (4), care prevede distribuirea sumelor obținute după închiderea procedurii potrivit tabelului definitiv consolidat și planului de distribuire finală. O asemenea modificare nu poate fi examinată izolat, fără a evalua efectele asupra întregului mecanism de satisfacere a creanțelor.

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
			Subliniem, totodată, că prezentul proiect nu intervine asupra art. 249, ci urmărește consolidarea mecanismelor de supraveghere și responsabilizare a administratorilor autorizați. Modificarea destinației sumelor recuperate ar depăși acest obiect și ar afecta drepturile tuturor creditorilor. Eventualele dificultăți privind executarea hotărârilor judecătorești și recuperarea cheltuielilor suportate de creditorii care promovează asemenea acțiuni pot fi examinate separat, fără a aduce atingere caracterului colectiv al procedurii și ordinii legale de satisfacere a creanțelor.